

Briuselis, 2020 m. spalio 21 d.
(OR. en)

12148/20

Tarpinstitucinė byla:
2018/0216(COD)

AGRI 372
AGRILEG 136
AGRIFIN 100
AGRISTR 95
AGRIORG 91
CODEC 1042
CADREFIN 341

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Komisijos dok. Nr.: 9645/18 + COR 1 + ADD 1

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013
- Bendras požiūris

Delegacijoms priede pateikiami konsoliduoti pirmininkaujančios valstybės narės redakciniai pasiūlymai dėl pirmiau nurodyto pasiūlymo. 2020 m. spalio 19–20 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje delegacijos patvirtino, kad šie redakciniai pasiūlymai kartu su pasiūlymais dėl priedų yra Tarybos bendras požiūris dėl pirmiau nurodyto pasiūlymo.

Palyginti su Komisijos pasiūlymu, naujas tekstas pažymėtas **paryškintuoju šriftu ir pabrauktas**, o išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu [...].

Pabrėžiama, kad nuorodas į aktus, kurie turi būti panaikinti (visų pirma reglamentus 1305/2013, 1306/2013 ir 1307/2013), būtina papildomai teisiniu / techniniu aspektu patikslinti, siekiant užtikrinti, kad tokios nuorodos atitiktų teisės aktų rengimo kokybės principus, be kita ko, kiek tai susiję su išnaša, kurioje daroma nuoroda į 8 ir 9 GAAB standartus.

PIRMININKAUJANČIOS VALSTYBĖS NARĖS REDAKCINIAI PASIŪLYMAI

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 42 straipsnį ir 43 straipsnio 2 dalį,
atsižvelgdami į 1979 m. Stojimo aktą, ypač į prie jo pridėto Protokolo Nr. 4 dėl medvilnės 6 punktą,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

¹ OL C [...], [...], p. [...].

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

atsižvelgdami į Audito Rūmų nuomonę,

laikydami įprastos teisėkūros procedūras,

kadangi:

[konstatuojamosios dalys bus nagrinėjamos vėlesniame etape]

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

² OL C [...], [...], p. [...].

I ANTRAŠTINĖ DALIS

DALYKAS IR TAIKYMO SRITIS, TAIKYTINOS NUOSTATOS IR APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės dėl:
 - a) bendrųjų ir konkrečių tikslų, kurių turi būti siekiama naudojantis Sąjungos parama, finansuojama Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis pagal bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), ir atitinkamų rodiklių;
 - b) intervencinių priemonių rūšių ir bendrų reikalavimų, kurių valstybės narės turi laikytis siekdamos minėtų tikslų, ir atitinkamų finansinių priemonių;
 - c) BŽŪP strateginių planų, kuriuos, atsižvelgdamos į konkrečius tikslus ir nustatytus poreikius, turi parengti valstybės narės ir kuriuose nustatomos siektinos reikšmės, [...] **apibrėžiamos** su intervencinėmis priemonėmis susijusios **salvos** ir paskirstomi finansiniai ištekliai;
 - d) koordinavimo bei valdymo ir stebėsenos, ataskaitų teikimo bei vertinimo.
2. Šis reglamentas taikomas EŽŪGF ir EŽŪFKP lėšomis finansuojamai Sąjungos paramai, skirtai [...] valstybių narių parengtuose ir Komisijos patvirtintuose BŽŪP strateginiuose planuose, apimančiuose laikotarpį nuo 202[...]3 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. **(2023–[...]2027 m. laikotarpį)**, nurodytoms intervencinėms priemonėms įgyvendinti.

2 straipsnis
Taikytinos nuostatos

1. Pagal šį reglamentą teikiamai paramai taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) [HzR]³ ir pagal tą reglamentą priimtos nuostatos.
2. Pagal šį reglamentą teikiamai paramai, finansuojamai EŽŪFKP lėšomis, taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) [BNR]⁴ [...] **15 straipsnis**, III antraštinės dalies II skyrius ir 41 bei 43 straipsniai.

3 straipsnis
Apibrėžtys

[...] Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) ūkininkas – fizinis ar juridinis asmuo arba fizinių ar juridinių asmenų grupė, nepriklausomai nuo tai grupei ir jos nariams pagal nacionalinę teisę suteikto teisinio statuso, kurių valda yra teritorinėje Sutarčių taikymo srityje, kaip apibrėžta Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 52 straipsnyje kartu su Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 349 ir 355 straipsniais, ir kurie verčiasi **pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punktą** valstybių narių nustatyta žemės ūkio veikla;
- b) valda – visi vienos valstybės narės teritorijoje esantys ūkininko valdomi vienetai, naudojami žemės ūkio veiklai;
- c) intervencinė priemonė – paramos priemonė, kurios tinkamumo finansuoti sąlygas pagal šiame reglamente numatytas intervencinių priemonių rūšis [...] valstybės narės nustato BŽŪP strateginiuose planuose;

³ [data] Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) [.../...] [visas pavadinimas] (OL L...).

⁴ [data] Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) [.../...] [visas pavadinimas] (OL L...).

- d) paramos lygis – veiksmui skirto viešojo įnašo dalis. Finansinių priemonių atveju šis lygis reiškia paramos bendrąjį subsidijos ekvivalentą, kaip apibrėžta Komisijos reglamento (ES) Nr. 702/2014⁵ 2 straipsnio 20 punkte;
- da) viešosios išlaidos – veiksmų finansavimui skirtas įnašas, skiriamas iš nacionalinių, regioninių arba vietos valdžios institucijų biudžeto, Sąjungos biudžeto, skirto EŽŪGF ir EŽŪFKP, viešosios teisės subjektų biudžeto arba viešosios valdžios institucijų ar viešosios teisės subjektų asociacijų biudžeto;**
- e) savitarpio pagalbos fondas – [...] valstybės narės pagal jos nacionalinę teisę akredituota ūkininkų, kurie yra fondo nariai, savidraudos sistema, pagal kurią fondo nariais esantiems ūkininkams, patyrusiems ekonominių nuostolių **pagal kiekį ar vertę arba išlaidų, susijusių su gyvūnų ligų ar augalams kenksmingų organizmų kontrolės priemonių įgyvendinimu,** išmokamos kompensacinės išmokos;
- f) veiksmas –
- i) projektas, sutartis, veikla arba projektų grupė, atrinkti pagal atitinkamą [...] **BŽŪP strateginį planą;**
- ii) finansinių priemonių atveju – [...] **bendra tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma, suteikta** finansinei priemonei, ir vėlesnė finansinė parama, pagal tą finansinę priemonę teikiama galutiniams gavėjams;
- g) tarpinė institucija – viešosios ar privatinės teisės subjektas, **įskaitant regionines ar vietos įstaigas, regionines vystymosi įstaigas arba nevyriausybines organizacijas,** kuris yra pavaldus vadovaujančiajai institucijai **arba 110 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytai regioniniu lygmeniu veikiančiai vadovaujančiajai institucijai** arba kuris atlieka užduotis tokios institucijos vardu;

⁵ 2014 m. birželio 25 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 702/2014, kuriuo skelbiama, kad tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius (OL L 193/1, 2014 7 1, p. 1).

- h) **64 straipsnyje nurodytu** kaimo plėtrai skirtų intervencinių priemonių rūšių atveju paramos gavėju laikomas:
- i) viešosios arba privatinės teisės subjektas, juridinio asmens statusą turintis ar jo neturintis subjektas, [...] fizinis asmuo **arba fizinių ar juridinių asmenų grupė**, atsakingi už veiksmų inicijavimą arba jų inicijavimą ir įgyvendinimą;
 - ii) valstybės pagalbos sistemų atveju [...] – pagalbą gaunanti **įmonė**;
 - iii) finansinių priemonių atveju – kontroliuojantįjį fondą įgyvendinantis subjektas arba, jeigu kontroliuojančiojo fondo struktūros nėra, specialųjį fondą įgyvendinantis subjektas, arba, jei finansinę priemonę administruoja vadovaujančioji institucija, ta vadovaujančioji institucija;
- i) siektinos reikšmės – iš anksto [...] **nustatytos** reikšmės, **kurias valstybės narės nustato pagal savo intervencijos strategijas, nurodytas 95 straipsnio 1 dalies b punkte**, ir kurios, kiek tai susiję su rezultato rodikliais, **naudojamais veiklos rezultatų peržiūros tikslu**, turi būti pasiektos laikotarpio pabaigoje[...];
- j) tarpinės reikšmės – [...] **iš anksto nustatytos konkrečių finansinių metų tarpinės reikšmės, kurias valstybės narės nustato pagal savo intervencijos strategijas, nurodytas 95 straipsnio 1 dalies b punkte**, ir kurios, kiek tai susiję su **rezultato** rodikliais, **naudojamais veiklos rezultatų peržiūros tikslu**, turi būti pasiektos tam tikru BŽŪP strateginio plano įgyvendinimo laikotarpio momentu[...];
- ja) prognozuojamos reikšmės – iš anksto nustatytos konkrečių finansinių metų reikšmės, kurias valstybės narės apskaičiuoja pagal savo intervencijos strategijas, nurodytas 95 straipsnio 1 dalies b punkte, ir kurios, kiek tai susiję su rezultato rodikliais, naudojamais ne veiklos rezultatų peržiūros, o įgyvendinimo stebėsenos tikslu, kaip numatoma, turėtų būti pasiektos tam tikru momentu ir BŽŪP strateginio plano įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje;**

k) ŽŪŽIS – bendri organizaciniai ir žinių srautai tarp asmenų, organizacijų ir institucijų, naudojančių ir kuriančių žemės ūkiui ir tarpusavyje susijusioms sritims skirtas žinias (žemės ūkio žinių ir inovacijų sistema).

4 straipsnis

BŽŪP strateginiuose planuose apibrėžtini terminai ir sąlygos

1. Valstybės narės, remdamosi toliau nurodytomis nuostatomis, savo BŽŪP strateginiame plane apibrėžia bent terminus „žemės ūkio veikla“, „žemės ūkio paskirties žemė“, „reikalavimus atitinkantis hektaras“ [...] ir „jaunasis ūkininkas“ ir jiems taikomas sąlygas:
 - a) terminas „žemės ūkio veikla“ [...] nustatomas taip, kad jis apimtų tiek SESV [...] I priede išvardytų žemės ūkio produktų, išskyrus žuvininkystės produktus, [...] taip pat medvilnės ir trumpos rotacijos želdinių, gamybą, tiek žemės ūkio paskirties žemės būklės, kurios ji būtų tinkama ganyti arba dirbti be parengiamosios veiklos, vykdomos naudojant ne tik įprastus žemės ūkio metodus bei įrenginius, išlaikymą;
 - b) terminas „žemės ūkio paskirties žemė“ [...] nustatomas taip, kad jis apimtų ariamąją žemę, daugiamečius pasėlius ir daugiamečius žolynus. Terminus „ariamoji žemė“, „daugiamečiai pasėliai“ ir „daugiametis žolynas“ valstybės narės išsamiau apibrėžia vadovaudamosi šiomis bendrosiomis apibrėžtimis:

- i) ariamoji žemė – pasėliams auginti dirbama žemė arba žemės plotai, kuriuose gali būti auginami pasėliai, bet kurie palikti pūdymui, įskaitant plotus, atidėtus pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1257/1999⁶ 22, 23 ir 24 straipsnius, Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005⁷ 39 straipsnį, Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnį arba šio reglamento 65 straipsnį, **arba jo III priede pateiktame saraše nurodytą GAAB 9 standartą; ji taip pat apima pagal šio reglamento 28 straipsnį atidėtus plotus su sąlyga, kad tuo metu, kai jie buvo atidėti pagal tą straipsnį, tie plotai buvo pasėliams auginti dirbama žemė arba žemės plotai, kuriuose gali būti auginami pasėliai, bet kurie palikti pūdymui;**
- ii) daugiamečiai pasėliai – ne sėjomainos būdu auginami pasėliai (išskyrus daugiametį žolyną ir daugiametes ganyklas), kuriais žemė apsėta penkerius metus ar ilgiau ir iš kurių pakartotinai gaunamas derlius, įskaitant daigynus ir trumpos rotacijos želdinius;

⁶ 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1257/1999 dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) paramos kaimo plėtrai ir iš dalies pakeičiantis bei panaikinantį tam tikrus reglamentus (OL L 160, 1999 6 26, p. 80).

⁷ 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL L 277, 2005 10 21, p. 1).

iii) daugiametis žolynas ir daugiametė ganykla (bendrai vadinami daugiamečiu žolynu) – žemė, kurioje natūraliai auga (nesėjama) arba auginama (sėjama) žolė ar kiti žoliniai pašarai ir kuri penkerius metus ar ilgiau nebuvo įtraukta į valdos sėjomainą, taip pat, jeigu taip nusprendžia valstybės narės, kuri penkerius metus ar ilgiau nebuvo ariama, taip pat, jeigu taip nusprendžia valstybės narės, kuri penkerius metus ar ilgiau nebuvo dirbama; joje gali augti arba būti auginami ir kitų rūšių augalai, pavyzdžiui, krūmai arba medžiai, kurie gali būti skirti ganymui, ir, jeigu taip nusprendžia valstybės narės, kitų rūšių augalai, pavyzdžiui, krūmai arba medžiai, kurie gali būti skirti gyvūnų pašarui, su sąlyga, kad joje ir toliau vyrauja [...] žolė [...] ir kiti žoliniai pašarai [...]. Valstybės narės taip pat gali nuspręsti, kad daugiamečiu žolynu būtų laikoma bet kuri iš šių žemės rūšių:

– žemė, kuri gali būti naudojama ganymui ir kurios atžvilgiu taikoma nusistovėjusi vietos praktika, kai žolė ir kiti žoliniai pašarai ganyklų plotuose tradiciškai nevyrauja;

– žemė, kuria galima panaudoti ganymui, kai žolė ir kiti žoliniai pašarai ganyklų plotuose nevyrauja arba neauga;

c) kai taikomos intervencinių priemonių tiesioginių išmokų forma rūšys, terminas „reikalavimus atitinkantis hektaras“ [...] nustatomas taip, kad jį sudarytu [...]:

- i) visa valdoje esanti žemės ūkio paskirties žemė, kuria disponuoja ūkininkas ir kuri tais metais, kuriems prašoma paramos, yra naudojama žemės ūkio veiklai arba, jei ji naudojama ir kitokiai veiklai, daugiausia yra naudojama žemės ūkio veiklai. Deramai pagrįstais atvejais, su aplinkos apsauga ar klimatu susijusiais tikslais, valstybės narės gali nuspręsti, kad reikalavimus atitinkančiais hektarais;

– ____ [...] taip pat laikomi tam tikri plotai, žemės ūkio veiklai naudojami tik kas antrus metus, arba

– nelaikomi tie žemės ūkio paskirties žemės plotai, kurie atsirado dėl ne žemės ūkio paskirties žemės plotų konversijos, kai ši konversija daro neigiamą poveikį klimatui arba aplinkai [...];

ia) bet kuris valdoje esantis plotas:

– kuris pasižymi kraštovaizdžio elementais, kuriems taikoma išlaikymo pareiga pagal III priede pateiktame sąraše nurodytą 9 GAAB standartą;

– kuris paprastai sudarydavo minimalią ariamosios žemės, paskirtos negamybiniais objektams, dalį pagal 9 GAAB standartą;

– kuris ūkininko atitinkamo įsipareigojimo galiojimo laikotarpiu yra nustatomas arba išlaikomas dėl 28 straipsnyje nurodytos ekologinės sistemos.

Valstybės narės gali nuspręsti, kad reikalavimus atitinkantys hektarai gali turėti ir kitų kraštovaizdžio elementų, su sąlyga, kad jie nėra vyraujantys.

Daugiamečio žolyno, pasižymintio pavieniais reikalavimų neatitinkančiais elementais, atveju valstybės narės gali nuspręsti taikyti fiksuotus sumažinimo koeficientus, kad nustatytų plotą, kuris būtų laikomas atitinkančiu reikalavimus;

- ii) **bet kuris valdoje esantis plotas**, dėl kurio suteikta teisė į išmokas pagal šio reglamento III antraštinės dalies II skyriaus 2 skirsnio 2 poskirsnį arba pagal bazinės išmokos sistemą ar vienkartinės išmokos už plotus sistemą, nustatytą Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinėje dalyje, ir kuris [...] **nėra** „reikalavimus atitinkantis hektaras“ [...], **kaip valstybės narės nustato remdamosi šio punkto i ir ia papunkčiais:**

– _____ dėl direktyvų 92/43/EEB, [...] 2009/147/EB arba [...] 2000/60/EB [...] **taikymo šiam plotui;**

– _____ **dėl standarto pagal GAAB 2 standartą, nurodytą šio reglamento III priede pateiktame sąrašė, įgyvendinimo;**

– _____ **dėl su plotu susijusių priemonių, įskaitant durpininkystę, kuriomis prisidedama prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos arba prie aplinkos apsaugos ar biologinės įvairovės tikslų, nustatytų šio reglamento 6 straipsnio 1 dalies d, e ir f punktuose;**

– individualaus ūkininko įsipareigojimo [...] **įveisti mišką** galiojimo laikotarpiu [...] pagal Reglamento (EB) Nr. 1257/1999 31 straipsnį arba Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 43 straipsnį, arba Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 22 straipsnį, **arba šio reglamento 65 ar 68 straipsnius**, arba pagal nacionalinę sistemą, kurios sąlygos atitinka Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 43 straipsnio 1, 2 ir 3 dalis arba Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 22 straipsnį, arba šio reglamento [...] **65 ar** [...] **68 straipsnius** [...];

- individualaus ūkininko [...] įsipareigojimo [...] **atidėti žeme** galiojimo laikotarpiu [...] pagal Reglamento (EB) Nr. 1257/1999 22, 23 ir 24 straipsnius, Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnį, Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnį arba šio reglamento 65 straipsnį.

Kanapėms auginti naudojami plotai laikomi reikalavimus atitinkančiais hektarais tik tuo atveju, jei auginamų veislių kanapėse tetrahidrokanabinolio kiekis sudaro ne daugiau kaip 0,2 %;

[...]

e) terminas „jaunasis ūkininkas“ [...] **nustatomas** taip, kad jis apimtų:

- i) didžiausią amžiaus ribą, kuri negali viršyti 40 metų,
- ii) buvimo valdos valdytoju sąlygas.[...]

[...]

Valstybės narės gali įtraukti kitų objektyvių ir nediskriminacinių reikalavimų, susijusių su tinkamu parengimu ir įgūdžiais.

1a. Valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose gali nuspręsti 15a straipsnį, 17 straipsnio 3 dalį, 21 straipsnio 1 dalį, 22 straipsnio 5 dalį, 24 straipsnio 1 dalį, 28 straipsnio 2 dalį, 29 straipsnio 1 dalį, 34 straipsnį, 66 straipsnio 2 dalį ir 70 straipsnio 2 dalį taikyti tik „tikriesiems ūkininkams“, kaip nustatyta pagal antrą pastraipą.

Valstybės narės, remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, savo BŽŪP strateginiuose planuose gali nustatyti, kurie ūkininkai laikomi „tikraisiais ūkininkais“. Tuo atveju, jei valstybės narės tikraisiais ūkininkais laiko tuos ūkininkus, kurie už praėjusius metus nėra gavę tam tikrą sumą viršijančių tiesioginių išmokų, ta suma turi būti ne didesnė kaip 5 000 EUR.

2. Siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą, Komisijai pagal 138 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas taisyklėmis, pagal kurias išmokos turi būti skiriamos su sąlyga, kad būtų naudojama sertifikuota tam tikrų veislių kanapių sėkla ir taikoma kanapių veislių nustatymo procedūra, [...], **taip pat** būtų tikrinamas 1 dalies c punkte nurodytas jose esantis tetrahidrokanabinolio kiekis.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

TIKSLAI IR RODIKLIAI

5 straipsnis

Bendrieji tikslai

Parama EŽŪGF ir EŽŪFKP lėšomis turi būti siekiama toliau gerinti darnų vystymąsi ūkininkavimo, maisto produktų gamybos ir kaimo vietovių srityse ir ji turi padėti siekti šių bendrųjų tikslų:

- a) skatinti, kad žemės ūkio sektorius būtų pažangus, atsparus bei diversifikuotas ir užtikrintų aprūpinimą maistu;
- b) remti aplinkos apsaugos bei klimato srities veiksmus ir padėti siekti su aplinkos apsauga bei klimatu susijusių Sąjungos tikslų;
- c) stiprinti socioekonominę kaimo vietovių struktūrą.

Tuos tikslus papildo kompleksinis tikslas – modernizuoti šį sektorių puoselėjant žinias ir skatinant inovacijas bei skaitmeninimą, taip pat dalijantis šiomis žiniomis bei inovacijų ir skaitmeninimo sričių patirtimi žemės ūkyje ir kaimo vietovėse, taip pat skatinant praktiškai juos taikyti.

6 straipsnis

Konkretūs tikslai

Bendrųjų tikslų turi būti siekiama įgyvendinant šiuos konkrečius tikslus:

- a) remti perspektyvias ūkio pajamas ir atsparumą visoje Sąjungoje siekiant gerinti aprūpinimą maistu;
- b) labiau orientotis į rinką ir didinti konkurencingumą, be kita ko, daugiau dėmesio skiriant moksliniams tyrimams, technologijoms ir skaitmeninimui;

- c) gerinti ūkininkų padėtį vertės grandinėje;
- d) padėti švelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos, taip pat prisidėti prie tvariosios energetikos;
- e) skatinti darnų vystymąsi ir veiksmingą gamtos išteklių, tokių kaip vanduo, dirvožemis ir oras, valdymą;
- f) padėti apsaugoti biologinę įvairovę, gerinti ekosistemines paslaugas ir išsaugoti buveines bei kraštovaizdžius;
- g) pritraukti **ir išlaikyti** jaunuosius ūkininkus ir sudaryti palankesnes sąlygas verslo plėtrai kaimo vietovėse;
- h) skatinti užimtumą, ekonomikos augimą, **lyčių lygybę**, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant bioekonomiką ir tvarią miškininkystę;
- i) gerinti tai, kaip ES žemės ūkio sektorius tenkina visuomenės poreikius, susijusius su maistu ir sveikata, įskaitant saugius **ir** [...] maistingus [...] maisto produktus, **pagamintus tvarių būdu**, maisto atliekomis ir gyvūnų gerove.

[...]

7 straipsnis

Rodikliai

1. 5 ir 6 straipsniuose [...] nurodytų tikslų pasiekimo lygis vertinamas remiantis bendraisiais rodikliais, susijusiais su produktu, rezultatu, poveikiu **ir kontekstu, kaip nurodyta I priede**. Šie [...] bendrieji rodikliai apima:

- a) produkto rodiklius, naudojamus veiklos rezultatų patvirtinimo tikslu, susijusius su produktu, gautu taikant remiamas intervencines priemones;
- b) rezultato rodiklius, susijusius su atitinkamais konkrečiais tikslais ir, kai aktualu, kompleksiniu tikslu modernizuoti šį sektorių puoselėjant žinias ir skatinant inovacijas bei skaitmeninimą, taip pat dalijantis šiomis žiniomis bei inovacijų ir skaitmeninimo sričių patirtimi žemės ūkyje ir kaimo vietovėse, taip pat skatinant praktiškai juos taikyti, kaip nurodyta 5 straipsnyje, ir naudojamus su tais konkrečiais ir kompleksiniu tikslais susijusioms kiekybinėms tarpinėms reikšmėms bei siektinoms reikšmėms nustatyti BŽŪP strateginiuose planuose ir pažangai, padarytai siekiant tu siektinų reikšmių, įvertinti [...];
- c) poveikio rodiklius, susijusius su 5 ir 6 straipsniuose [...] nustatytais tikslais ir naudojamus BŽŪP strateginių planų ir BŽŪP kontekste;
- d) konteksto rodiklius, nurodytus 103 straipsnio 2 dalyje ir išvardytus I priede.

[...]

- 1b. Veiklos rezultatų peržiūros tikslu naudojami rezultato rodikliai, nurodyti 1 dalies b punkte, apima bet kuriuos taikytinus rezultato rodiklius, nustatytus XII priede. Be to, valstybės narės gali nuspręsti tuo pačiu tikslu įtraukti bet kuriuos kitus atitinkamus I priede nustatytus rezultato rodiklius arba bet kuriuos kitus BŽŪP strateginiame plane nustatytus konkretaus rezultato rodiklius, kuriuos nustato atitinkama valstybė narė.**
- 2. Komisijai pagal 138 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas I priedas, kad būtų pritaikyti bendrieji produkto, rezultato, [...] poveikio ir konteksto rodikliai. Šis įgaliojimų suteikimas griežtai apribotas – jis apima vien valstybių narių iškeltų techninių problemų, [...] susijusių su tų rodiklių taikymu, sprendimą [...].

III ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDRI REIKALAVIMAI IR INTERVENCINIŲ PRIEMONIŲ RŪŠYS

I SKYRIUS

BENDRI REIKALAVIMAI

1 SKIRSNIS

BENDRIEJI PRINCIPAI

8 straipsnis

[...] Strateginis požiūris

Valstybės narės siekia II antraštinėje dalyje nustatytų tikslų nustatydamos intervencines priemones pagal šios antraštinės dalies II, III ir IV skyriuose nurodytas intervencinių priemonių rūšis – atsižvelgdamos į **savo atitinkama poreikių vertinimą ir laikydamosi** šiame skyriuje nustatytų bendrų reikalavimų.

9 straipsnis

Bendrieji principai

Valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose nurodytas intervencines priemones **ir 12 straipsnyje nurodytus GAAB standartus** rengia vadovaudamosi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija ir bendraisiais Sąjungos teisės principais.

Valstybės narės užtikrina, kad intervencinės priemonės **ir 12 straipsnyje nurodyti GAAB standartai** būtų nustatomi remiantis objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, būtų suderinami su vidaus rinka ir neiškraipytų konkurencijos.

Valstybės narės, [...] **vadovaudamosi** BŽŪP strateginiu planu ir [...] šiame reglamente bei Reglamente (ES) [HzR] nustatytais principais bei reikalavimais, nustato teisinę sistemą, pagal kurią paramos gavėjams teikiama Sąjungos parama.

10 straipsnis

PPO vidaus parama

1. Valstybės narės [...] intervencines priemones **rengia** vadovaudamosi šio reglamento II priede išvardytomis intervencinių priemonių rūšimis, įskaitant 4 straipsnyje [...] nustatytas apibrėžtis **ir sąlygas, tokiu būdu**, [...], **kad jos atitiktų kriterijus**, išvardytus PPO sutarties dėl žemės ūkio 2 priede.

[...] **Visu pirma**, bazinė pajamų parama tvarumui didinti, papildoma perskirstomoji pajamų parama tvarumui didinti, papildoma pajamų parama jauniems ūkininkams ir klimatui bei aplinkai naudingos sistemos **turi atitikti su tomis intervencinėmis priemonėmis susijusius kriterijus, išvardytus tose PPO sutarties dėl žemės ūkio 2 priedo dalyse, kurios nurodytos šio reglamento II priede. Kitų intervencinių priemonių atveju konkrečios šio reglamento II priede nurodytos PPO sutarties dėl žemės ūkio 2 priedo dalys yra orientacinės ir tos intervencinės priemonės** vietoj pirmiau nurodytų dalių gali atitikti kitą PPO sutarties dėl žemės ūkio 2 priedo dalį, jei tai yra pagrindžiama BŽŪP strateginiame plane.

2. [...]*

* 20 konstatuojamosios dalies pabaigoje įrašyti: „**Visu pirma šiame reglamente numatyta specialioji išmoka už medvilnę turėtų būti parengta taip, kad atitiktų „mėlynosios dėžės“ nuostatas.**“

10a straipsnis

[...] Susitarimo memorandumo dėl aliejingųjų sėklų įgyvendinimas

1. Jeigu valstybės narės numato kitas plotu grindžiamas intervencines priemones nei tos, kurios atitinka PPO sutarties dėl žemės ūkio 2 priedo nuostatas, įskaitant susietąją pajamų paramą pagal III antraštinės dalies II skyriaus 3 skirsnio 1 poskirsnį, ir jeigu tos intervencinės priemonės yra susijusios su kai kuriais arba visais Europos ekonominės bendrijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimo memorandumo dėl aliejingųjų sėklų⁸ priede nurodytomis aliejingosiomis sėklomis, bendras remiamas plotas, grindžiamas atitinkamų valstybių narių BŽŪP strateginiuose planuose nurodytais planuojamais gauti produktais, turi neviršyti didžiausio remiamo ploto visos Sąjungos mastu, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi tarptautinių Sąjungos įsipareigojimų.

Ne vėliau kaip praėjus 6 mėnesiams nuo šio reglamento įsigaliojimo Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas orientacinis referencinis remiamas kiekvienos valstybės narės plotas, apskaičiuojamas remiantis kiekvienai valstybei narei penkerius metus iki šio reglamento įsigaliojimo metų priklausiusia Sąjungos vidutinio dirbamo ploto dalimi. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 139 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
2. Kiekviena valstybė narė, ketinanti skirti paramą, kaip nurodyta 1 dalyje, 106 straipsnio 1 dalyje nurodytame pasiūlyme dėl BŽŪP strateginio plano nurodo atitinkamus planuojamus gauti produktus, išreikštus hektarais.

⁸ Europos ekonominės bendrijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimo memorandumas dėl aliejingųjų sėklų pagal GATT (OL L 147, 1993 6 18, p. 25).

Jeigu, valstybėms narėms pranešus apie visus planuojamus gauti produktus, viršijamas didžiausias remiamas plotas visos Sąjungos mastu, Komisija apskaičiuoja kiekvienai valstybei narei, pranešusiai apie didesnį plotą nei jos referencinis plotas, taikytina sumažinimo koeficientą, proporcingą jos planuojamų gauti produktų perviršiui. Taip turi būti prisiderinama prie 1 dalyje nurodyto didžiausio remiamo Sąjungos ploto. Kiekviena atitinkama valstybė narė informuojama apie šį sumažinimo koeficientą Komisijos pastabose dėl BŽŪP strateginio plano pagal 106 straipsnio 3 dalį. Kiekvienai valstybei narei taikytinas sumažinimo koeficientas nustatomas 106 straipsnio 6 dalyje nurodytu įgyvendinimo aktu, kuriuo Komisija patvirtina tos valstybės narės BŽŪP strateginį planą.

Valstybės narės po 106 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos savo iniciatyva nebegali keisti savo remiamo ploto.

3. Jeigu valstybės narės ketina padidinti 1 dalyje nurodytus planuojamus gauti produktus, Komisijos patvirtintus jų BŽŪP strateginiuose planuose, jos apie peržiūrėtus planuojamus gauti produktus Komisijai praneša teikdamos prašymą iš dalies pakeisti BŽŪP strateginius planus pagal 107 straipsnį anksčiau nei metų, einančių prieš atitinkamus prašymų teikimo metus, sausio 1 d.

Kad nebūtų viršytas 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytas didžiausias remiamas plotas visos Sąjungos mastu, Komisija, kai tikslinga, peržiūri toje pastraipoje nurodytus sumažinimo koeficientus, taikytinus visoms valstybėms narėms, kurios viršijo jų BŽŪP strateginiuose planuose nurodytą jų referencinį plotą.

Komisija atitinkamas valstybes nares informuoja apie peržiūrėtus sumažinimo koeficientus ne vėliau kaip iki metų, einančių prieš atitinkamus paraiškų teikimo metus, vasario 1 d.

Kiekviena atitinkama valstybė narė anksčiau nei metų, einančių prieš atitinkamus prašymų teikimo metus, balandžio 1 d. pateikia atitinkamą prašymą iš dalies pakeisti jos BŽŪP strateginį planą, kuriame pateiktas antroje pastraipoje nurodytas peržiūrėtas sumažinimo koeficientas. Peržiūrėtas sumažinimo koeficientas nustatomas 107 straipsnio 8 dalyje nurodytu įgyvendinimo aktu, kuriuo patvirtinamas BŽŪP strateginio plano dalinis pakeitimas.

4. Dėl aliejingųjų sėklų, kurioms taikomas 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytas susitarimo memorandumas, valstybės narės 121 straipsnyje nurodytose metinėse veiklos rezultatų ataskaitose praneša Komisijai bendrą hektarų, už kuriuos buvo faktiškai suteikta parama, skaičių.
5. Valstybės narės į jokias plotu grindžiamas intervencines priemones, nurodytas 1 dalyje, nejtraukia konditerijoje naudojamų saulėgrąžų sėklų auginimo.

2 SKIRSNIS

PARAMOS SĄLYGOS

11 straipsnis

Principas ir taikymo sritis

1. Valstybės narės į savo BŽŪP strateginius planus įtraukia paramos sąlygų sistemą, pagal kurią skiriamos administracinės nuobaudos **ūkininkams ir kitiems** paramos gavėjams, gaunantiems tiesiogines išmokas pagal šios antraštinės dalies II skyrių arba metines išmokas pagal 65, 66 ir 67 straipsnius, kurie nesilaiko Sąjungos teisės aktais nustatytų valdymo reikalavimų ir BŽŪP strateginiame plane nustatytų **GAAB** [...] standartų, išvardytų III priede, susijusių su šiomis konkrečiomis sritimis:

- a) klimatu ir aplinkos apsauga;
- b) visuomenės, gyvūnų ir augalų sveikata;
- c) gyvūnų gerove.

[...]

3. Taikomos III priede nurodytų teisės aktų, kuriais nustatyti valdymo reikalavimai, taikytinos redakcijos, o direktyvų atveju – valstybių narių įgyvendintos nuostatos.
4. Šiame skirsnyje teisės aktu nustatytu valdymo reikalavimu laikomas kiekvienas atskiras III priede [...] **pateiktame saraše nurodytas** ir tame priede nurodytu atitinkamu Sąjungos teisės aktu nustatytas valdymo reikalavimas, kuris iš esmės skiriasi nuo visų kitų to paties teisės akto reikalavimų.

12 straipsnis

Su gera žemės agrarine ir aplinkosaugos būkle susijusios valstybių narių pareigos

1. Valstybės narės užtikrina, kad [...] **būtu** išlaikoma visos žemės ūkio paskirties žemės, įskaitant žemę, kuri nebenaudojama gamybos tikslais, gera agrarinė ir aplinkosaugos būklė. Valstybės narės, vadovaudamosi pagrindiniu **III priede** [...] nurodytų standartų tikslu, nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu **ūkininkams ir kitiems** paramos gavėjams [...] **nustato** minimaliuosius standartus [...] **kiekvienam tame** priede [...] pateiktame **saraše nurodytam GAAB standartui. Nustatydamos savo standartus valstybės narės** atsižvelg[...]**ia, kai aktualu, į ūkių dydį, ūkių struktūrą,** konkrečius atitinkamų vietovių ypatumus, įskaitant dirvožemio būklę ir klimato sąlygas, taikomas ūkininkavimo sistemas, žemės naudojimą [...], **pavyzdžiui, miškingų plotų dalis,** [...] ūkininkavimo praktiką [...] **ir atokiausių regionų ypatumus.**
2. Siekdamos III priede nustatytų pagrindinių tikslų, valstybės narės gali nustatyti standartus, papildančius nustatytuosius tame priede, kuriais siekiama tų pagrindinių tikslų. Tačiau valstybės narės nenustato minimaliųjų standartų, kuriais siekiama kitų nei III priede nustatytų pagrindinių tikslų*.

[...]

* Papildomas patikslinimas 22 konstatuojamojoje dalyje: „**Nacionaliniai standartai gali būti nevienodai parengti regioniniu lygmeniu arba būti skirti tam tikriems plotams ar ūkiams, kai toks pritaikymas pagrįstas skirtingais plotų ar ūkių ypatumais.**“

4. Komisijai pagal 138 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas taisyklėmis, [...] **kuriomis siekiama užtikrinti vienodas sąlygas** [...] **nustatant apskaičiavimo metodą, kartu sudarant galimybę koreguoti santyki, susijusi su** [...] III priede [...] **pateiktame sąrašė nurodytu** GAAB 1 [...] **standartu**.

3 SKIRSNIS

ŪKIŲ KONSULTAVIMO PASLAUGOS

13 straipsnis

Ūkių konsultavimo paslaugos

1. Valstybės narės į BŽŪP strateginį planą įtraukia sistemą, pagal kurią ūkininkams ir kitiems pagal BŽŪP teikiamos paramos gavėjams teikiamos **viešosios arba privačios** konsultavimo dėl žemėtvarkos ir ūkių valdymo paslaugos (toliau – ūkių konsultavimo paslaugos).
Valstybės narės gali naudotis esamomis sistemomis.
2. Ūkių konsultavimo paslaugos turi apimti ekonominį, aplinkos apsaugos bei socialinį aspektus ir jas teikiant turi būti pateikiama naujausia technologinė ir mokslinė informacija, gauta atliekant mokslinius tyrimus ir diegiant inovacijas. Jos turi būti integruotos į [...] ŽŪŽIS [...].
3. Valstybės narės užtikrina, kad teikiamos ūkių konsultavimo paslaugos būtų nešališkos ir kad konsultantai neturėtų jokių interesų konfliktų.

4. Ūkių konsultavimo paslaugos apima bent:

- a) visus BŽŪP strateginiame plane nustatytus ūkininkams ir kitiems paramos gavėjams taikomus reikalavimus, sąlygas ir įsipareigojimus valdymo srityje, įskaitant reikalavimus bei standartus, apibrėžtus pagal paramos sąlygas, ir su [...] **intervencinėmis priemonėmis** susijusias sąlygas, taip pat informaciją apie finansines priemones ir verslo planus, nustatytus pagal BŽŪP strateginį planą;
- b) valstybių narių [...] **nustatytus** Direktyvos 2000/60/EB, Direktyvos 92/43/EEB, Direktyvos 2009/147/EB, Direktyvos 2008/50/EB, Direktyvos (ES) 2016/2284, Reglamento (ES) 2016/2031, Reglamento (ES) 2016/429, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2009⁹ 55 straipsnio ir Direktyvos 2009/128/EB įgyvendinimo reikalavimus;
- c) ūkininkavimo praktiką, kuria vengiama atsparumo antimikrobinėms medžiagoms formavimosi, kaip nustatyta Komunikate [...] „Bendros sveikatos koncepcija grindžiamas Europos kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms veiksmų planas“¹⁰;
- d) rizikos valdymą [...];
- e) paramą inovacijoms diegti, visų pirma 114 straipsnyje nurodytos Europos inovacijų partnerystės žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje veiklos grupių projektams rengti ir įgyvendinti;
- f) [...] skaitmenines technologijas žemės ūkyje ir kaimo vietovėse, kaip nurodyta 102 straipsnio b punkte;

⁹ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantį Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

¹⁰ [...] „Bendros sveikatos koncepcija grindžiamas Europos kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms (AAM) veiksmų planas“ (COM(2017) 339 final).

fa) ne vėliau kaip nuo 2025 m. – Ūkių tvarumo priemonės maisto medžiagų naudojimui valdyti, kuria Komisija turi parengti bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, naudojimą. Ta priemonė turi būti skaitmeninė taikomoji programa, kuria būtų užtikrinama maisto medžiagų pusiausvyra, remiantis atitinkama informacija apie ūki, teisiniais reikalavimais dėl maisto medžiagų ir turima dirvožemio analizės informacija. Kaip alternatyvą valstybės narės gali naudoti kitą skaitmeninę priemonę, turinčią tą pačią paskirtį. Komisija gali remti valstybės nars duomenų saugojimo ir tvarkymo paslaugų reikalavimų srityje.

II SKYRIUS

INTERVENCINIŲ PRIEMONIŲ RŪŠYS TIESIOGINIŲ IŠMOKŲ FORMA

1 SKIRSNIS

INTERVENCINIŲ PRIEMONIŲ RŪŠYS, [...] IŠMOKŲ SUMAŽINIMAS IR MINIMALIEJI REIKALAVIMAI

14 straipsnis

Intervencinių priemonių rūšys tiesioginių išmokų forma

[...]1. Šiame skyriuje intervencinių priemonių rūšys gali būti atsietosios ir susietosios tiesioginės išmokos.

[...]2. Atsietosios tiesioginės išmokos yra šios:

- a) bazinė pajamų parama tvarumui didinti;
- b) papildoma perskirstomoji pajamų parama tvarumui didinti;
- c) papildoma pajamų parama jauniems ūkininkams;
- d) klimatui ir aplinkai naudingos sistemos.

[...]3. Susietosios tiesioginės išmokos yra šios:

- a) susietoji pajamų parama;
- b) specialioji išmoka už medvilnę.

[...] Išmokų **dydžio apribojimas ir proporcingas mažinimas**

1. Valstybės narės [...] **gali** [...] **apriboti** tiesioginių išmokų sumos, konkrečiais kalendoriniais metais skirtinos ūkininkui pagal šio skyriaus **2 skirsnio 2 poskirsnį**, dydį. **Valstybės narės, kurios nusprendžia nustatyti išmokų dydžio apribojimus, 100 % sumažina sumą, viršijančią 100 000 EUR.**

- 1a. **Tiesioginių išmokų suma, skirtiną ūkininkui pagal šio skyriaus 2 skirsnio 2 poskirsnį konkrečiais kalendoriniais metais ir viršijančią 60 000 EUR, valstybės narės gali nuspręsti sumažinti** taip:

- a) **iki** [...] 25 %, jei skirtina suma yra nuo 60 000 EUR iki 75 000 EUR;
- b) **iki** [...] 50 %, jei skirtina suma yra nuo 75 000 EUR iki 90 000 EUR;
- c) **iki** [...] [...] **85** % [...], jei skirtina suma yra **didesnė kaip** 90 000 EUR[...].

[...]

Valstybės narės gali nustatyti papildomas skirtinas sumas ir tiksliai apibrėžti toms papildomoms sumoms taikytinus sumažinimo procentinius dydžius, neviršydamos pirmoje pastraipoje nurodytų ribų. Jos užtikrina, kad kiekvienai skirtinai sumai taikomas sumažinimas būtų lygus ankstesnei skirtinai sumai taikytam sumažinimui arba didesnis už jį.

2. Prieš taikydamos 1 **arba 1a** dalį, valstybės narės iš tiesioginių išmokų sumos, skirtinos ūkininkui pagal šio skyriaus **2 skirsnio 2 poskirsnį** konkrečiais kalendoriniais metais, [...] **gali** atimti:
 - a) su ūkininko deklaruota žemės ūkio veikla susijusius darbo užmokesčius, įskaitant su užimtumu susijusius mokesčius bei socialines įmokas,[...]

- b) lygiavertės reguliaraus ir neapmokamo darbo sąnaudas, susijusias su žemės ūkio veikla, kurią vykdo atitinkamame ūkyje dirbantys asmenys, negaunantys darbo užmokesčio arba gaunantys mažesnę atlygį nei paprastai už suteiktas paslaugas mokama suma, bet kuriems atlyginama ekonominiais ūkio verslo rezultatais [...];
- c) ūkininko deklaruotu sutarčių sudarymo sąnaudų, susijusių su žemės ūkio veikla, darbo sąnaudų elementą.**

Valstybės narės a, b **ir c** punktuose nurodytas sumas apskaičiuoja taikydamos **metoda, kuris turi būti išsamiau apibrėžtas jų BŽŪP strateginiuose planuose [...], galbūt įskaitant iš anksto nustatytų standartų taikymą.**

2a. Juridinio asmens arba fizinių ar juridinių asmenų grupės atveju valstybės narės gali taikyti 1a dalyje nurodytą sumažinimą tų juridinių asmenų ar grupių narių lygmeniu, kai nacionalinėje teisėje numatyta, kad atskiri nariai gali prisiimti teises ir pareigas, kurios yra palyginamos su atskirų ūkininkų, turinčių valdos valdytojo statusą, teisėmis ir pareigomis, visu pirma jų ekonominio, socialinio ir mokestinio statuso atžvilgiu, su sąlyga, kad jie prisidėjo prie atitinkamų juridinių asmenų ar grupių žemės ūkio struktūrų stiprinimo.

Ūkininkų, kurie priklauso susijusių juridinių subjektų grupei, kaip nustatyta valstybių narių, atveju valstybės narės gali taikyti 1 arba 1a dalyje nurodytą sumažinimą šios grupės lygmeniu sąlygomis, kurias turi nustatyti valstybės narės.

3. Sumažinus išmokas numatomomis gauti lėšomis pirmiausia turi būti prisidedama finansuojant papildomą perskirstomąją pajamų paramą tvarumui didinti, **jei ją taiko ta valstybė narė**, o paskui – kitas prie atsietųjų tiesioginių išmokų priskiriamas intervencines priemones.

Valstybės narės taip pat gali visas tas lėšas arba jų dalį perkelti į EŽŪFKP ir panaudoti IV skyriuje nurodytų rūšių intervencinėms priemonėms finansuoti. Toks lėšų perkėlimas į EŽŪFKP įtraukiamas į BŽŪP strateginio plano finansines lenteles ir 202[...]5 m. gali būti peržiūrėtas pagal 90 straipsnį. Tokiam perkėlimui netaikomos pagal 90 straipsnį nustatytos didžiausios lėšų perkėlimo iš EŽŪGF į EŽŪFKP ribos.

4. Komisija [...] **gali** priimti [...] **įgyvendinimo** aktus [...], **kuriais nustatomos vienodos** 1 dalyje nustatytų išmokų sumažinimo apskaičiavimo **sąlygos** [...], siekiant **nustatyti išsamias taisykles dėl** lėšų paskirstymo teisę į jas turintiems [...] **ūkininkams**.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 139 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

15a straipsnis

Minimalieji reikalavimai

- 1. Valstybės narės nustato mažiausią plotą ir neskiria tiesioginių išmokų tiems ūkininkams, kuriems priklausantis reikalavimus atitinkantis valdos plotas, dėl kurio prašoma skirti tiesiogines išmokas, yra mažesnis už šį mažiausią plotą.**

Valstybės narės taip pat gali nustatyti mažiausią tiesioginių išmokų sumą, kurią galima išmokėti ūkininkui.

Tais atvejais, kai valstybė narė nusprendžia nustatyti mažiausią plotą pagal pirmą pastraipą, pagal antrą pastraipą ji vis dėlto turi nustatyti mažiausią sumą tiems ūkininkams, kurie gauna su gyvūnais susijusia susietąją paramą ir kurių valdomas plotas yra keliais hektarais mažesnis už tą mažiausią plotą.

Nustatydamos mažiausią plotą arba mažiausią sumą valstybės narės siekia užtikrinti, kad tiesiogines išmokas ūkininkams būtų galima skirti tik tuo atveju, jeigu:

- a) atitinkamų išmokų administravimas nesudaro pernelyg didelės administracinės naštos ir
- b) atitinkamomis sumomis veiksmingai prisidedama prie 6 straipsnyje nustatytų tikslų, kurių padedama siekti tiesioginėmis išmokomis.

2. Atitinkama valstybė narė gali nuspręsti šio straipsnio netaikyti mažosioms Egėjo jūros saloms.

2 SKIRSNIS
ATSIETOSIOS TIESIOGINĖS IŠMOKOS

1 POSKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

16 straipsnis

*[...] **Bendrieji** reikalavimai atsietosioms tiesioginėms išmokoms gauti*

1. Valstybės narės skiria atsietąsias tiesiogines išmokas laikydamosi šiame skirsnyje nustatytų ir jų BŽŪP strateginiuose planuose išsamiau apibrėžtų sąlygų.

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

2 POSKIRSNIS

BAZINĖ PAJAMŲ PARAMA TVARUMUI DIDINTI

17 straipsnis

Bendrosios taisyklės

1. Valstybės narės bazinę pajamų paramą tvarumui didinti (toliau – bazinė pajamų parama) teikia laikydamosi šiame poskirsnyje nustatytą ir jų BŽŪP strateginiuose planuose išsamiau apibrėžtų sąlygų.
2. Valstybės narės bazinę pajamų paramą skiria kaip metinę atsietąją išmoką už reikalavimus atitinkantį hektarą.
3. Nedarant poveikio 19–24 straipsniams, bazinė pajamų parama skiriama už kiekvieną [...] ūkininko deklaruotą reikalavimus atitinkantį hektarą.

18 straipsnis

Paramos už hektarą suma

1. Bazinė pajamų parama skiriama kaip vienoda suma už hektarą, išskyrus tuo atveju, kai valstybės narės nusprendžia tą paramą skirti remdamosi 19 straipsnyje nurodytomis teisėmis į išmokas.
2. Valstybės narės gali nuspręsti nustatyti skirtingą bazinės pajamų paramos už hektarą sumą skirtingoms teritorijų, kuriose esama panašių socioekonominių arba agronominių sąlygų, **įskaitant tradicinius žemės ūkio metodus, pavyzdžiui, ekstensyvuji ganyma, grupėms. Kiek tai susiję su ypač tradicinėmis ekstensyviosiomis ganyklomis kalvotose vietovėse, kaip nustatyta valstybių narių, bazinės pajamų paramos suma už hektarą gali būti sumažinta, atsižvelgiant į paramą, teikiamą pagal kitas BŽŪP strateginiame plane numatytas intervencines priemones.**

19 straipsnis

Teisės į išmokas

1. Valstybės narės, taikančios Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies I skyriaus 1 skirsnyje nustatytą bazinės išmokos sistemą, gali nuspręsti bazinę pajamų paramą skirti remdamosi teisėmis į išmokas pagal šio reglamento 20–24 straipsnius.
2. Jei valstybės narės, kurios taikė Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies I skyriaus 1 skirsnyje nustatytą bazinės išmokos sistemą, nusprendžia bazinės pajamų paramos [...] **nebeskirti** remiantis teisėmis į išmokas, teisės į išmokas, suteiktos pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013, nustoja galioti [...] **metu, einančiu prieš metus, nuo kuriu turi būti taikomas šis sprendimas**, gruodžio 31 d.

20 straipsnis

Teisių į išmokas vertė ir konvergencija

1. Valstybės narės nustato teisių į išmokas vieneto vertę prieš atlikdamos konvergenciją pagal šį straipsnį – teisių į išmokas vertę proporcingai suderindamos su jų verte, nustatyta pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013 202[...]2 prašymų teikimo metams, ir susijusia išmoka už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką, numatytą to reglamento III antraštinės dalies III skyriuje 202[...]2 prašymų teikimo metams.
2. Valstybės narės gali nuspręsti nustatyti skirtingą teisių į išmokas vertę pagal 18 straipsnio 2 dalį.
3. **Kiekviena** valstybė narė [...] ne vėliau kaip 2026 prašymų teikimo metais nustato valstybės narės arba kiekvienos teritorijų grupės, **nurodytos** [...] 18 straipsnio 2 dalyje, didžiausią **individualių** teisių į išmokas vertę.

4. Kai pagal 1 dalį nustatyta teisių į išmokas vertė skiriasi valstybėje narėje arba [...] 18 straipsnio 2 dalyje [...] **nurodytoje** teritorijų grupėje, **atitinkama** valstybė narė [...] užtikrina, kad teisių į išmokas vertės konvergencija siekiant vienodos vieneto vertės būtų atlikta ne vėliau kaip 2026 prašymų teikimo metais.
5. 4 dalies tikslais **kiekviena** valstybės narė [...] užtikrina, kad ne vėliau kaip 2026 prašymų teikimo metais visų teisių į išmokas vertė sudarytų ne mažiau kaip 75 % [...] 2026 prašymų teikimo metų bazinės pajamų paramos **planuojamos** vidutinės [...] vieneto sumos, **nurodytos 89 straipsnio 1 dalyje, arba, kai taikytina, didžiausios planuojamos vieneto sumos, nurodytos 89 straipsnio 1a dalyje,** kaip nustatyta [...] **jos** BŽŪP strateginiame plane [...] valstybės narės arba [...] 18 straipsnio 2 dalyje [...] **nurodytos** teritorijų **grupės** atžvilgiu.
6. Valstybės narės finansuoja teisių į išmokas vertės padidėjimą, kuris būtinas siekiant laikytis 4 ir 5 dalių, panaudodamos visas įmanomas **sumas, gautas taikant** [...] 3 dalį, ir, kai būtina, sumažindamos teisių į išmokas vieneto vertės, nustatytos pagal 1 dalį, ir [...] 2026 prašymų teikimo metų bazinės pajamų paramos [...] **planuojamos** vieneto sumos, **nurodytos 89 straipsnio 1 dalyje, arba, kai taikytina, didžiausios planuojamos vieneto sumos, nurodytos 89 straipsnio 1a dalyje,** kaip nustatyta [...] BŽŪP strateginiame plane [...] valstybės narės arba [...] 18 straipsnio 2 dalyje [...] **nurodytos** teritorijų **grupės** atžvilgiu, skirtumą.

Valstybės narės gali nuspręsti taikyti sumažinimą visoms teisėms į išmokas, kurių vertė nustatoma pagal 1 dalį, viršijančioms [...] 2026 prašymų teikimo metų bazinės pajamų paramos [...] **planuojama** vieneto suma, **nurodyta 89 straipsnio 1 dalyje, arba, kai taikytina, didžiausią planuojamą vieneto suma, nurodyta 89 straipsnio 1a dalyje,** kaip nustatyta [...] BŽŪP strateginiame plane [...] valstybės narės arba [...] 18 straipsnio 2 dalyje [...] **nurodytos** teritorijų **grupės** atžvilgiu, arba jų daliai.

7. 6 dalyje nurodytas sumažinimas grindžiamas objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais. Nedarant poveikio pagal 5 dalį nustatyta mažiausiai **vertei**, vienas iš tokių kriterijų, pvz., gali būti maksimalaus sumažinimo, kuris negali būti mažesnis kaip 30 %, nustatymas.

21 straipsnis

Pasinaudojimas teisėmis į išmokas

1. Valstybės narės, **kurios nusprendė skirti paramą remdamosi teisėmis į išmokas**, skiria **bazinę pajamų paramą** ūkininkams, [...] nuosavybės teisės arba nuomos pagrindais turintiems teisių į išmokas, [...] kai jie pasinaudoja tomis teisėmis į išmokas. Valstybės narės užtikrina, kad, siekdami pasinaudoti teisėmis į išmokas, [...] ūkininkai deklaruotų reikalavimus atitinkančius hektarus, susietus su teise į išmokas.
2. Valstybės narės užtikrina, kad teisėmis į išmokas, įskaitant faktinio ar numatomo paveldėjimo atvejus, būtų pasinaudojama tik toje valstybėje narėje arba [...] 18 straipsnio 2 dalyje [...] **nurodytoje** teritorijų grupėje, kurioje jos buvo suteiktos.
3. Valstybės narės užtikrina, kad pasinaudojimas teisėmis į išmokas suteiktą teisę į išmoką, grindžiamą jose nustatyta suma.

22 straipsnis

Teisių į išmokas rezervai

1. Kiekviena valstybė narė, kuri nusprendė skirti bazinę pajamų paramą remdamosi teisėmis į išmokas, administruoja nacionalinę rezervą.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies, kai valstybės narės nusprendžia nustatyti skirtingą bazinės pajamų paramos sumą pagal 18 straipsnio 2 dalį, jos gali nuspręsti sukurti kiekvienai [...] tame straipsnyje **nurodytai** [...] teritorijų grupei skirtą rezervą.

3. **Kai** valstybės narės **nusprendžia taikyti termino „tikrasis ūkininkas“ apibrėžtį ir 4 straipsnio 1a dalyje nurodytas sąlygas, jos** užtikrina, kad teisės į išmokas iš rezervo [...] **būtu** suteikiamos **tik** [...] **tokiems** ūkininkams.
4. Valstybės narės naudoja savo rezervą pirmiausia tam, kad suteiktų teises į išmokas šiems ūkininkams:
- a) jaunesiems ūkininkams, pirmą kartą naujai įkūrusiems valdą;
 - b) ūkininkams, pirmą kartą naujai įkūrusiems valdą, kurie yra tos valdos valdytojai ir turi tinkamą parengimą arba yra įgiję būtinų įgūdžių, kaip valstybės narės yra [...] **nustačiusios** jaunųjų ūkininkų atvejų.
5. Valstybės narės suteikia teises į išmokas arba padidina esamų teisių į išmokas vertę [...] ūkininkams, kuriems tos teisės priklauso pagal galutinį teismo sprendimą arba galutinį valstybės narės kompetentingos institucijos administracinį aktą. Valstybės narės užtikrina, kad iki jų nustatytos dienos tie [...] ūkininkai gautų informaciją apie tame sprendime arba akte nustatytų teisių į išmokas skaičių ir vertę.
6. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai rezervo nepakanka teisėms į išmokas suteikti pagal 4 ir 5 dalis, jis būtų papildomas taikant linijinį visų teisių į išmokas vertės sumažinimą.
7. Valstybės narės gali nustatyti papildomas rezervo naudojimo taisykles ir atvejus, kuriais jis papildomas. [...] **Kai rezervas papildomas** taikant linijinį [...] teisių į išmokas vertės sumažinimą, **toks linijinis sumažinimas taikomas visoms teisėms į išmokas nacionaliniu lygmeniu arba, jeigu valstybės narės taiko 2 dalyje numatytą nukrypti leidžiančią nuostatą, atitinkamos 18 straipsnio 2 dalyje nurodytos teritorijų grupės lygmeniu.**

8. Valstybės narės nustato iš rezervo suteikiamų naujų teisių į išmokas vertę, atitinkančią nacionalinę vidutinę teisių į išmokas vertę teisių į išmokas suteikimo metais arba vidutinę kiekvienai [...] 18 straipsnio 2 dalyje **nurodytai** teritorijų grupei nustatytą teisių į išmokas vertę teisių į išmokas suteikimo metais.
9. Valstybės narės gali nuspręsti padidinti esamų teisių į išmokas vertę iki nacionalinės vidutinės vertės teisių į išmokas suteikimo metais arba iki kiekvienai 18 straipsnio 2 dalyje **nurodytai** teritorijų grupei [...] nustatytos vidutinės teisių į išmokas vertės.

23 straipsnis

*[...] **Igyvendinimo** įgaliojimai*

Komisija [...] **gali** priimti **igyvendinimo** aktus, [...] **kuriomis nustatomos vienodos sąlygos** dėl:

- a) rezervo sukūrimo;

[...]

- c) deklaracijos turinio ir reikalavimų, kurių reikia laikytis norint pasinaudoti teisėmis į išmokas.

Tie igyvendinimo aktai priimami laikantis 139 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

24 straipsnis

Teisių į išmokas perleidimas

1. Teisės į išmokas perleidžiamos tik [...] ūkininkui, **įsisteigusiam toje pačioje valstybėje narėje**, išskyrus faktinio ar numatomo paveldėjimo atvejus.
2. Jeigu valstybės narės nusprendžia nustatyti skirtingas bazinės pajamų paramos sumas pagal 18 straipsnio 2 dalį, teisės į išmokas perleidžiamos tik toje teritorijų grupėje, kurioje jos buvo suteiktos.

25 straipsnis

[...] Išmokos smulkiesiems ūkininkams

Valstybės narės gali skirti smulkiesiems ūkininkams, kaip apibrėžta valstybių narių, išmokas kaip [...] fiksuotąją sumą arba sumą už hektarą, neviršijant hektarų ribinio skaičiaus, kurį turi nustatyti valstybės narės, vietoj tiesioginių išmokų pagal šio skyriaus šį skirsnį ir 3 skirsnį. Valstybės narės BŽŪP strateginiame plane parengia atitinkamą intervencinę priemonę, kurią gali pasirinkti ūkininkai.

Valstybės narės gali nuspręsti nustatyti skirtingas fiksuotąsias sumas arba sumas už hektarą, priklausomai nuo skirtingu plotui taikomų ribų.

3 POSKIRSNIS

PAPILDOMA PAJAMŲ PARAMA

26 straipsnis

Papildoma perskirstomoji pajamų parama tvarumui didinti

1. Valstybės narės papildomą perskirstomąją pajamų paramą tvarumui didinti (toliau — perskirstomoji pajamų parama) [...] gali teikti pagal šiame straipsnyje nurodytas ir jų BŽŪP strateginiuose planuose išsamiau apibrėžtas sąlygas, **be kita ko, kiek tai susiję su atitinkamomis tinkamumo finansuoti sąlygomis.**
2. **Igyvendindamos perskirstomąją pajamų paramą**, valstybės narės užtikrina [...] **tiesioginiu išmoku** perskirstymą iš [...] **didesniu** valdų mažesnėms ar vidutinio dydžio [...] **valdoms**, numatydamos perskirstomąją pajamų paramą kaip metinę atsietąją išmoką už reikalavimus atitinkantį hektarą ūkininkams, turintiems teisę į 17 straipsnyje nurodytos bazinės pajamų paramos išmoką.

3. **Igyvendindamos perskirstomąją pajamų paramą, valstybės narės nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu, kuri gali sudaryti 18 straipsnio 2 dalyje nurodytos teritorijų grupės,** nustato sumą už hektarą arba skirtingas sumas už skirtingą hektarų skaičių, taip pat didžiausią vienam ūkininkui priklausančių hektarų, už kuriuos mokama perskirstomoji pajamų parama, skaičių.
4. Suma už hektarą, kurią numatoma skirti atitinkamais prašymų teikimo metais, turi neviršyti tų prašymų teikimo metų nacionalinės vidutinės tiesioginių išmokų už hektarą sumos.
5. Nacionalinė vidutinė tiesioginių išmokų už hektarą suma apibrėžiama kaip atitinkamais prašymų teikimo metais tiesioginėms išmokoms taikomų nacionalinių viršutinių ribų, nustatytų IV priede, ir visų tais prašymų teikimo metais planuojamų gauti bazinės pajamų paramos produktų, išreikštų hektarų skaičiumi, santykis.
6. **Juridinio asmens arba fizinių ar juridinių asmenų grupės atveju valstybės narės gali taikyti 3 dalyje nurodytą didžiausią hektarų skaičių tų juridinių asmenų ar grupių narių lygmeniu, kai nacionalinėje teisėje numatyta, kad atskiri nariai gali prisiimti teises ir pareigas, kurios yra palyginamos su atskirų ūkininkų, turinčių valdos valdytojo statusą, teisėmis ir pareigomis, visų pirma jų ekonominio, socialinio ir mokestinio statuso atžvilgiu, su sąlyga, kad jie prisidėjo prie atitinkamų juridinių asmenų ar grupių žemės ūkio struktūrų stiprinimo.**
- Ūkininkų, kurie priklauso susijusių juridinių subjektų grupei, atveju, kaip nustatyta valstybių narių, valstybės narės gali taikyti 3 dalyje nurodytą didžiausią hektarų skaičių šios grupės lygmeniu sąlygomis, kurias turi nustatyti valstybės narės.**

27 straipsnis

Papildoma pajamų parama jauniems ūkininkams

1. Valstybės narės gali teikti papildomą pajamų paramą jauniems ūkininkams pagal šiame straipsnyje nurodytas ir jų BŽŪP strateginiuose planuose išsamiau apibrėžtas sąlygas.
2. Valstybės narės, vykdydamos savo pareigas prisidėti siekiant 6 straipsnio [...] g punkte nurodyto konkretaus tikslo [...] ir skirti **šiam tikslui pagal 86 straipsnio 4 dalį mažiausią sumą, kaip nurodyta X priede** [...], gali skirti papildomą pajamų paramą pirmą kartą naujai įsisteigusiems jauniems ūkininkams, turintiems teisę į 17 straipsnyje nurodytos bazinės pajamų paramos išmoką.

Valstybės narės gali nuspręsti skirti paramą pagal šį straipsnį ūkininkams, kurie yra gavę paramą pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 50 straipsnį, likusiam laikotarpiui, nurodyto to straipsnio 5 dalyje, laikui.

3. Ši papildoma pajamų parama jauniems ūkininkams skiriama kaip metinė atsietoji išmoka už reikalavimus atitinkantį hektarą **arba kaip fiksuotoji suma. Valstybės narės gali nuspręsti skirti paramą pagal šį straipsnį tik už nustatytą didžiausią hektarų skaičių vienam jaunajam ūkininkui.**

4 POSKIRSNIS

KLIMATUI IR APLINKAI NAUDINGOS SISTEMOS

28 straipsnis

Klimatui ir aplinkai naudingos sistemos

1. Valstybės narės teikia paramą savanoriškoms klimatui ir aplinkai naudingoms sistemoms (ekologinėms sistemoms) pagal šiame straipsnyje nurodytas ir jų BŽŪP strateginiuose planuose išsamiau apibrėžtas sąlygas.
 2. Valstybės narės [...] pagal šį **straipsnį** remia [...] ūkininkus **arba ūkininkų grupes**, įsipareigojusius reikalavimus atitinkančių hektarų plote laikytis klimatui ir aplinkai naudingos žemės ūkio praktikos. **Jei valstybės narės nusprendžia taikyti šio straipsnio 6 dalies b punktą, įsipareigojimai gali būti prisiimti dėl reikalavimus atitinkančių hektarų arba sutartinių ūkinių gyvūnų.**
 3. Valstybės narės sudaro klimatui ir aplinkai naudingos žemės ūkio praktikos rūšių sąrašą. **Tokia praktika turi būti siekiama vieno ar daugiau konkrečių su aplinka ir klimatu susijusių tikslų, nustatytų 6 straipsnio d, e ir f punktuose, ir gali būti taip pat prisidedama siekiant to paties straipsnio h ir i punktuose nustatytų tikslų.**
- [...]
5. Pagal šį [...] **straipsnį** valstybės narės skiria išmokas tik už įsipareigojimus, kurie:
 - a) viršija atitinkamus teisės aktais nustatytus valdymo reikalavimus ir **GAAB** standartus [...], nustatytus pagal šios antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnį;

- b) viršija **atitinkamus** minimaliuosius trąšų [...] ir augalų apsaugos produktų naudojimo, gyvūnų gerovės reikalavimus, taip pat kitus **atitinkamus** nacionalinėje ir Sąjungos teisėje nustatytus privalomus reikalavimus;
 - c) viršija žemės ūkio paskirties žemės išlaikymo pagal 4 straipsnio 1 dalies a punktą sąlygas;
 - d) skiriasi nuo įsipareigojimų, už kuriuos išmokos skiriamos pagal 65 straipsnį.
6. Parama **konkrečiai** ekologinei sistemai skiriama kaip metinė išmoka [...] **už visus** reikalavimus atitinkančius hektarus **arba už reikalavimus atitinkančius hektarus, kuriuose taikomos ekologinės sistemos**. [...] **Išmokos** skiriamos kaip:
- a) šio skirsnio 2 poskirsnyje nurodytą bazinę pajamų paramą papildančios išmokos* arba
 - b) išmokos, kuriomis [...] **ūkininkams arba ūkininkų grupėms** kompensuojamos visos dėl [...] **priimtų** įsipareigojimų patirtos papildomos sąnaudos ir prarastos pajamos arba jų dalis; **jos apskaičiuojamos pagal** [...] **76** straipsnį.

Išmokos, skiriamos pagal šios dalies b punktą, taip pat gali būti mokamos kaip metinė išmoka už sutartinius ūkinius gyvūnus, kurie yra įtraukti į ekologines sistemas, ir gali apimti sandorių išlaidas.

[...]

[...]

* Apsvarstyti galimybę įtraukti konstatuojamąją dalį: „skatinti ekosisteminių paslaugų teikimą taikant klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką, ir už tai atlyginti“.

3 SKIRSNIS

SUSIETOSIOS TIESIOGINĖS IŠMOKOS

1 POSKIRSNIS

SUSIETOJI PAJAMŲ PARAMA

29 straipsnis

Bendrosios taisyklės

1. Valstybės narės gali skirti susietąją pajamų paramą [...] ūkininkams pagal šiame poskirsnyje nurodytas ir jų BŽŪP strateginiuose planuose išsamiau apibrėžtas sąlygas.
2. Valstybių narių taikomos intervencinės priemonės turi padėti sunkumų patiriantiems 30 straipsnyje išvardytiems remiamiems sektoriams ir gamybai arba juose vykdomai konkrečių rūšių ūkininkavimo veiklai didinti jų konkurencingumą, tvarumą arba gerinti jų kokybę.
3. Susietoji pajamų parama skiriama kaip metinė išmoka už hektarą arba gyvūną.

30 straipsnis

Taikymo sritis

Susietoji pajamų parama gali būti skiriama tik šiems sektoriams ir gamybai arba juose vykdomai konkrečių rūšių ūkininkavimo veiklai, jeigu jie svarbūs dėl ekonominių, socialinių arba aplinkosaugos priežasčių: javų, aliejingųjų sėklų, **išskyrus konditerijoje naudojamas saulėgražų sėklas, kaip nustatyta 10a straipsnio 5 dalyje,** baltyminių augalų, ankštinių augalų, **ankštinių augalų ir žolių mišinių,** linų, kanapių, ryžių, riešutų, [...] bulvių, pieno ir pieno produktų, sėklų, avienos ir ožkienos, galvijienos, alyvuogių aliejaus **ir valgomųjų alyvuogių,** šilkaverpių, sausųjų pašarų, apynių, cukrinių runkelių, cukranendrių ir paprastųjų trūkazolių **šaknu,** **Capsicum genties / Pimenta genties vaisių,** vaisių ir daržovių, trumpos rotacijos želdinių ir kitų nemaistinių kultūrų, išskyrus medžius, naudojamų produktams, kurie gali pakeisti iškastines medžiagas, gaminti.

31 straipsnis
Tinkamumas finansuoti

1. Valstybės narės gali susietąją pajamų paramą skirti kaip išmoką už hektarą tik už plotus, kuriuos jos [...] **nustatė** kaip reikalavimus atitinkančius hektarus.
2. Jeigu susietoji pajamų parama skiriama už galvijus arba avis ir ožkas, valstybės narės [...] **nustato**, kad tinkamumo finansuoti sąlygos yra reikalavimai identifikuoti ir įregistruoti gyvūnus pagal atitinkamai Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1760/2000¹¹ arba Tarybos reglamentą (EB) Nr. 21/2004¹². Tačiau, nedarant poveikio kitoms taikytinoms tinkamumo finansuoti sąlygoms, galvijai arba avys ir ožkos laikomi atitinkančiais paramos skyrimo reikalavimus, jeigu identifikavimo ir registravimo reikalavimai įvykdomi iki tam tikros atitinkamų prašymų teikimo metų dienos, kurią turi nustatyti valstybės narės.

32 straipsnis
*[...] **Deleguotieji įgaliojimai***

Komisijai pagal 138 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas yra papildomas priemonėmis, kuriomis siekiama, kad susietosios pajamų paramos gavėjai nenukentėtų nuo struktūrinio rinkos disbalanso sektoriuje. Tais deleguotaisiais aktais valstybėms narėms gali būti leidžiama nuspręsti, kad susietoji pajamų parama gali būti toliau teikiama iki 2027 m. remiantis gamybos vienetais, už kuriuos tokia parama buvo skiriama praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu.

¹¹ 2000 m. liepos 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1760/2000, nustatantis galvijų identifikavimo bei registravimo sistemą, reglamentuojantis jautienos bei jos produktų ženklimą ir panaikinant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 820/97 (OL L 204, 2000 8 11, p. 1).

¹² 2003 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 21/2004, nustatantis avių ir ožkų identifikavimo bei registravimo sistemą ir iš dalies pakeičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 bei Direktyvas 92/102/EEB ir 64/432/EEB (OL L 5, 2004 1 9, p. 8).

33 *straipsnis*

[...]

[...]

[...] ¹³

[...]

¹³ [...]

[...]

[...]

2 POSKIRSNIS

SPECIALIOJI IŠMOKA UŽ MEDVILNĘ

34 straipsnis

Taikymo sritis

36 straipsnyje nurodytos valstybės narės specialiąją išmoką už medvilnę skiria [...] ūkininkams, auginantiems medvilnę, kuriai priskirtas KN kodas 5201 00, pagal šiame poskirsnyje nustatytas sąlygas.

35 straipsnis

Bendrosios taisyklės

1. Specialioji išmoka už medvilnę skiriama už reikalavimus atitinkančio medvilnės ploto hektarą. Reikalavimus atitinkančiu plotu laikomas tik žemės ūkio paskirties žemės, kurioje valstybė narė leidžia auginti medvilnę, plotas, kuris yra apsėtas valstybės narės leidžiamų veislių medvilne ir kuriame užaugintas derlius faktiškai nuimamas įprastomis auginimo sąlygomis.
2. Specialioji išmoka už medvilnę išmokama už geros ir tinkamos prekinės kokybės medvilnę.

3. Valstybės narės suteikia leidimą dėl 1 dalyje nurodyto žemės ploto ir medvilnės veislių laikydamosi [...] **visu** pagal 4 dalį [...] priimtų taisyklių ir sąlygų.

3a. Šiame poskirsnyje numatytų intervencinių priemonių atžvilgiu:

a) patirtų išlaidų tinkamumas finansuoti nustatomas remiantis Reglamento (ES)

Nr. .../... [HzR] 35 straipsnio a punktu;

b) Reglamento (ES) Nr. .../... [HzR] 11 straipsnio 1 dalies tikslais nuomonė, kurią turi pateikti tvirtinančiosios istaigos, turi apimti 11 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktus, taip pat valdymo deklaracija.

4. Komisijai pagal 138 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas leidimo dėl žemės ploto ir medvilnės veislių specialiosios išmokos už medvilnę tikslais suteikimo taisyklėmis ir sąlygomis.
5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos leidimo dėl žemės ploto ir medvilnės veislių specialiosios išmokos už medvilnę tikslais suteikimo ir pranešimų su tuo leidimu susijusiems gamintojams teikimo tvarkos taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 139 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

36 straipsnis

Baziniai plotai, nustatytieji derlingumo dydžiai ir referencinės sumos

1. Nustatomi tokie nacionaliniai baziniai plotai:

- Bulgarija: 3 342 ha
- Graikija: 250 000 ha
- Ispanija: 48 000 ha
- Portugalija: 360 ha

2. Nustatomi tokie ataskaitinio laikotarpio nustatytieji derlingumo dydžiai:
 - Bulgarija: 1,2 t/ha
 - Graikija: 3,2 t/ha
 - Ispanija: 3,5 t/ha
 - Portugalija: 2,2 t/ha
3. Specialiosios išmokos už reikalavimus atitinkančio medvilnės ploto hektarą suma apskaičiuojama 2 dalyje nustatytą derlingumo dydį padauginus iš šių referencinių sumų:
 - Bulgarija: [...] **636,13** EUR,
 - Graikija: [...] **229,37** EUR,
 - Ispanija: [...] **354,73** EUR,
 - Portugalija: [...] **223,32** EUR.
4. Jei atitinkamoje valstybėje narėje reikalavimus atitinkantis medvilnės plotas konkrečiais metais viršija 1 dalyje nustatytą bazinį plotą, tai valstybei narei 3 dalyje nustatyta suma sumažinama proporcingai bazinio ploto perviršiui.
5. Komisijai pagal 138 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas taisyklėmis dėl specialiosios išmokos už medvilnę skyrimo sąlygų, tinkamumo finansuoti reikalavimų ir agronominės praktikos.
6. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos 4 dalyje numatyto sumažinimo apskaičiavimo taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 139 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

37 straipsnis

Patvirtintos tarpšakinės organizacijos

1. Šiame poskirsnyje patvirtinta tarpšakinė organizacija – juridinis asmuo, kurį sudaro medvilnę auginantys ūkininkai ir bent viena medvilnės valymo įmonė ir kuris vykdo, pavyzdžiui, tokią veiklą:
 - a) padeda geriau koordinuoti medvilnės pateikimą rinkai, visų pirma atlikdamas mokslinius ir rinkos tyrimus;
 - b) rengia Sąjungos taisykles atitinkančias tipines sutarčių formas;
 - c) gamybą orientuoja į produktus, kurie yra geriau pritaikyti prie rinkos poreikių ir vartotojų paklausos, visų pirma kokybės ir vartotojų apsaugos atžvilgiu;
 - d) atnaujinama produktų kokybės gerinimo metodus ir priemones;
 - e) pasinaudodamas kokybės sertifikavimo sistemomis kuria rinkodaros strategijas medvilnės pardavimui skatinti.
2. Valstybė narė, kurioje įsisteigusios medvilnės valymo įmonės, patvirtina tarpšakines organizacijas, atitinkančias [...] **bet kuriuos** pagal 3 dalį [...] nustatytus kriterijus.
3. Komisijai pagal 138 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas taisyklėmis dėl:
 - a) tarpšakinių organizacijų patvirtinimo kriterijų;
 - b) gamintojų pareigų;
 - c) atvejų, kai patvirtinta tarpšakinė organizacija neatitinka a punkte nurodytų kriterijų.

38 straipsnis
Išmokos skyrimas

1. Specialioji išmoka už medvilnę ūkininkams skiriama už [...] hektarą, kaip nustatyta 36 straipsnyje.
2. Jei ūkininkai yra patvirtintos tarpšakinės organizacijos nariai, specialiosios išmokos už medvilnę, skiriamos už [...] 36 straipsnio 1 dalyje nustatyto bazinio ploto hektarą, suma padidinama 2 EUR.

38a straipsnis
Nukrypti leidžiančios nuostatos

- 1. Šiame poskirsnyje nustatyta specialiajai išmokai už medvilnę netaikomi 88 ir 89 straipsniai ir VII antraštinės dalies I, II, III, IV ir V skyriai.**
- 2. Specialioji išmoka už medvilnę į jokių 96–102 straipsniuose nurodytų BŽŪP strateginio plano skirsnių neįtraukiama, išskyrus kiek tai susiję su 100 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punktu, susijusiu su finansiniu planu.**

III SKYRIUS

[...] INTERVENCINIŲ PRIEMONIŲ RŪŠYS TAM TIKRUOSE

SEKTORIUOSE

1 SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

39 straipsnis

Taikymo sritis

Šiame skyriuje nustatomos taisyklės dėl intervencinių priemonių rūšių [...]:

- a) vaisių ir daržovių sektoriuje, nurodytame Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 1 straipsnio 2 dalies i punkte;
- b) bitininkystės produktų sektoriuje, nurodytame Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 1 straipsnio 2 dalies v punkte;
- c) vyno sektoriuje, nurodytame Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 1 straipsnio 2 dalies l punkte;
- d) apynių sektoriuje, nurodytame Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 1 straipsnio 2 dalies f punkte;
- e) alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sektoriuje, nurodytame Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 1 straipsnio 2 dalies g punkte;

- f) kituose sektoriuose [...], **nurodytuose** Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 1 straipsnio 2 dalies a–h, k, m, o–t ir w punktuose, **ir šio reglamento XIII priede išvardytų produktų sektoriuose**^{*}.

40 straipsnis

Privalomosios ir neprivalomosios [...] intervencinių priemonių rūšys

1. [...] Intervencinių priemonių rūšys vaisių ir daržovių sektoriuje, nurodytame 39 straipsnio a punkte, **yra privalomos valstybėms narėms, kuriose veikia šio sektoriaus gamintojų organizacijos, pripažintos pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013.**[...]
- 1a. Intervencinių priemonių rūšys** bitininkystės sektoriuje, nurodytame 39 straipsnio b punkte, yra privalomos kiekvienai valstybei narėi.
2. [...] Intervencinių priemonių rūšys vyno sektoriuje, nurodytame 39 straipsnio c punkte, yra privalomos valstybėms narėms, išvardytoms V priede.
3. Valstybės narės gali savo BŽŪP strateginiuose planuose pasirinkti įgyvendinti 39 straipsnio d, e ir f punktuose nurodytų rūšių [...] intervencines priemones.
4. 82 straipsnio 3 dalyje nurodyta valstybė narė gali apynių sektoriuje įgyvendinti 39 straipsnio f punkte nurodytų [...] rūšių intervencines priemones tik tuo atveju, jei ta valstybė narė savo BŽŪP strateginiame plane nusprendžia neįgyvendinti 39 straipsnio d punkte nurodytų [...] rūšių intervencinių priemonių.
5. 82 straipsnio 4 dalyje nurodytos valstybės narės gali alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sektoriuje įgyvendinti 39 straipsnio f punkte nurodytų [...] rūšių intervencines priemones tik tuo atveju, jei tos valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose nusprendžia neįgyvendinti 39 straipsnio e punkte nurodytų [...] rūšių intervencinių priemonių.

^{*} Galima įtraukti konstatuojamąją dalį, kurioje būtų paaiškinta, kaip buvo nustatyti **XIII** priede išvardyti produktai (atsižvelgiant į Reglamentą 1308/2013).

40a straipsnis

Paramos formos

1. 39 straipsnyje nurodytuose sektoriuose parama gali būti atitinkamai bet kurios iš šių formų:

a) paramos gavėjo faktiškai patirtų tinkamų finansuoti išlaidų kompensavimas;

b) vieneto įkainiai;

c) fiksuotosios sumos;

d) finansavimas taikant fiksuotąją normą.

2. 1 dalies b, c ir d punktuose nurodytų formų paramos sumos nustatomos vienu iš šių būdų:

a) taikant sąžiningą, teisingą ir patikrinamą skaičiavimo metodą, pagrįstą:

i) statistiniais duomenimis, kita objektyvia informacija arba ekspertų vertinimu; arba

ii) patikrintais ankstesniais paramos gavėjų duomenimis, arba

iii) įprasta paramos gavėjų taikoma išlaidų apskaitos praktika;

b) biudžeto projektais, kurie buvo parengti kiekvienu konkrečiu atveju atskirai ir kuriems *ex ante* pritarė veiksma tvirtinanti įstaiga;

c) vadovaujantis taisyklėmis dėl atitinkamų vieneto įkainių, fiksuotųjų suma ir fiksuotųjų normų, taikytinų pagal Sąjungos politiką panašios rūšies intervencinės priemonės atžvilgiu, taikymo;

d) vadovaujantis taisyklėmis dėl atitinkamų vieneto įkainių, fiksuotųjų suma ir fiksuotųjų normų, taikytų pagal vien tik valstybės narės lėšomis finansuojamas paramos sistemas panašios rūšies intervencinės priemonės atžvilgiu, taikymo.

41 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai dėl papildomų su [...] intervencinių priemonių rūšimis susijusių reikalavimų

Komisijai pagal 138 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas reikalavimais, papildančiais šiame skyriuje nustatytus reikalavimus, [...] dėl:

- a) užtikrinimo, **kad šiame skyriuje nustatytų rūšių intervencinėmis priemonėmis, kuriomis siekiama 41a straipsnio a, b, c ir g–i punktuose nustatytų tikslų, kiek tai susiję su vaisių ir daržovių sektoriumi, alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sektoriumi ir kitais sektoriais, ir 51 straipsnio a ir b–i punktuose nustatytų tikslų, kiek tai susiję su vyno sektoriumi, nebūtų iškraipoma konkurencija Sąjungoje** [...];
- b) šiame skyriuje nurodytos Sąjungos finansinės paramos apskaičiavimo pagrindo, įskaitant ataskaitinius laikotarpius ir parduodamos produkcijos vertės apskaičiavimą;
- c) didžiausios Sąjungos finansinės paramos, skiriamos už 46 straipsnio 4 dalies a punkte nurodytą pašalinimą iš rinkos ir už 52 straipsnio 3 dalyje nurodytų rūšių intervencines priemones;
- d) viršutinės ribos, taikomos 52 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyto vynuogynų atsodinimo išlaidoms, nustatymo taisyklių;
- e) taisyklių, pagal kurias gamintojai turi pašalinti vyno gamybos šalutinius produktus, ir dėl tos pareigos išimčių, siekiant išvengti papildomos administracinės naštos, taip pat savanoriško distiliuotojų sertifikavimo taisyklių;
- f) **sąlygų, kurios turi būti taikomos 40a straipsnio 1 dalyje išvardytų formų paramos naudojimui.**

41a straipsnis

Tikslai vaisių ir daržovių sektoriuje, apynių sektoriuje, alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sektoriuje ir kituose sektoriuose, nurodytuose 39 straipsnio f punkte

Tikslai 39 straipsnio a, d, e ir f punktuose nurodytuose sektoriuose turi būti tokie:

- a) planuoti ir organizuoti gamybą, pritaikyti gamybą prie paklausos, ypač kokybės ir kiekybės atžvilgiu, optimizuoti gamybos sąnaudas ir investicijų grąžą, stabilizuoti gamintojo kainas ir derėtis dėl žemės ūkio produktų tiekimo sutarčių; tie tikslai susiję su 6 straipsnio a, b, c ir i punktuose nurodytais konkrečiais tikslais;
- b) koncentruoti atitinkamų produktų pasiūlą ir pateikimą rinkai, be kita ko, naudojantis tiesiogine rinkodara; tie tikslai susiję su 6 straipsnio a, b ir c punktuose nurodytais konkrečiais tikslais;
- c) padidinti konkurencingumą vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu, visų pirma pasitelkiant modernizavimą; tas tikslas susijęs su 6 straipsnio c punkte nurodytu konkrečiu tikslu;
- d) vykdyti tvarios gamybos metodus, įskaitant su atsparumu kenkėjams susijusius metodus, novatorišką praktiką ir gamybos būdus, kuriais skatinamas ekonomikos konkurencingumas ir remiami rinkos pokyčiai, mokslinius tyrimus ir tuos metodus plėtoti; tie tikslai susiję su 6 straipsnio a, b, c ir i punktuose nurodytais konkrečiais tikslais;
- e) skatinti, plėtoti ir įgyvendinti:
 - i) aplinką tausojančius gamybos metodus ir būdus;
 - ii) kenkėjams atsparią ir aplinkai nekenksmingą auginimo praktiką;

- iii) gyvūnų sveikatos ir gerovės standartus, viršijančius minimaliuosius reikalavimus, nustatytus pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę;
- iv) šalutinių produktų bei atliekų naudojimą ir tvarkymą aplinkai nekenksmingu būdu, įskaitant jų pakartotinį naudojimą ir valorizaciją;
- v) tausų gamtos išteklių naudojimą, visu pirma vandens, dirvožemio ir oro apsauga, taip pat veiksmus biologinės įvairovės klausimams spręsti.

Tie tikslai susiję su 6 straipsnio e, f ir i punktuose nurodytais konkrečiais tikslais;

- f) padėti švelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos, kaip nurodyta 6 straipsnio d punkte;
- g) didinti produktų komercinę vertę ir gerinti jų prekinę kokybę, be kita ko, gerinti produktų kokybę ir kurti produktus su saugoma kilmės vietos nuoroda ar saugoma geografinė nuoroda arba produktus, kuriems taikomos viešosios arba sertifikuotos privačiosios kokybės sistemos, pasirinktos valstybių narių; tie tikslai susiję su 6 straipsnio b punkte nurodytu konkrečiu tikslu;
- h) taikyti produktų populiarinimo ir rinkodaros priemonės; tie tikslai susiję su 6 straipsnio b, c ir i punktuose nurodytais konkrečiais tikslais;
- i) didinti suvartojamų šviežių ar perdirbtų vaisių ir daržovių sektoriaus produktų kieki; tas tikslas susijęs su 6 straipsnio i punkte nurodytu konkrečiu tikslu;
- j) vykdyti krizių prevenciją ir valdymą, siekiant išvengti krizių atitinkamo sektoriaus rinkose ir į jas reaguoti; tie tikslai susiję su 6 straipsnio a, b ir c punktuose nurodytais konkrečiais tikslais.

41b straipsnis

Intervencinių priemonių rūšys vaisių ir daržovių sektoriuje, apynių sektoriuje, alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sektoriuje ir kituose sektoriuose, nurodytuose 39 straipsnio f punkte

1. Valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose kiekvienam tikslui, pasirinktam iš nurodytųjų 41a straipsnio a–i punktuose, pasirenka 39 straipsnio a, d, e ir f punktuose nurodytuose sektoriuose taikyti vienos ar daugiau iš toliau išvardytų rūšių intervencines priemones:

- a) investicijos į materialųjį ir nematerialųjį turtą, moksliniai tyrimai ir eksperimentinė gamyba, taip pat kiti veiksmai, pavyzdžiui, veiksmai, kuriais siekiama:
 - i) apsaugoti dirvožemį, be kita ko, didinti dirvožemyje esančios anglies kiekį;
 - ii) gerinti vandens naudojimą ir vandentvarką, įskaitant vandens taupymą, vandens apsaugą ir drenažą;
 - iii) užkirsti kelią pavojingų meteorologinių reiškinių daromai žalai ir skatinti plėtoti ir naudoti veisles, rūšis ir valdymo praktiką, pritaikytas prie kintančių klimato sąlygų;
 - iv) didinti energijos taupymą, energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiosios energijos naudojimą;
 - v) naudoti tik ekologines pakuotes mokslinių tyrimų ir eksperimentinės gamybos srityje;
 - vi) užtikrinti biologinį saugumą, gyvūnų sveikatą ir gerovę;
 - vii) mažinti išmetamų teršalų bei atliekų kiekį ir gerinti šalutinių produktų bei atliekų naudojimą ir tvarkymą, įskaitant jų pakartotinį naudojimą ir valorizaciją;
 - viii) didinti atsparumą kenkėjams;

ix) mažinti pesticidų naudojimo riziką ir poveikį arba mažinti veterinarinių vaistų, įskaitant antibiotikus, naudojimą;

x) kurti ir išlaikyti biologinei įvairovei palankias buveines;

b) konsultavimo paslaugos ir techninė parama, visų pirma susijusios su darniais kenkėjų ir ligų kontrolės metodais, tausiu augalų apsaugos ir gyvūnų sveikatos apsaugos produktų naudojimu ir prisitaikymu prie klimato kaitos bei jos švelninimu;

c) mokymai, įskaitant konsultuojamąjį ugdymą ir keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais;

d) ekologinė arba integruota gamyba;

e) veiksmai, kuriais didinamas produktų transportavimo ir saugojimo tvarumas bei veiksmingumas;

f) populiarinimas, komunikacija ir rinkodara, įskaitant veiksmus ir veiklą, kuriais visų pirma siekiama didinti vartotojų informuotumą apie Sąjungos kokybės sistemas bei sveikos mitybos svarbą ir įvairinti rinkas;

g) Sąjungos ir nacionalinių kokybės sistemų įgyvendinimas;

h) atsekamumo ir sertifikavimo sistemų, visų pirma galutiniams vartotojams parduodamų produktų kokybės stebėsenos, įgyvendinimas;

i) veiksmai, kuriais siekiama švelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos.

2. Siekdamos 41a straipsnio j punkte nurodyto tikslo valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose pasirenka 39 straipsnio a, d, e ir f punktuose nurodytuose sektoriuose taikyti vienos ar daugiau iš toliau išvardytų rūšių intervencines priemones:

- a) gamintojų organizacijų ir gamintojų organizacijų asociacijų, pripažintų pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, savitarpio pagalbos fondų įsteigimas, pildymas ir papildymas;
- b) investicijos į materialųjį ir nematerialųjį turtą, dėl kurių veiksmingiau valdomi rinkai pateikiamų produktų kiekiai;
- c) bendras gamintojų organizacijos arba gamintojų organizacijos narių pagamintų produktų saugojimas, be kita ko, kai būtina, bendras produktų perdirbimas jų saugojimui palengvinti;
- d) sodų ar alyvmedžių giraičių atsodinimas, kai tai būtina po privalomo išnaikinimo dėl sveikatos arba fitosanitarinių priežasčių valstybės narės kompetentingos institucijos nurodymu arba siekiant prisitaikyti prie klimato kaitos;
- e) pašalinimas iš rinkos nemokamo paskirstymo arba kitais tikslais, įskaitant prireikus perdirbimą siekiant palengvinti tokį pašalinimą;
- f) neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimas – neprinokusių netinkamos prekinės kokybės produktų, kurie iki tokio nuėmimo nebuvo pažeisti dėl meteorologinių sąlygų, ligų ar kitų veiksnių, viso derliaus nuėmimas tam tikrame plote;
- g) derliaus nenuėmimas – einamojo auginimo ciklo atitinkamame plote nutraukimas, kai produktai yra gerai subrendę ir geros bei tinkamos prekinės kokybės, išskyrus produktų sunaikinimą dėl meteorologinių reiškinių arba ligų;

- h) derliaus ir produkcijos draudimas, padedantis apsaugoti gamintojų pajamas tais atvejais, kai patiriama nuostolių dėl gaivalinių nelaimių, pavojingų meteorologinių reiškinių, ligų arba kenkėjų antplūdžių, ir tuo pačiu užtikrinti, kad paramos gavėjai imtųsi būtinų rizikos prevencijos priemonių;
- i) kitų gamintojų organizacijų ir gamintojų organizacijų asociacijų, pripažintų pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, arba atskirų gamintojų konsultuojamasis ugdymas;
- j) trečiųjų valstybių sanitarijos ir fitosanitarijos reikalavimų įgyvendinimas ir administravimas Sąjungos teritorijoje, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas patekti į trečiųjų valstybių rinkas;
- k) konsultavimo paslaugos, techninė parama, mokymas ir keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais, visu pirma kiek tai susiję su darniais kenkėjų kontrolės metodais, tausiu pesticidų ar veterinarinių vaistų naudojimu, taip pat organizuotu prekybos platformų ir prekių biržų neatidėliotinu sandorių bei ateities sandorių rinkose naudojimu;
- l) komunikacijos veiksmai, kuriais siekiama didinti sąmoningumą ir informuoti vartotojus.

41c straipsnis

Planavimas, ataskaitų teikimas ir veiklos rezultatų patvirtinimas veiksmų programos lygmeniu

Nepaisant 7 straipsnio 1 dalies a punkto, 88 straipsnio, 89 straipsnio, 99 straipsnio f, g ir h punkto, 100 straipsnio 2 dalies antros pastraipos b punkto ir 121 straipsnio, planavimas, ataskaitų teikimas ir veiklos rezultatų patvirtinimas, susiję su intervencinių priemonių rūšimis 39 straipsnio a punkte ir d, e bei f punktuose nurodytuose sektoriuose, kurios įgyvendinamos vykdant veiksmų programas, atliekami ne intervencinės priemonės lygmeniu, o tų programų lygmeniu, taip pat preliminarus finansinis asignavimas, produktai ir vieneto sumos nustatomi veiksmų programų lygmeniu.

2 SKIRSNIS

VAISIŲ IR DARŽOVIŲ SEKTORIUS

42 straipsnis

Tikslai vaisių ir daržovių sektoriuje

Valstybės narės [...] vaisių ir daržovių sektoriuje, nurodytame 39 straipsnio a punkte, [...] siekia vieno ar daugiau 41a straipsnio a–j punktuose nurodytu tikslų. 41a straipsnio g, h ir i punktuose nurodyti tikslai apima šviežius arba perdirbtus produktus, o tikslai, nurodyti kituose to straipsnio punktuose, apima tik šviežius produktus.

Valstybės narės užtikrina, kad intervencinės priemonės atitiktų tų rūšių intervencines priemones, kurios pasirenkamos pagal 41b straipsnį.

[...]

[...]

43 straipsnis

[...]

[...]

[...]

[...]

44 straipsnis
Veiksmų programos

1. [...] **41a** straipsnyje nurodyti tikslai ir vaisių bei daržovių sektoriuje taikomos intervencinės priemonės, kurias valstybės narės nustato savo BŽŪP strateginiuose planuose, įgyvendinami vykdant patvirtintas gamintojų organizacijų [...] arba gamintojų organizacijų asociacijų, pripažintų pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, veiksmų programas, laikantis šiame straipsnyje nustatytų sąlygų.
2. Veiksmų programų įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne trumpesnis kaip treji metai ir ne ilgesnis kaip septyneri metai. [...]

2a. Veiksmų programomis turi būti siekiama bent 41a straipsnio b, e ir f punktuose nurodytų tikslų.

3. Kiekvieno pasirinkto tikslo atveju veiksmų programose aprašomos intervencinės priemonės, pasirinktos iš tų priemonių, kurias valstybės narės nustato savo BŽŪP strateginiuose planuose.
4. [...] Pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 pripažintos gamintojų organizacijos arba [...] gamintojų organizacijų asociacijos **pateikia veiksmų programas** [...] valstybėms narės [...] patvirtinti **ir, jei jos patvirtinamos, jas įgyvendina.**

[...]

6. Į gamintojų organizacijų asociacijų veiksmų programas negali būti įtrauktos tos pačios intervencinės priemonės, kurios įtrauktos į joms priklausančių organizacijų veiksmų programas. Valstybės narės gamintojų organizacijų asociacijų veiksmų programas vertina kartu su joms priklausančių organizacijų veiksmų programomis.

Tuo tikslu valstybės narės užtikrina, kad:

- a) į gamintojų organizacijų asociacijų veiksmų programas įtrauktos intervencinės priemonės būtų visiškai finansuojamos, **nedarant poveikio 45 straipsnio 1 dalies b punktui**, tai asociacijai priklausančių organizacijų įnašais ir kad tos lėšos būtų surenkamos iš tų organizacijų veiklos fondų;
- b) kiekvienos asociacijai priklausančios organizacijos veiksmų programoje būtų nustatytos intervencinės priemonės ir joms įgyvendinti skirta atitinkama finansinių lėšų dalis;
- c) **nebūtų teikiamas dvigubas finansavimas.**

7. Valstybės narės užtikrina, kad:

- a) ne mažiau kaip [...] **15** % išlaidų pagal veiksmų programas būtų patirtos taikant intervencines priemones, susijusias su [...] **41a** straipsnio [...] **e** ir [...] **f** punktuose nurodytais tikslais;
- aa) **kai ne mažiau kaip 80 % gamintojų organizacijos narių yra prisiėmę vieną ar daugiau vienodų agrarinės aplinkosaugos ir klimato arba ekologinio ūkininkavimo srities isipareigojimų, numatytų šio reglamento III antraštinės dalies IV skyriuje, tie isipareigojimai būtų laikomi a punkte nurodytomis intervencinėmis priemonėmis;**

[...]

- c) išlaidos, patirtos taikant [...] **41b** straipsnio **2 dalies** [...] **e**, [...] **f ir g** punktuose nurodytų rūšių intervencines priemones, neviršytų trečdalis visų pagal veiksmų programas patiriamų išlaidų.

45 straipsnis

Veiklos fondai

1. Vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijos [...] arba jų asociacijos gali įsteigti veiklos fondą. Fondas finansuojamas:
 - a) finansiniais įnašais, įneštais:
 - i) gamintojų organizacijos narių [...] arba pačios gamintojų organizacijos, arba
 - ii) gamintojų organizacijų asociacijų per tų asociacijų narius;
 - b) Sąjungos finansinės paramos, kuri gali būti skiriama gamintojų organizacijoms arba jų asociacijoms, jeigu tos **organizacijos arba** asociacijos yra pateikusios veiksmų programą, lėšomis.
2. Veiklos fondai naudojami tik valstybių narių patvirtintoms veiksmų programoms finansuoti.

46 straipsnis

Sąjungos finansinė parama vaisių ir daržovių sektoriui

1. Sąjungos finansinė parama turi būti lygi faktiškai sumokėtų 45 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytų finansinių įnašų sumai ir neviršyti 50 % faktiškai patirtų išlaidų.
2. Sąjungos finansinė parama turi neviršyti:
 - a) 4,1 % kiekvienos gamintojų organizacijos parduodamos produkcijos vertės;
 - b) 4,5 % kiekvienos gamintojų organizacijų asociacijos parduodamos produkcijos vertės;
 - c) 5 % kiekvienos tarpvalstybinės gamintojų organizacijos arba tarpvalstybinės gamintojų organizacijų asociacijos parduodamos produkcijos vertės.

[...]

[...]

[...]

[...]

Tos ribos gali būti padidintos 0,5 % procentinio punkto, jei suma, viršijanti atitinkamą pirmoje pastraipoje nurodytą procentinę dalį, yra naudojama tik vienai ar daugiau intervencinių priemonių, susijusių su 41a straipsnio d, e, f, h, i ir j punktuose nurodytais tikslais, įgyvendinti. Gamintojų organizacijų asociacijų, įskaitant tarpvalstybines gamintojų organizacijų asociacijas, atveju tas intervencines priemones savo narių vardu gali įgyvendinti asociacija.

3. Gamintojų organizacijos **arba gamintojų organizacijų asociacijos** prašymu 1 dalyje numatyta 50 % riba padidinama iki 60 % veiksmų programos arba jos dalies atžvilgiu [...], jeigu [...] **taikoma** bent viena iš šių sąlygų:
- a) gamintojų organizacijos, vykdančios veiklą skirtingose valstybėse narėse, intervencines priemones, susijusias su [...] **41a** straipsnio b, [...] e **ir f** punktuose nurodytais tikslais, įgyvendina tarpvalstybiniu lygmeniu;
 - b) viena arba daugiau gamintojų organizacijų dalyvauja įgyvendinant intervencines priemones, taikomas tarpšakiniu pagrindu;
 - c) į veiksmų programą įtraukta tik konkreti parama ekologiškų produktų gamybai, kuriai taikomas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007¹⁴;
 - d) [...] pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 pripažinta **gamintojų organizacija arba gamintojų organizacijų asociacija įgyvendina veiksmų programą pirmą kartą**;
 - e) gamintojų organizacijų produkcija sudaro mažiau nei 20 % vaisių ir daržovių [...] produkcijos valstybėje narėje;
 - f) gamintojų organizacija vykdo veiklą viename iš SESV 349 straipsnyje nurodytų atokiausių regionų;
 - g) į veiksmų programą įtrauktos intervencinės priemonės, susijusios su [...] **41a** straipsnio [...] **d**, [...] **e**, [...] **f**, [...] **i** ir [...] **i** punktuose nurodytais tikslais;

¹⁴ 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL L 189, 2007 7 20, p. 1).

h) veiksmų programą pirmą kartą įgyvendina pripažinta gamintojų organizacija, kuri sukurta susijungus dviem arba daugiau pripažintų gamintojų organizacijų.

3a. 1 dalyje numatyta 50 % riba padidinama iki 80 %, kai išlaidos yra susijusios su 41a straipsnio d punkte nurodytu tikslu ir sudaro bent 5 % pagal veiksmų programą patiriamų išlaidų.

3b. 1 dalyje numatyta 50 % riba padidinama iki 80 %, kai išlaidos yra susijusios su 41a straipsnio e ir f punktuose nurodytais tikslais ir sudaro bent 20 % pagal veiksmų programą patiriamų išlaidų.

4. 1 dalyje numatyta 50 % riba padidinama iki 100 % šiais atvejais:

- a) kai iš rinkos pašalinami vaisiai ir daržovės sudaro ne daugiau kaip 5 % kiekvienos gamintojų organizacijos parduodamos produkcijos kiekio ir yra realizuojami vienu iš šių būdų:
 - i) nemokamai paskirstomi tuo tikslu valstybių narių patvirtintoms labdaros organizacijoms ir fondams, kad jie būtų naudojami jų veikloje padedant asmenims, kurių teisė į valstybės paramą pripažįstama pagal nacionalinę teisę, visų pirma dėl to, kad jie stokoja būtinų pragyvenimo lėšų;
 - ii) nemokamai paskirstomi valstybių narių paskirtoms baudsmių atlikimo įstaigoms, mokykloms, viešosioms mokymo įstaigoms, Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 22 straipsnyje nurodytoms įstaigoms ir vaikų atostogų stovykloms, taip pat ligoninėms ir senelių namams; valstybės narės imsis visų būtinų priemonių užtikrinti, kad taip paskirstomi kiekiai papildytų tų įstaigų paprastai superkamus kiekius;

- b) kai vykdomi veiksmai, susiję su kitų pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 pripažintų gamintojų organizacijų, jeigu tos gamintojų organizacijos yra iš šio reglamento 47 straipsnio 2 dalyje nurodytų valstybių narių regionų, arba atskirų gamintojų konsultuojamuoju ugdymu.

47 straipsnis

Nacionalinė finansinė parama

1. Valstybių narių regionuose, kuriuose vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijų steigimosi lygis yra gerokai mažesnis už Sąjungos vidurkį, valstybės narės gali skirti gamintojų organizacijoms, pripažintoms pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, nacionalinę finansinę paramą, kuri turi būti ne didesnė kaip 80 % 45 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytų finansinių įnašų ir neviršyti 10 % tokios gamintojų organizacijos parduodamos produkcijos vertės. Nacionalinė finansinė parama papildo iš veiklos fondo teikiamą paramą.
2. Gamintojų organizacijų steigimosi lygis valstybės narės regione laikomas gerokai mažesniu už Sąjungos vidurkį, kai vidutinis organizacijų steigimosi lygis trejus iš eilės metus iki veiksmų programos įgyvendinimo yra mažesnis nei 20 %. Organizacijų steigimosi lygis apskaičiuojamas vaisių ir daržovių produkcijos, pagamintos atitinkamame regione ir parduotos gamintojų organizacijų ir gamintojų organizacijų asociacijų, pripažintų pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, vertę padalijus iš bendros tame regione pagamintos vaisių ir daržovių produkcijos vertės.

Valstybės narės, teikiančios nacionalinę finansinę paramą pagal 1 dalį, praneša Komisijai apie regionus, atitinkančius 2 dalyje nurodytus kriterijus, ir apie tų regionų gamintojų organizacijoms suteiktą nacionalinę finansinę paramą.

3 SKIRSNIS

BITININKYSTĖS SEKTORIUS

48 straipsnis

Tikslai bitininkystės sektoriuje

[...] Valstybės narės siekia bent vieno iš 6 straipsnyje [...] nurodytų konkrečių tikslų bitininkystės sektoriuje.

49 straipsnis

Intervencinių priemonių rūšys bitininkystės sektoriuje ir Sąjungos finansinė parama

1. Valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose kiekvienam **atrinktam** 6 straipsnyje [...] nurodytam konkrečiam tikslui įgyvendinti pasirenka vienos ar daugiau iš toliau išvardytų rūšių intervencines priemones bitininkystės sektoriuje:
 - a) bitininkams ir bitininkų organizacijoms teikiamos **konsultavimo paslaugos**, techninė parama, **jų mokymas, informavimas, be kita ko, apie avilių kenkėjus ir ligas, ypač varože, ir keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais šioje srityje;**
 - b) [...] **investicijos į materialųjį ir nematerialųjį turą, taip pat kiti veiksmai, įskaitant veiksmus, kuriais siekiama:**
 - i) **kovoti su avilių kenkėjais ir ligomis, ypač varože;**
 - ii) **užkirsti kelią pavojingų meteorologinių reiškinių daromai žalai ir skatinti plėtoti ir naudoti valdymo praktiką, pritaikytą prie kintančių klimato sąlygų;**
 - iii) **papildyti Sąjungos aviliuose laikomų bičių išteklius, be kita ko, veisti bites;**
 - iv) **racionalizuoti sezoninį avilių perkėlimą į naujas vietas;**
 - v) **didinti konkurencingumą ir inovacijas bitininkystės sektoriuje;**

[...]

d) veiksmai, kuriais siekiama remti bitininkystės produktų analizės laboratorijas;

[...]

f) bendradarbiavimas su specializuotomis įstaigomis, vykdant mokslinių tyrimų programas bitininkystės ir bitininkystės produktų srityje;

g) **populiarinimas, komunikacija ir rinkodara, įskaitant rinkos stebėsenos veiksmus ir veiklą, kuria siekiama visu pirma didinti vartotojų informuotumą apie bitininkystės produktų kokybę ir sveikos mitybos svarbą;**

h) veiksmai, kuriais siekiama gerinti produktų kokybę.

2. Valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose pagrindžia konkrečių tikslų ir intervencinių priemonių rūšių pasirinkimą. Valstybės narės [...] **nurodo** intervencines priemones iš pasirinktų intervencinių priemonių rūšių.
3. Valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose nustato finansavimą, jų skiriamą tuose planuose pasirinktų rūšių intervencinėms priemonėms įgyvendinti.
4. [...] Valstybės narės **suteikia bent tokias pačias sumas, kaip nurodyta 82 straipsnio 2 dalyje, ir gali suteikti papildomą finansinę paramą, neviršijančią 100 % išlaidų.**
5. Rengdamos BŽŪP strateginius planus, valstybės narės [...] **bendradarbiauja su** bitininkystės srities organizacijų atstovais.
6. Valstybės narės kasmet praneša Komisijai jų teritorijoje esančių avilių skaičių.

50 straipsnis
Deleguotieji įgaliojimai

Komisijai pagal 138 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais į šį reglamentą įtraukiami reikalavimai, papildantys nustatytuosius šiame skirsnyje, dėl:

- a) 49 straipsnio 6 dalyje nustatytos valstybių narių pareigos kasmet pranešti Komisijai jų teritorijoje esančių avilių skaičių;
- b) avilio apibrėžties ir avilių skaičiaus apskaičiavimo metodų;
- c) mažiausio Sąjungos įnašo, skirto 49 straipsnyje nurodytų intervencinių priemonių rūšių ir intervencinių priemonių įgyvendinimo išlaidoms padengti.

4 SKIRSNIS

VYNO SEKTORIUS

51 straipsnis

Tikslai vyno sektoriuje

82 straipsnio 1 dalyje nurodytos valstybės narės vyno sektoriuje siekia vieno ar daugiau iš šių tikslų:

- a) Sąjungos vyno gamintojų konkurencingumo didin~~imas~~ [...]; [...] ~~tas~~ tikslas [...] susijęs su 6 straipsnio [...] b, ~~c~~ [...] ir h punktuose nurodytais konkrečiais tikslais [...];

aa) gamybos sistemų tvarumo didinimas ir Sąjungos vyno sektoriaus poveikio aplinkai mažinimas; tie tikslai susiję su 6 straipsnio d–f ir h punktuose nurodytais konkrečiais tikslais;

- b) Sąjungos vyno įmonių veiklos rezultatų gerin~~imas~~ ir jų prisitaikymo prie rinkos poreikių didinimas, taip pat jų konkurencingumo didinimas, kiek tai susiję su vynuogių produktų gamyba ir rinkodara, įskaitant energijos taupymą, visuotinę energijos vartojimo efektyvumą ir tvarius procesus; tie tikslai susiję su 6 straipsnio [...] a–e, g ir h punktuose nurodytais konkrečiais tikslais;
- c) **indėlis** [...] atkuriant pasiūlos ir paklausos pusiausvyrą Sąjungos vyno rinkoje ir taip išvengiant rinkos krizių; tas tikslas susijęs su 6 straipsnio [...] a punkte nurodytu konkrečiu tikslu;
- d) [...] **indėlis** apsaugant Sąjungos vyno gamintojų pajamas tais atvejais, kai jie patiria nuostolių dėl gaivalinių nelaimių, pavojingų meteorologinių reiškinių, gyvūnų, ligų arba kenkėjų antplūdžių; tas tikslas susijęs su 6 straipsnio [...] a punkte nurodytu tikslu;

- e) Sąjungos vynuogių produktų perkamumo ir konkurencingumo didin[...]**imas**, visų pirma kuriant naujoviškus produktus, procesus bei technologijas ir sukuriant pridėtinę vertę bet kuriame tiekimo grandinės etape, įskaitant žinių perdavimo elementą; tas tikslas susijęs su 6 straipsnio [...] a, b, c, e ir i punktuose nurodytais konkrečiais tikslais;
- f) **skatinimas** naudoti vyno gamybos šalutinius produktus pramonės, **agronominėms** ir energetikos reikmėms, užtikrinant Sąjungos vyno kokybę ir kartu apsaugant aplinką; tas tikslas susijęs su 6 straipsnio [...] d ir e punktuose nurodytais konkrečiais tikslais;
- g) [...] **indėlis** didinant vartotojų informuotumą apie atsakingą vyno vartojimą ir apie Sąjungos vyno kokybės sistemas; tas tikslas susijęs su 6 straipsnio [...] b ir i punktuose nurodytais konkrečiais tikslais;
- h) Sąjungos vynuogių produktų konkurencingumo trečiosiose valstybėse didin**imas**; tas tikslas susijęs su 6 straipsnio [...] b ir h punktuose nurodytais tikslais;
- i) [...] **indėlis** didinant gamintojų atsparumą rinkos svyravimams; tas tikslas susijęs su 6 straipsnio [...] a punkte nurodytais tikslais.

52 straipsnis

Intervencinių priemonių rūšys vyno sektoriuje

1. **82 straipsnio 1 dalyje nurodytos** valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose kiekvienam tikslui, pasirinktam iš nustatytųjų 51 straipsnyje, įgyvendinti pasirenka vienos ar daugiau iš toliau nurodytų rūšių intervencines priemones:

- a) vynuogynų restruktūrizavimas ir konversija, [...] **kurie apima vieną ar daugiau iš toliau nurodytų veiksmų:**

– veislių konversijas, be kita ko, naudojant perskiepijimą,

– vynuogynų vietos keitima,

– vynuogynų atsodinimą, kai tai būtina po privalomo išnaikinimo dėl sveikatos apsaugos arba fitosanitarinių priežasčių, atlikto valstybės narės kompetentingos institucijos nurodymu,

– vynuogynų valdymo būdų gerinimą, visu pirma pažangių tvarios gamybos sistemų diegimą,

tačiau išskyrus įprastą vynuogynų atnaujinimą tame pačiame žemės sklype pagal tą pačią vynmedžių auginimo sistemą atsodinant tos pačios veislės vynuoges, kai vynmedžiai natūraliai pasensta;

- b) investicijos į materialųjį ir nematerialųjį [...] turta ūkininkavimo sistemose vynuogių auginimo srityje, išskyrus veiksmus, susijusius su a punkte numatytais intervencinių priemonių rūšimis, į perdirbimo įrenginius ir vyno gamybos infrastruktūrą, taip pat prekybos struktūras ir priemones;
- c) neprinokusių vynuogių derliaus nuėmimas – visiškas neprinokusių vynuogių kekių sunaikinimas arba pašalinimas tam tikrame plote sunaikinant visą derlių, išskyrus derliaus nenuėmimą, kai prekybai skirtos vynuogės paliekamos ant vynmedžių įprasto auginimo ciklo pabaigoje;
- d) derliaus draudimas nuo pajamų praradimo dėl pavojingų meteorologinių reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, pavojingų meteorologinių reiškinių, gyvūnų, augalų ligų arba kenkėjų antplūdžių;
- e) su inovacijomis susijusios investicijos į materialųjį ir nematerialųjį turta, skirtos naujoviškiems produktams [...], įskaitant produktus, gaunamus iš šalutinių vyno gamybos produktų, procesams ir technologijoms kurti, ir kitos investicijos, kuriomis sukuriamą pridėtinę vertę bet kuriame tiekimo grandinės etape, be kita ko, keitimosi žiniomis tikslais;

- f) vyno gamybos šalutinių produktų distiliavimas laikantis Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 VIII priedo II dalies D skirsnyje nustatytų apribojimų;
- g) informavimo apie Sąjungos vynus veiksmai, vykdomi valstybėse narėse, kuriais skatinama atsakingai vartoti vyną arba taikyti Sąjungos kokybės sistemas, apimančias kilmės vietos nuorodas ir geografines nuorodas;
- h) trečiosiose valstybėse vykdoma populiarinimo veikla, kurią sudaro vienas ar daugiau iš šių veiksmų:
 - i) viešųjų ryšių, populiarinimo arba reklamavimo veiksmai, kuriais visų pirma pabrėžiami aukšti Sąjungos produktų standartai, ypač kiek tai susiję su kokybe, maisto sauga ar aplinka;
 - ii) dalyvavimas tarptautinės svarbos renginiuose, mugėse arba parodose;
 - iii) informavimo kampanijos, visų pirma informavimas apie Sąjungos kokybės sistemas, apimančias kilmės vietos nuorodas, geografines nuorodas ir ekologinius produktus;
 - iv) naujų rinkų tyrimai, būtini pardavimo rinkoms plėsti;
 - v) tyrimai informavimo ir populiarinimo priemonių taikymo rezultatams įvertinti;
 - vi) techninių bylų, į kurias būtų įtraukti laboratoriniai tyrimai ir vertinimai, susiję su vynininkystės metodais, fitosanitarijos bei higienos taisyklėmis, taip pat kiti trečiųjų valstybių taikomi vyno sektoriaus produktų importo reikalavimai, rengimas, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas patekti į trečiųjų valstybių rinkas;
- i) laikina ir mažėjanti parama, skirta savitarpio pagalbos fondų steigimo administracinėms išlaidoms kompensuoti.

2. **82 straipsnio 1 dalyje nurodytos** valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose pagrindžia vyno sektoriuje siektinų tikslų ir taikytinų intervencinių priemonių rūšių pasirinkimą. Jos [...] **nurodo** intervencines priemones iš pasirinktų intervencinių priemonių rūšių.
3. Be V antraštinėje dalyje nurodytų reikalavimų, **82 straipsnio 1 dalyje nurodytos** valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose papildomai nustato pasirinktų rūšių intervencinių priemonių įgyvendinimo tvarkaraštį, intervencines priemones ir pateikia bendrą finansinę lentelę, kurioje nurodo naudotinus išteklius ir numatomą išteklių paskirstymą pagal pasirinktas intervencinių priemonių rūšis ir pagal intervencines priemones, laikantis V priede nustatytų finansinių asignavimų.

53 straipsnis

Sąjungos finansinė parama vyno sektoriui

1. Sąjungos finansinė parama 52 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytam vynuogynų restruktūrizavimui ir konversijai turi neviršyti 50 % vynuogynų restruktūrizavimo ir konversijos faktinių išlaidų arba 75 % vynuogynų mažiau išsivysčiusiuose regionuose restruktūrizavimo ir konversijos faktinių išlaidų, **kaip tai suprantama Reglamento (ES) [BNR] 102 straipsnio 2 dalies a punkte.**

Parama gali būti teikiama tik kaip kompensacija gamintojams už pajamas, prarastas įgyvendinant intervencinę priemonę ir padengiant dalį restruktūrizavimo bei konversijos išlaidų. Kompensacija, skiriama gamintojams už pajamas, prarastas įgyvendinant intervencinę priemonę, gali būti padengiama iki 100 % atitinkamų nuostolių **ir gali būti vienos iš tokių formų:**

- i) **leidimas ne ilgesnį kaip trejų metų laikotarpį vienu metu auginti ir senus, ir naujus vynmedžius;**
- ii) **finansinė kompensacija.**

2. Sąjungos finansinė parama investicijoms, nurodytoms 52 straipsnio 1 dalies b punkte, turi neviršyti [...]:
- a) 50 % tinkamų finansuoti investicinių sąnaudų mažiau išsivysčiusiuose regionuose, **kaip tai suprantama Reglamento (ES) [BNR] 102 straipsnio 2 dalies a punkte;**
 - b) 40 % tinkamų finansuoti investicinių sąnaudų regionuose, kurie nėra mažiau išsivystę regionai;
 - c) 75 % tinkamų finansuoti investicinių sąnaudų SESV 349 straipsnyje nurodytuose atokiausiuose regionuose;
 - d) 65 % tinkamų finansuoti investicinių sąnaudų mažosiose Egėjo jūros salose, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 229/2013 1 straipsnio 2 dalyje.

Didžiausia pirmoje pastraipoje nurodyta Sąjungos finansinė parama teikiama tik labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kaip tai suprantama Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB¹⁵; [...] tačiau ji gali būti skiriama visoms įmonėms atokiausiuose regionuose, nurodytuose SESV 349 straipsnyje, ir mažosiose Egėjo jūros salose, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 229/2013 1 straipsnio 2 dalyje.

Įmonių, kurioms netaikoma Rekomendacijos 2003/361/EB priedo I antraštinės dalies 2 straipsnio 1 dalis ir kuriose dirba mažiau kaip 750 darbuotojų arba kurių **metinė** apyvarta yra mažesnė nei 200 mln. EUR, atveju pirmoje pastraipoje nurodytos didžiausios ribos sumažinamos perpus.

Sąjungos finansinė parama neskiriama sunkumų patiriančioms įmonėms, kaip tai suprantama Sąjungos gairėse dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti¹⁶.

¹⁵ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

¹⁶ Komisijos komunikatas „Gairės dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti“, 2014 7 [...]31 (2014/C 249/01).

3. Sąjungos finansinė parama 52 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytam neprinokusių vynuogių derliui nuimti turi neviršyti 50 % vynuogių kekių sunaikinimo arba pašalinimo tiesioginių išlaidų ir dėl tokio sunaikinimo arba pašalinimo prarastų pajamų sumos.
4. Sąjungos finansinė parama derliui apdrausti, kaip nurodyta 52 straipsnio 1 dalies d punkte, turi neviršyti:
 - a) 80 % draudimo įmokų, kurias gamintojai moka už draudimą nuo nuostolių, patirtų dėl pavojingų meteorologinių reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, sumos;
 - b) 50 % draudimo įmokų, kurias augintojai moka už draudimą nuo toliau nurodytų nuostolių, sumos:
 - i) nuo a punkte nurodytų nuostolių ir nuostolių dėl **kitų** pavojingų meteorologinių reiškinių;
 - ii) nuo gyvūnų, augalų ligų arba kenkėjų antplūdžių padarytų nuostolių.

Sąjungos finansinė parama derliui apdrausti gali būti skiriama, jeigu atitinkamomis draudimo išmokomis gamintojams nekompensuojama daugiau kaip 100 % prarastų pajamų, atsižvelgiant į visas kompensacijas, kurias gamintojai galėjo būti gavę pagal kitas su draudžiama rizika susijusias paramos sistemas. Draudimo sutartyse turi būti reikalaujama, kad paramos gavėjai imtųsi reikiamų rizikos prevencijos priemonių.

5. Sąjungos finansinė parama inovacijoms, nurodytoms 52 straipsnio 1 dalies e punkte, turi neviršyti:
 - a) 50 % tinkamų finansuoti investicinių sąnaudų mažiau išsivysčiusiuose regionuose, **kaip tai suprantama Reglamento (ES) [BNR] 102 straipsnio 2 dalies a punkte;**
 - b) 40 % tinkamų finansuoti investicinių sąnaudų regionuose, kurie nėra mažiau išsivystę regionai;

- c) 75 % tinkamų finansuoti investicinių sąnaudų SESV 349 straipsnyje nurodytuose atokiausiuose regionuose;
- d) 65 % tinkamų finansuoti investicinių sąnaudų mažosiose Egėjo jūros salose, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 229/2013 1 straipsnio 2 dalyje.

Didžiausia pirmoje pastraipoje nurodyta Sąjungos finansinė parama [...] **skiriama** tik labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kaip tai suprantama Rekomendacijoje 2003/361/EB; tačiau ji gali būti [...] **skiriama** visoms įmonėms atokiausiuose regionuose, nurodytuose SESV 349 straipsnyje, ir mažosiose Egėjo jūros salose, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 229/2013 1 straipsnio 2 dalyje.

Įmonių, kurioms netaikoma Rekomendacijos 2003/361/EB priedo I antraštinės dalies 2 straipsnio 1 dalis ir kuriose dirba mažiau kaip 750 darbuotojų arba kurių **metinė** apyvarta yra mažesnė nei 200 mln. EUR, atveju pirmoje pastraipoje nurodytos didžiausios paramos ribos sumažinamos perpus.

- 6. Sąjungos finansinė parama informavimo veiksams ir populiarinimui, nurodytiems 52 straipsnio 1 dalies g ir h punktuose, vykdyti turi neviršyti 50 % tinkamų finansuoti išlaidų.
Be to, valstybės narės gali skirti nacionalines išmokas, kurios sudarytų iki 30 % tinkamų finansuoti išlaidų, tačiau Sąjungos finansinė parama ir valstybių narių išmokos kartu turi neviršyti 80 % tinkamų finansuoti išlaidų.
- 7. Sąjungos finansinę paramą vyno gamybos šalutiniams produktams distiliuoti, kaip nurodyta 52 straipsnio 1 dalies f punkte, pagal 54 straipsnio 3 dalyje nustatytas specialiąsias taisykles nustato Komisija įgyvendinimo aktais, priimamais laikantis 139 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

54 straipsnis

Sjungos finansinės paramos vyno sektoriui specialiosios taisyklės

1. Atitinkamos valstybės narės užtikrina, kad dėl Sąjungos finansinės paramos derliui apdrausti nebūtų iškraipyta konkurencija draudimo rinkoje.
2. Atitinkamos valstybės narės nustato objektyviais kriterijais grindžiamą sistemą, kuria užtikrinama, kad dėl neprinokusių vynuogių derliaus nuėmimo atskiri vyno gamintojai negautų kompensacijos, viršijančios 53 straipsnio 3 dalyje nustatytą ribą.
3. Sąjungos paramos, skirtos vyno gamybos šalutiniams produktams distiliuoti, **kaip nurodyta 52 straipsnio 1 dalies f punkte**, suma nustatoma už pagaminto alkoholio koncentraciją tūrio procentais ir už pagaminto alkoholio hektolitrą. Jei alkoholio koncentracija distiliuoti skirtuose šalutiniuose produktuose viršija 10 % pagaminto vyno alkoholio koncentracijos, Sąjungos finansinė parama neskiriama.

Atitinkamos valstybės narės užtikrina, kad Sąjungos finansinė parama vyno gamybos šalutiniams produktams distiliuoti būtų mokama distiliuotojams, perdirbantiems distiliuoti pristatytus vyno gamybos šalutinius produktus į gryną alkoholį, kurio koncentracija yra ne mažesnė kaip 92 % tūrio.

Sąjungos finansinė parama apima fiksuotąją sumą, skirtą vyno gamybos šalutinių produktų surinkimo sąnaudoms kompensuoti. Ta išmoka skiriama gamintojui, o ne distiliuotojui, jeigu atitinkamas sąnaudas apmoka gamintojas.

Atitinkamos valstybės narės užtikrina, kad alkoholis, gautas distiliuojant vyno gamybos šalutinius produktus [...], už kuriuos buvo skirta Sąjungos finansinė parama, būtų naudojamas tik pramonės ar energetikos reikmėms, dėl kurių nėra iškraipoma konkurencija.

4. Atitinkamos valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose nustato mažiausią procentinę dalį išlaidų, patiriamų vykdant veiksmus, kuriais siekiama apsaugoti aplinką, prisitaikyti prie klimato kaitos, gerinti gamybos sistemų ir procesų tvarumą, mažinti Sąjungos vyno sektoriaus poveikį aplinkai, taupyti energiją ir gerinti visuotinę energijos vartojimo efektyvumą vyno sektoriuje.

5 SKIRSNIS

APYNIŲ SEKTORIUS

55 straipsnis

Tikslai ir intervencinių priemonių rūšys apynių sektoriuje

1. 82 straipsnio 3 dalyje nurodyta valstybė narė **apynių sektoriuje** siekia vieno ar daugiau iš [...] **41a straipsnio a–h ir i punktuose nurodytu** [...] tikslų [...].

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

2. Tikslams, pasirinktiems iš nustatytųjų 1 dalyje, įgyvendinti 82 straipsnio 3 dalyje nurodyta valstybė narė savo BŽŪP strateginiame plane [...] **pasirenka** vieną ar daugiau iš [...]

41b straipsnyje nurodytų intervencinių priemonių rūšių. **Valstybė narė** [...] **nurodo** intervencines priemones iš pasirinktų intervencinių priemonių rūšių. 82 straipsnio 3 dalyje nurodyta valstybė narė savo BŽŪP strateginiame plane pagrindžia tikslų, intervencinių priemonių rūšių ir intervencinių priemonių, kuriomis siekiama tų tikslų, pasirinkimą.

3. Intervencinės priemonės, kurias nurodo 82 straipsnio 3 dalyje nurodyta valstybė narė, įgyvendinamos pasitelkiant pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 pripažintas gamintojų organizacijas.

6 SKIRSNIS

ALYVUOGIŲ ALIEJAUS IR VALGOMŲJŲ ALYVUOGIŲ SEKTORIUS

56 straipsnis

Tikslai alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sektoriuje

82 straipsnio 4 dalyje nurodytos valstybės narės **alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sektoriuje** siekia vieno ar daugiau iš [...] **41a straipsnio a, c–g ir i punktuose nurodytu** [...] tikslų [...]:

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

Intervencinių priemonių rūšys [...] alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sektoriuje

1. 56 straipsnyje nurodytiems tikslams įgyvendinti 82 straipsnio 4 dalyje nurodytos valstybės narės [...] savo BŽŪP strateginiuose planuose;

a) jeigu nusprendė įgyvendinti intervencines priemones [...] vykdant patvirtintas gamintojų organizacijų [...] arba gamintojų organizacijų asociacijų, pripažintų pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, veiksmų programas, pasirenka vieną ar daugiau iš [...] 41b straipsnyje nurodytų intervencinių priemonių rūšių arba

b) kitais atvejais pasirenka vieną ar daugiau iš šio straipsnio 2 dalyje pateiktų intervencinių priemonių rūšių.

Valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose pagrindžia konkrečių tikslų ir intervencinių priemonių rūšių pasirinkimą. Jos nurodo intervencines priemones iš pasirinktų intervencinių priemonių rūšių.

[...] **a punkto** tikslu *mutatis mutandis* taikoma šio reglamento [...] **44 straipsnio 2 dalis bei 3–6 dalys ir [...] 45 straipsnis.**

- 2. 1 dalies b punkte nurodytos intervencinių priemonių rūšys yra šios:**

a) alyvmedžių giraičių sodinimas, restruktūrizavimas ir konversija, įskaitant alyvmedžių atsodinimą, kai tai būtina po privalomo išnaikinimo dėl sveikatos apsaugos arba fitosanitarinių priežasčių, atlikto valstybės narės kompetentingos institucijos nurodymu;

- b) investicijos į materialųjį ir nematerialųjį turą: perdirbimo įrenginius ir alyvuogių aliejaus spaudyklų infrastruktūrą, taip pat mašinas, prekybos struktūras ir priemones;**
- c) su inovacijomis susijusios investicijos į materialųjį ir nematerialųjį turą, skirtos naujoviškiems produktams ir šalutiniams produktams alyvuogių aliejaus sektoriuje, procesams ir technologijoms kurti, ir kitos investicijos, kuriomis sukuriama pridėtinė vertė bet kuriame tiekimo grandinės etape, be kita ko, keitimosi žiniomis tikslais;**
- d) agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities įsipareigojimai, taip pat priemonės, skirtos tradicinėms sistemoms, kaip nurodyta valstybių narių, propaguoti ir išlaikyti, kiek tai susiję su sodinių tankumu, mišriosiomis kultūromis, auginimo terasose egzistavimu, išorės energijos snaudų mažinimu ir didele kraštovaizdžio verte.**

58 straipsnis

Sąjungos finansinė parama

1. Sąjungos finansinė parama tinkamoms finansuoti išlaidoms turi neviršyti:
- a) 75 % faktinių išlaidų, patirtų taikant su [...] **41a** straipsnio a [...] **ir** [...] c=[...]f punktuose nurodytais tikslais susijusias intervencines priemones;
 - b) 75 % faktinių išlaidų, patirtų investuojant į ilgalaikį turą, ir [...] 50 % [...] faktinių išlaidų, patirtų taikant kitas intervencines priemones, susijusias su [...] **41a** straipsnio [...] **g** punkte nurodytu tikslu;
 - c) 50 % faktinių išlaidų, patirtų taikant intervencines priemones, susijusias su [...] **41a** straipsnio [...] **i** punkte nurodytu tikslu;

- d) 75 % faktinių išlaidų, patirtų taikant [...] **41b** straipsnio **1 dalies** f ir h punktuose nurodytų rūšių intervencines priemones, jei veiksmų programą ne mažiau kaip trijose trečiosiose valstybėse arba negaminančiose valstybėse narėse įgyvendina gamintojų organizacijos **arba gamintojų organizacijų asociacijos** iš ne mažiau kaip dviejų gaminančių valstybių narių, ir 50 % faktinių išlaidų, jei, taikant šios rūšies intervencines priemones, šios sąlygos nesilaikoma.

[...]

3. Valstybės narės [...] **gali** užtikrinti, kad būtų papildomai finansuojama iki 50 % **veiklos fondų, nurodytų 45 straipsnyje**, sąnaudų, kurios nėra finansuojamos Sąjungos finansinės paramos lėšomis.

7 SKIRSNIS

KITI SEKTORIAI

59 straipsnis

Tikslai kituose sektoriuose

[...] Valstybės narės [...] **savo BŽŪP strateginiuose planuose gali** [...] [...] **pasirinkti tuos 39 straipsnio f punkte nurodytus sektorius, kuriuose jos įgyvendins 41b straipsnyje nustatytų rūšių intervencines priemones. Kiekviename pasirinktame sektoriuje valstybės narės siekia vieno ar daugiau iš 41a straipsnio a–h ir j punktuose nurodytų tikslų. Valstybės narės pagrindžia, kodėl pasirinko tuos sektorius ir tikslus.**

[...]

[...]

60 straipsnis

[...]

[...]

60a straipsnis

Intervencinių priemonių rūšys kituose sektoriuose

1. Kiekvienam pagal 59 straipsnio pirmą pastraipą pasirinktam sektoriui valstybės narės pasirenka vienos ar daugiau 41b straipsnyje nurodytų rūšių intervencines priemones, kurios turi būti įgyvendinamos pagal patvirtintas veiksmų programas, kurias parengia:
 - a) gamintojų organizacijos ir jų asociacijos, pripažintos pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 arba pagal 7 dalį medvilnės sektoriuje, arba
 - b) kooperatyvai, taip pat kitų gamintojų bendradarbiavimo formų subjektai, įsteigti gamintojų iniciatyva ir jų kontroliuojami, kuriuos valstybės narės kompetentinga institucija pripažino gamintojų grupėmis, ne ilgesnės kaip ketverių metų trukmės pereinamuoju laikotarpiu nuo patvirtintos veiksmų programos, kuri baigiasi ne vėliau kaip 2027 m. gruodžio 31 d., pradžios.
2. Valstybės narės nustato pripažinimo gamintojų grupėmis kriterijus ir nustato 1 dalies b punkte nurodytų gamintojų grupių veiklą ir tikslus, kad šios gamintojų grupės galėtų atitikti pripažinimo gamintojų organizacijomis reikalavimus pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 152–154 arba 161 straipsnius.
3. 1 dalies b punkte nurodytos gamintojų grupės, be veiksmų programos, parengia ir pateikia pripažinimo planą, kad per tame punkte nurodytą pereinamąjį laikotarpį įvykdytų Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 152–154 arba 161 straipsniuose nustatytus pripažinimo gamintojų organizacijomis reikalavimus.
Pripažinimo plane nustatoma veikla ir tikslai, kad būtų užtikrinta pažanga siekiant tokio pripažinimo.

Parama, suteikta gamintojų grupei, kuri pereinamojo laikotarpio pabaigoje nepripažįstama kaip gamintojų organizacija, susigražinama.

4. Valstybės narės pagrindžia, kodėl pasirinko 1 dalyje nurodytas intervencinių priemonių rūšis.
5. 41b straipsnio 2 dalies c ir e–h punktuose nurodytos intervencinių priemonių rūšys netaikomos medvilnei, rapsų ir rapsukų sėkloms, saulėgrąžų sėkloms ir sojos pupelėms, įtrauktoms į XIII priedą.
6. 1 dalyje nurodytos veiksmų programos turi atitikti šio reglamento 44 straipsnio 2 ir 3–6 dalyse nustatytas sąlygas.
7. Valstybės narės, kurios pasirenka įgyvendinti 39 straipsnio f punkte nurodytu rūšių intervencines priemones medvilnės sektoriuje, turi pripažinti gamintojų organizacijas medvilnės sektoriuje ir tokių gamintojų organizacijų asociacijas, remdamosi Reglamento (ES) Nr. 1308/2013¹⁷ 152 straipsnio 1 dalyje ir 153–156 straipsniuose nustatytais reikalavimais ir taikydamos tomis nuostatomis nustatytas procedūras. Medvilnės gamintojų grupės ir tokių gamintojų grupių federacijos, kurias valstybės narės pripažino remdamosi 1979 m. Akto dėl Graikijos Respublikos stojimo Protokolu Nr. 4 prieš šio reglamento taikymo pradžią, šio skirsnio tikslais laikomos atitinkamai gamintojų organizacijomis arba gamintojų organizacijų asociacijomis.
8. Valstybės narės užtikrina, kad parama intervencinių priemonių rūšims, nurodytoms 41b straipsnio 2 dalies e, f ir g punktuose, neviršytų trečdalis visų pagal veiksmų programas, išdėstytas ju BŽŪP strateginiuose planuose, patiriamų išlaidų.

¹⁷ — 2013 m. gruodžio 17 d. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) NR. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

~~61 straipsnis~~

[...]

[...]

[...]

62 straipsnis

[...]

63 straipsnis
Sąjungos finansinė parama

1. Sąjungos finansinė parama turi [...] neviršyti 50 % faktiškai patirtų išlaidų, susijusių su **60a straipsnyje nurodytomis intervencinių priemonių rūšimis. Likusią dalį išlaidų padengia paramos gavėjai.**

Sąjungos finansinė parama mokama veiklos fondams, kuriuos įsteigė pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 pripažintos gamintojų organizacijos ar jų asociacijos arba 60a straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos gamintojų grupės. Šiuo tikslu taikomas 45 straipsnis ir 46 straipsnio 1 dalis.

- 1a. 1 dalyje numatyta 50 % riba padidinama iki 60 % gamintojų organizacijoms arba gamintojų organizacijų asociacijoms, pripažintoms pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, per pirmuosius penkerius metus po pripažinimo metu.**

2. Sąjungos finansinė parama turi neviršyti [...] **10** % parduodamos produkcijos vertės, kai ją parduoda:

– kiekviena gamintojų organizacija arba gamintojų organizacijų asociacija, **nurodyta 60a straipsnio 1 dalies a punkte, arba**

– **kiekviena gamintojų grupė, nurodyta 60a straipsnio 1 dalies b punkte.**

IV SKYRIUS

KAIMO PLĖTRAI SKIRTŲ INTERVENCINIŲ PRIEMONIŲ RŪŠYS

1 SKIRSNIS

INTERVENCINIŲ PRIEMONIŲ RŪŠYS

64 straipsnis

Kaimo plėtrai skirtų intervencinių priemonių rūšys

Šiame skyriuje nustatytas intervencinių priemonių rūšis [...] **sudaro išmokos ar parama, susijusios su:**

- a) įsipareigojimais aplinkos apsaugos, klimato srityse ir kitais įsipareigojimais valdymo srityje;
- b) gamtinėmis ar kitomis specifinėmis su vietove susijusiomis kliūtims;
- c) dėl tam tikrų privalomų reikalavimų laikymosi susidariusiomis nepalankiomis specifinėmis su vietove susijusiomis sąlygomis;
- d) investicijomis;
- e) jaunųjų ūkininkų įsisteigimu, [...] kaimo verslo kūrimu **ir smulkių ūkių plėtra;**
- f) rizikos valdymo priemonėmis;
- g) bendradarbiavimu;
- h) keitimusi žiniomis ir informacija.

Įsipareigojimai aplinkos apsaugos, klimato srityse ir kiti įsipareigojimai valdymo srityje

1. Valstybės narės [...] **i savo BŽŪP strateginius planus kaip intervencines priemones įtraukia agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities įsipareigojimus ir gali įtraukti kitus įsipareigojimus valdymo srityje. Išmokos už tuos įsipareigojimus skiriamos** šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis ir laikantis [...] BŽŪP strateginiuose planuose išsamiau apibrėžtos tvarkos.

[...]

[...]
4. Valstybės narės išmokas skiria tik ūkininkams [...] **ar** kitiems paramos gavėjams, savanoriškai prisiimantiems įsipareigojimus valdymo srityje, kurie, manoma, yra naudingi siekiant **vieno ar daugiau iš** 6 straipsnyje [...] nurodytų konkrečių tikslų.
5. Pagal šį [...] **straipsnį** valstybės narės [...] **skiria** išmokas tik už įsipareigojimus, kurie:
 - a) viršija atitinkamus teisės aktais nustatytus valdymo reikalavimus ir **GAAB** standartus [...], nustatytus pagal šios antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnį;
 - b) viršija **atitinkamus** minimaliuosius trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo, gyvūnų gerovės reikalavimus, taip pat kitus **atitinkamus** nacionalinėje ir Sąjungos teisėje nustatytus privalomus reikalavimus;

- c) viršija žemės ūkio paskirties žemės išlaikymo pagal 4 straipsnio 1 dalies a punktą sąlygas;
- d) skiriasi nuo įsipareigojimų, už kuriuos išmokos skiriamos pagal 28 straipsnį.
6. Valstybės narės [...] **nustato** [...] **išmokėtinas išmokas remdamosi papildomomis** dėl priimtų įsipareigojimų patirtomis išlaidomis ir prarastomis pajamomis, **atsižvelgdamos į nustatytas siektinas reikšmes. Šios išmokos skiriamos kasmet ir** jomis taip pat gali būti padengiamos [...] sandorių sąnaudos. Tinkamai pagrįstais atvejais valstybės narės gali skirti paramą kaip fiksuoto dydžio arba vienkartinę išmoką už vienetą. [...]
7. Valstybės narės gali propaguoti ir remti kolektyvines sistemas ir rezultatais grindžiamas išmokų sistemas, kad paskatintų ūkininkus **arba kitus paramos gavėjus** platesniu mastu [...] **ar** išmatuojamu būdu reikšmingai pagerinti aplinkos kokybę.
8. Įsipareigojimai priimami penkerių – septynerių metų laikotarpiui. Tačiau, kai tai būtina, kad būtų pasiekta arba išlaikyta siektina tam tikra nauda aplinkai, valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose gali nustatyti ilgesnį laikotarpį, taikomą konkrečių rūšių įsipareigojimams, be kita ko, numatydamos, kad, pasibaigus pradiniam laikotarpiui, įsipareigojimai būtų pratęsiami vienais metais.

[...] **Kalbant apie įsipareigojimus gyvūnų gerovės srityje, įsipareigojimus genetinių išteklių išsaugojimo, tausaus naudojimo ir plėtojimo srityje, perėjimą prie ekologinio ūkininkavimo,** [...] apie naujus įsipareigojimus, priimtus iš karto po pradinio laikotarpio įvykdytų įsipareigojimų, [...] **ar kitais tinkamai pagrįstais atvejais,** valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose gali nustatyti trumpesnį laikotarpį, **kurio trukmė būtų bent vieni metai.**

8a. Valstybės narės užtikrina, kad būtų numatyta nuostata dėl veiksmų, kurių imamasi pagal šiame straipsnyje nurodytos rūšies intervencinę priemonę, peržiūros siekiant užtikrinti jų koregavimą tuo atveju, jei būtų iš dalies pakeisti 5 dalyje nurodyti atitinkami privalomi standartai, reikalavimai ar pareigos, kuriuos turi viršyti išsipareigojimai, arba užtikrinti, kad būtų laikomasi tos pačios dalies d punkto. Jeigu paramos gavėjas nesutinka su tokiu pakoregavimu, išsipareigojimas nustoja galioti ir nereikalaujama kompensacijos už laikotarpį, kuriuo tas išsipareigojimas galiojo. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad būtų numatyta nuostata dėl veiksmų, kurių imamasi pagal šiame straipsnyje nurodytą šios rūšies intervencinę priemonę ir kurie vykdomi ilgiau nei 2023–2027 m. laikotarpiu, peržiūros, kad juos būtų galima koreguoti pagal kito laikotarpio teisinę sistemą.

9. Kai [...] parama pagal šį [...] **straipsnį** skiriama už agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities išsipareigojimus, išsipareigojimus pereiti prie ekologinio ūkininkavimo praktikos ir metodų, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 834/2007, arba juos išlaikyti ir miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugoms, valstybės narės nustato išmokas už hektarą. **Tinkamai pagrįstais atvejais arba išsipareigojimų, nepatenkančių į šios dalies taikymo sritį, atveju valstybės narės gali taikyti ne hektarus, o kitus vienetus.**

[...]

[...]

66 straipsnis

Gamtinės ar kitokios specifinės su vietove susijusios kliūtys

1. Siekdamos prisidėti prie **vieno ar daugiau iš** 6 straipsnyje [...] nurodytų konkrečių tikslų įgyvendinimo, valstybės narės šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis ir laikydamosi savo BŽŪP strateginiuose planuose išsamiau apibrėžtos tvarkos gali skirti išmokas už gamtines ar kitokias specifines su vietove susijusias kliūtis.
2. [...] **Visos tokios** išmokos [...] ūkininkams skiriamos už vietoves, nustatytas pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 32 straipsnį.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, tinkamai pagrįstais atvejais valstybės narės, laikydamosi Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 32 straipsnyje numatytų sąlygų, gali iš naujo nustatyti vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių su vietove susijusių kliūčių.*

3. [...] Išmokas pagal šį **straipsnį** valstybės narės gali skirti tik tam, kad kompensuotų paramos gavėjams dėl atitinkamoje vietovėje esančių gamtinių ar kitokių specifinių su vietove susijusių kliūčių patirtas visas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas ar dalį jų.
4. 3 dalyje nurodytos papildomos išlaidos ir prarastos pajamos apskaičiuojamos atsižvelgiant į gamtines ar kitokias specifines su vietove susijusias kliūtis, lyginant su vietovėmis, kuriose gamtinių ar kitokių specifinių su vietove susijusių kliūčių nėra.
5. Išmokos skiriamos kasmet už **žemės ūkio paskirties** žemės hektarą.

67 straipsnis

Nepalankios specifinės su vietove susijusios sąlygos, susidariusios dėl tam tikrų privalomų reikalavimų laikymosi

1. Siekdamos prisidėti prie **vieno ar daugiau iš** 6 straipsnyje [...] nurodytų konkrečių tikslų įgyvendinimo, valstybės narės šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis ir laikydamosi savo BŽŪP strateginiuose planuose išsamiau apibrėžtos tvarkos gali skirti išmokas už nepalankias specifines su vietove susijusias sąlygas, susidariusias dėl įgyvendinant direktyvas 92/43/EEB, [...] 2009/147/EB arba [...] 2000/60/EB nustatytų reikalavimų laikymosi.

* 40 konstatuojamoji dalis turėtų būti atitinkamai pakoreguota.

2. [...] **Visos tokios** išmokos [...] **skiriamos** ūkininkams [...] **arba kitiems paramos gavėjams** už 1 dalyje nurodytas nepalankių sąlygų vietas. **Miškininkystės sektoriuje išmokos skiriamos tik miško turėtojams, mišku valdytojams ir jų asociacijoms.**
3. **Nustatydamos** [...] nepalankių sąlygų vietas valstybės narės gali įtraukti **vieną ar daugiau** iš šių vietovių:
- a) pagal direktyvas 92/43/EEB ir 2009/147/EB „Natura 2000“ tinklui priskirtus žemės ūkio paskirties žemės ir miško plotus;
 - b) kitas nustatytų ribų gamtos apsaugos teritorijas, kuriose esantiems ūkiams ar miškams taikomi aplinkosaugos apribojimai, kuriais prisidedama prie Direktyvos 92/43/EEB 10 straipsnio įgyvendinimo, jei tos teritorijos neviršija 5 % kiekvieno BŽŪP strateginio plano teritorinei taikymo sričiai priklausančių nustatytų „Natura 2000“ teritorijų;
 - c) pagal Direktyvą 2000/60/EB į upių baseino valdymo planus įtrauktus žemės ūkio paskirties žemės plotus.
4. [...] Valstybės narės išmokas pagal šį [...] **straipsnį** gali skirti tik tam, kad kompensuotų paramos gavėjams dėl nepalankių specifinių su vietoje susijusių sąlygų, susidariusių konkrečioje vietovėje, patirtas visas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas ar dalį jų, **įskaitant sandorių sąnaudas.**
5. 4 dalyje nurodytos papildomos išlaidos ir prarastos pajamos apskaičiuojamos:
- a) kliūčių, atsiradusių dėl direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB įgyvendinimo, atžvilgiu – kiek tai susiję su nepalankiomis sąlygomis, susidariusiomis dėl reikalavimų, kuriais viršijami atitinkami **GAAB** standartai [...], nustatyti pagal šio reglamento šios antraštinės dalies 1 skyriaus 2 skirsnį, taip pat dėl žemės ūkio paskirties žemės išlaikymo pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punktą sąlygų;

- b) kliūčių, atsiradusių dėl Direktyvos 2000/60/EB įgyvendinimo, atžvilgiu – kiek tai susiję su nepalankiomis sąlygomis, susidariusiomis dėl reikalavimų, kuriais viršijami atitinkami teisės aktais nustatyti valdymo reikalavimai, išskyrus III priede [...] **pateiktame sąrašė nurodyta** [...] **1** teisės aktais nustatytą valdymo reikalavimą, ir **GAAB** standartai [...], nustatyti pagal šios antraštinės dalies I skyriaus I skyriaus 2 skirsnį, taip pat dėl žemės ūkio paskirties žemės išlaikymo pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punktą sąlygų.

6. Išmokos skiriamos kasmet už ploto hektarą.

68 straipsnis

Investicijos

1. Šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis ir laikydamosi savo BŽŪP strateginiuose planuose išsamiau apibrėžtos tvarkos valstybės narės gali skirti paramą investicijoms.
2. Paramą pagal šį [...] **straipsnį** valstybės narės gali skirti tik **toms investicijoms** į materialųjį ir [...] nematerialųjį **turtą**, [...] **kuriomis** prisidedama prie **vieno ar daugiau** iš 6 straipsnyje nurodytų konkrečių tikslų įgyvendinimo. [...]

Kalbant apie tam tikrą dydį, kurį valstybės narės turi nustatyti savo BŽŪP strateginiuose planuose, viršijančias valdas, parama miškininkystės sektoriui skiriama tik tuo atveju, jei pateikiama atitinkama informacija iš miškotvarkos plano arba lygiaverčio dokumento, atitinkančio tvarios miškotvarkos koncepciją, kaip nustatyta 1993 m. Ministrų konferencijoje dėl Europos miškų apsaugos.

3. Valstybės narės sudaro netinkamų finansuoti investicijų ir išlaidų kategorijų sąrašą, į kurį įtraukia bent:

[...]

- b) teisių į išmokas pirkimą;
- c) žemės pirkimą už sumą, viršijančią 10 % visų atitinkamo veiksmo tinkamų finansuoti išlaidų; [...] finansinių priemonių atveju ši viršutinė riba taikoma tinkamoms finansuoti viešosioms išlaidoms, išmokėtoms galutiniam gavėjui, o garantijų atveju – pagrindinės paskolos sumai;
- d) [...] gyvulių, išskyrus nykstančias veisles, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 2016/1012 2 straipsnio 24 punkte, ir vienmečių augalų pirkimą ir tų augalų sodinimą, nesusijusį su žemės ūkio arba miškininkystės potencialo atkūrimu po gaivalinės nelaimės, pavojingų meteorologinių reiškinių [...] ar katastrofinių įvykių;
- e) skolos palūkanų normas, išskyrus susijusias su dotacijomis, suteiktomis kaip palūkanų normos subsidija ar garantinio mokesčio subsidija;
- f) investicijas į drėkinimą, kurios yra nesuderinamos su geros vandens telkinių būklės užtikrinimu ir išlaikymu, kaip nustatyta Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 1 dalyje, įskaitant drėkinimo plėtrą dėl su kiekybe susijusių priežasčių, darančią poveikį vandens telkiniams, kurių būklė, kaip nustatyta pagal atitinkamą upių baseinų valdymo planą, yra prastesnė nei gera;
- g) investicijas į didelio masto infrastruktūrą [...], kaip nustatyta valstybių narių, neįtrauktą į [BNR] 26 straipsnyje išdėstytas bendruomenės inicijuotas vietos plėtros strategijas, išskyrus investicijas į plačiajuostį ryšį, atsinaujinančiųjų išteklių energiją, apsaugą nuo potvynių ir pakrančių zonos apsaugą;
- h) investicijas į miško veisimą, kurios yra nesuderinamos su klimato ir aplinkos apsaugos tikslais, atitinkančiais tvarios miškotvarkos principus, nustatytus Europos miškų veisimo ir atkūrimo gairėse.

Pirmos pastraipos [...] b, d ir g punktai netaikomi, jei parama teikiama naudojant finansines priemones.

Nukrypstant nuo c punkto, žemės pirkimo, vykdomo aplinkos išsaugojimo ir dirvožemio, kuriame gausu anglies, apsaugos tikslais, taip pat jaunujų ūkininkų vykdomo žemės pirkimo pasinaudojant finansinėmis priemonėmis atvejais gali būti taikoma didesnė nei 10 % norma. Finansinių priemonių atveju nustatytas procentas taikomas tinkamoms finansuoti viešosioms išlaidoms, išmokėtoms galutiniam gavėjui, o garantijų atveju – pagrindinės paskolos sumai.

Nukrypstant nuo f punkto, investicijas į drėkinimą galima laikyti tinkamomis finansuoti, jeigu *ex ante* aplinkosaugos analizė rodo, kad investicijomis nebus padarytas didelis neigiamas poveikis aplinkai. Tokią poveikio aplinkai analizę atlieka kompetentinga institucija arba kompetentinga institucija ją patvirtina.

4. Valstybės narės apriboja skiriamą paramą [...] **viena ar daugiau** normų, [...] **neviršijančių** 75 % tinkamų finansuoti išlaidų.

[...] Paramos normos gali būti padidintos **iki ne daugiau kaip 100 %**, jei parama skiriama šioms investicijoms:

- a) investicijoms į miško veisimą ir negamybinėms investicijoms, susijusioms su **vienu ar daugiau iš** 6 straipsnio [...] d, e ir f punktuose nurodytų konkrečių su aplinka ir klimatu susijusių tikslų, **įskaitant negamybines investicijas, kuriomis siekiama apsaugoti gyvulius nuo plėšrūnų, o kultūras – nuo laukinių gyvūnų, pavyzdžiui, šernų, padaromos žalos;**

- b) investicijoms į kaimo vietovėse teikiamas pagrindines paslaugas ir jose esančią **infrastruktūrą, kaip nustatyta valstybių narių**;
- c) investicijoms į žemės ūkio arba miškininkystės potencialo atkūrimą po gaivalinių nelaimių, **pavojingų meteorologinių reiškinių** ar katastrofinių įvykių ir investicijoms į [...] tinkamus prevencinius veiksmus;
- d) **negamybinėms investicijoms, remiamoms [BNR] 26 straipsnyje nurodytomis bendruomenės iniciuotomis vietos plėtros strategijomis ir Europos inovacijų partnerystės žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje veiklos grupių projektais, kaip nurodyta 71 straipsnio a punkte**;
- e) **negamybinėms investicijoms į žemės ūkio ir miškininkystės infrastruktūrą, žemės konsolidavimą ir žemės gerinimą**.

5. Jeigu dėl Sąjungos teisės ūkininkams nustatomi nauji reikalavimai, parama gali būti skiriama investicijoms tų reikalavimų įvykdymo tikslu ne ilgesniam kaip 24 mėnesių laikotarpiui nuo dienos, kai jie tampa privalomi žemės ūkio valdai.

69 straipsnis

*Jaunųjų ūkininkų įsisteigimas, [...] kaimo verslo kūrimas **ir smulkių ūkių plėtra***

1. Siekdamos prisidėti prie **vieno ar daugiau** iš 6 straipsnyje nurodytų konkrečių tikslų įgyvendinimo, šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis ir laikydamosi savo BŽŪP strateginiuose planuose išsamiau apibrėžtos tvarkos valstybės narės gali skirti paramą jaunųjų ūkininkų įsisteigimui, [...] kaimo verslo kūrimui **ir smulkių ūkių plėtrai**.
2. Pagal šį [...] **straipsnį** valstybės narės gali skirti paramą tik tam, kad padėtų:
 - a) įsisteigti jauniems ūkininkams, kurie tenkina **valstybių narių jų BŽŪP strateginiuose planuose pagal 4 straipsnio 1 dalies [...] e punktą nustatytas** sąlygas;

aa) vykdyti smulkių ūkių, kaip nustatyta valstybių narių, plėtra;

- b) kurti kaimo verslą, susijusį su žemės ūkiu [...] **arba** miškininkystę, arba diversifikuoti ūkininko ūkio pajamas **įtraukiant ir ne žemės ūkio veiklą;**
 - c) kurti su ne žemės ūkio veikla susijusį verslą kaimo vietovėse, **kaip nustatyta valstybių narių** [...].
3. Valstybės narės nustato taikytinas verslo plano pateikimo sąlygas ir turinio reikalavimus, **kurie turi būti taikomi, kad paramos gavėjai galėtų gauti paramą pagal šį straipsnį.**
4. Valstybės narės skiria paramą fiksuotųjų sumų **arba finansinių priemonių, arba jų derinio forma**. Parama turi neviršyti didžiausios 100 000 EUR **paramos** sumos ir gali būti [...] **diferencijuojama remiantis objektyviais kriterijais.**

70 straipsnis

Rizikos valdymo priemonės

1. Šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis ir laikydamosi savo BŽŪP strateginiuose planuose išsamiau apibrėžtos tvarkos valstybės narės, **remdamosi jų atlikto poreikių vertinimo po padėties stiprybių, silpnų, galimybių ir grėsmių (SSGG) analizės rezultatais,** [...] **gali** skirti paramą rizikos valdymo priemonėms.
2. [...] **Pagal šį straipsnį** [...] **skiriama** [...] parama skatinama taikyti rizikos valdymo priemonės, kurios padeda [...] ūkininkams valdyti su jų žemės ūkio veikla susijusią ir nuo jų valios nepriklausančią gamybos bei pajamų riziką. [...] Šia parama prisidedama prie **vieno ar daugiau iš** 6 straipsnyje nurodytų konkrečių tikslų pasiekimo.

3. Valstybės narės gali suteikti **paramą įvairių rūšių rizikos valdymo priemonėms, atsižvelgdamos į jų atlikto poreikių vertinimo rezultatus ir** visų pirma [...]:
- a) finansinius įnašus į draudimo sistemų įmokas;
 - b) finansinius įnašus į savitarpio pagalbos fondus, įskaitant administracines steigimo išlaidas.
4. **Teikdamos paramą pagal 3 dalį,** valstybės narės nustato šias tinkamumo finansuoti sąlygas:
- a) tinkamų finansuoti [...] **rizikos valdymo priemonių** rūšis ir aprėptį;
 - b) nuostolių apskaičiavimo metodiką ir kompensacijos išmokėjimą lemiančius veiksniai;
 - c) savitarpio pagalbos fondų steigimo ir valdymo taisyklės **ir, kai aktualu, kitas tinkamas finansuoti rizikos valdymo priemonės.**
5. Valstybės narės užtikrina, kad parama būtų skiriama tik siekiant padengti nuostolius, **viršijančius ribą,** kurią sudaro bent 20 % ūkininko vidutinės metinės produkcijos ar pajamų ankstesniu trejų metų laikotarpiu arba vidutinės trejų metų produkcijos ar pajamų ankstesniu penkerių metų laikotarpiu (neatsižvelgiant į didžiausią ir mažiausią vertes).
6. Valstybės narės apriboja skiriamą paramą **viena ar daugiau** normų, **neviršijančių** [...] 70 % tinkamų finansuoti išlaidų.
7. Valstybės narės užtikrina, kad, taikant šiame straipsnyje numatytas intervencines priemones kartu su kitomis viešosiomis arba privačiosiomis rizikos valdymo sistemomis, būtų išvengta kompensacijos permokos.

- 8. Nedarant poveikio Reglamento (ES) [HzR] 13 straipsniui, valstybė narė gali nuspręsti skirti iki 1 % ūkininkui mokėtinų tiesioginių išmokų su sąlyga, kad ši suma naudojama ūkininko įnašui į rizikos valdymo priemonę remti. Tokiu atveju valstybė narė savo BŽŪP strateginiame plane nustato nuostatas, kuriomis būtų išvengta to įnašo kompensacijos permokos.**

71 straipsnis

Bendradarbiavimas

1. Šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis ir laikydamosi savo BŽŪP strateginiuose planuose išsamiau apibrėžtos tvarkos valstybės narės paramą bendradarbiavimui gali skirti:
 - a) [...] 114 straipsnyje nurodytos Europos inovacijų partnerystės žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje veiklos grupių [...] **veiksmams** rengti ir [...] įgyvendinti; [...]
 - b) iniciatyvai LEADER, Reglamento (ES) [BNR] 25 straipsnyje nurodytai kaip bendruomenės inicijuota vietos plėtra, [...] **rengti ir įgyvendinti***;
 - c) kokybės sistemoms, **taip pat tam, kad ūkininkai jomis naudotųsi**, propaguoti **ir remti**[...];
 - d) gamintojų organizacijoms, [...] gamintojų grupėms **arba tarpšakinėms organizacijoms remti**;
 - e) kitų formų bendradarbiavimui **remti**.
2. Paramą pagal šį [...] **straipsni** valstybės narės gali skirti tik tam, kad skatintų tokių formų bendradarbiavimą, kai dalyvauja [...] bent du [...] **subjektai** ir prisidedama prie **vieno ar daugiau iš** 6 straipsnyje nurodytų konkrečių tikslų įgyvendinimo.

* Pirmininkaujanti valstybė narė taip pat siūlo 45 konstatuojamąją dalį iš dalies pakeisti taip: „[...] bendruomenės remiama žemės ūkio veikla; **visi** veiksmai pagal LEADER; ir gamintojų grupių bei gamintojų organizacijų steigimas [...]“;

3. Pagal šį [...] **straipsnį** valstybės narės gali padengti su visais bendradarbiavimo aspektais susijusias išlaidas.
4. Valstybės narės gali skirti paramą kaip bendrą sumą, kuria padengiamos bendradarbiavimo ir įgyvendinamų [...] veiksmų išlaidos, **įskaitant investicines sąnaudas**, arba gali padengti tik bendradarbiavimo išlaidas, o projektams įgyvendinti naudoti **kaimo plėtrai** skirtų kitų rūšių intervencinių priemonių, nacionalinių arba Sąjungos paramos priemonių lėšas. **Jeigu parama skiriama kaip bendra suma, valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi atitinkamų taisyklių ir reikalavimų, taikomų panašioms veiksmams, kuriems taikomos kitų rūšių intervencinės priemonės, skirtos kaimo plėtrai, išdėstytos šio reglamento 65, 66, 67, 68, 69, 70 ir 72 straipsniuose.**

Iniciatyvos LEADER, [BNR] 25 straipsnyje nurodytos kaip bendruomenės inicijuota vietos plėtra, atveju, nukrypstant nuo pirmos pastraipos:

- a) **parama visoms tinkamoms finansuoti parengiamųjų paramos veiksmų pagal [BNR] 28 straipsnio 1 dalies a punktą išlaidoms arba atrinktų strategijų įgyvendinimo pagal [BNR] 28 straipsnio 1 dalies b ir c punktus išlaidoms skiriama tik kaip bendra suma pagal šį straipsnį ir**
- b) **valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi atitinkamų Sąjungos taisyklių ir reikalavimų, taikomų panašioms veiksmams, kuriems taikoma intervencinių priemonių rūšis, skirta investicijoms, kaip išdėstyta šio reglamento 68 straipsnyje.**

[...]

6. Taikydamos šios rūšies intervencines priemones valstybės narės neremia bendradarbiavimo, kuriame dalyvauja tik mokslinių tyrimų įstaigos.
7. Jei bendradarbiavimas susijęs su ūkio paveldėjimu, valstybės narės gali skirti paramą tik ūkininkams, sulaukusiems [...] **valstybių narių pagal** nacionalinės teisės aktus nustatyto pensinio amžiaus, **arba ūkininkams, kurie to amžiaus sulauks iki veiksmo įgyvendinimo pabaigos**.
8. Valstybės narės paramą teikia ne ilgiau kaip septynerius metus, išskyrus paramą **iniciatyvai LEADER ir** kolektyvinei aplinkosaugos ir klimato srities veiklai tinkamai pagrįstais atvejais, kai siekiama [...] 6 straipsnio d, e ir f punktuose nurodytų konkrečių su aplinka ir klimatu susijusių tikslų.

72 straipsnis

Keitimasis žiniomis ir informacija

1. Šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis ir laikydamosi savo BŽŪP strateginiuose planuose išsamiau apibrėžtos tvarkos valstybės narės gali skirti paramą [...] keitimuisi žiniomis ir informacija **žemės ūkio, miškininkystės ir kaimo verslo bei bendruomenių srityse, taip pat gamtos, aplinkos ir klimato apsaugos tikslais, įskaitant ekologinį švietimą ir sąmoningumo didinimo veiksmus**.
2. **Parama**[...] pagal šį [...] **straipsnį** [...] gali būti naudojama siekiant padengti visų atitinkamų veiksmų, kuriais siekiama skatinti inovacijas, [...] mokymus ir konsultacijas, **planų bei tyrimų rengimą ir atnaujinimą, taip pat** [...] keitimąsi žiniomis ir informacija, kuriais prisidedama prie **vieno ar daugiau iš** 6 straipsnyje nurodytų konkrečių tikslų įgyvendinimo, ir jų sklaidą, išlaidas.

Parama konsultavimo paslaugoms teikti skiriama tik 13 straipsnio trečioje pastraipoje išdėstyta sąlyga tenkinančių konsultavimo paslaugų atveju.

3. [...]

[...] **T**ais atvejais, kai kuriamos [...] konsultavimo paslaugos, valstybės narės gali skirti paramą kaip fiksuotąją sumą, kuri turi neviršyti 200 000 EUR. **Jos užtikrina, kad paramos laikotarpis būtų ribotas.**

[...]

2 SKIRSNIS

Kelioms intervencinių priemonių rūšims bendri elementai

73 straipsnis

Veiksmų atranka

1. **Pasikonsultavusios su 111 straipsnyje nurodytu Stebėsenos komitetu, [...]BŽŪP** strateginio plano vadovaujančioji institucija, **regioniniu lygmeniu veikiančios institucijos** arba [...] paskirtosios tarpinės institucijos [...] **nustato** atrankos kriterijus, taikomus intervencinėms priemonėms, susijusioms su šiomis intervencinių priemonių rūšimis: investicijomis, jaunųjų ūkininkų įsisteigimu, [...] kaimo verslo kūrimu **ir smulkių ūkių plėtra**, bendradarbiavimu, keitimusi žiniomis ir informacija [...]. **Tais** [...] atrankos kriterijais siekiama užtikrinti vienodas sąlygas pareiškėjams, geresnį finansinių išteklių naudojimą ir tikslingesnę paramos taikymą pagal intervencinių priemonių paskirtį.

Valstybės narės gali nuspręsti atrankos kriterijų netaikyti investicijų intervencinėms priemonėms, kurios aiškiai skirtos aplinkosaugos reikmėms arba kurios įgyvendinamos vykdant atkūrimo veiklą.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, tinkamai pagrįstais atvejais, pasikonsultavus su 111 straipsnyje nurodytu Stebėsenos komitetu, gali būti nustatytas kitas atrankos metodas.

2. [...] 1 dalyje nustatyta vadovaujančiosios institucijos, **regioniniu lygmeniu veikiančių institucijų arba paskirtųjų tarpinių institucijų** atsakomybė nedaro poveikio Reglamento (ES) [BNR] 27 straipsnyje nustatytoms vietos veiklos grupių užduotims.
3. 1 dalis netaikoma, jei parama teikiama finansinių priemonių forma.

4. **Valstybės narės gali nuspresti a**[...]trankos kriterijų [...] **netaikyti** veiksams, kuriems pagal programą „Horizontas 2020“ , [...] programą „Europos horizontas“ arba [...] programą **LIFE** buvo suteiktas pažangumo ženklas, su sąlyga, kad tokie veiksmai dera su BŽŪP strateginiu planu.

[...]

6. **Visą veiksmą arba jo dalį galima įgyvendinti už atitinkamos valstybės narės ribų, taip pat ir už Sąjungos ribų, jeigu veiksmu prisidedama prie BŽŪP strateginio plano tikslų įgyvendinimo.**

74 straipsnis

*[...] **Specialios** finansinių priemonių taisyklės*

1. **Parama finansinių priemonių forma, kaip nustatyta Reglamento (ES) [BNR] 52 straipsnyje, gali būti suteikta pagal šio reglamento 68, 69, 70, 71 ir 72 straipsniuose nurodytų rūšių intervencines priemones.**

[...]2. Jeigu parama skiriama [...] finansinių priemonių forma, taikomos terminų „finansinė priemonė“, „finansinis produktas“, „galutinis gavėjas“, „kontroliuojantysis fondas“, „specialusis fondas“, „svertų poveikis“, [...] „dauginamasis koeficientas“, „valdymo išlaidos“ bei „valdymo mokesčiai“ apibrėžtys, kaip nustatyta Reglamento (ES) [BNR] 2 straipsnyje, ir to reglamento V antraštinės dalies II skyriaus 2 skirsnio nuostatos.

Be to, taikomos [...] **3**–5 dalyse nustatytos nuostatos.

[...]

3. Pagal Reglamento (ES) [BNR] 52 straipsnio 2 dalį apyvartinis kapitalas [...], **įskaitant** atskirąjį **apvyvartini kapitalą** [...], gali būti laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis **pagal šio reglamento 68, 70, 71 ir 72 straipsniuose nurodytų rūšių intervencines priemones**.

SESV 42 straipsnio taikymo sričiai priskirtos veiklos atveju apyvartinis kapitalas gali būti laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis, kai bendrasis subsidijos ekvivalentas neviršija 200 000 EUR per bet kurį trejų fiskalinių metų laikotarpį [...] **galutinio gavėjo lygmeniu**.

4. Jeigu veiksmui skiriamas kelių rūšių paramos – finansinių priemonių ir dotacijų forma – derinys, [...] taikytina paramos norma, **nustatyta BŽŪP strateginiame plane pagal šio reglamento 68, 69, 70, 71 ir 72 straipsnius**, taikoma veiksmui skirtai kompleksinei paramai [...].

5. Finansinės priemonės tinkamos finansuoti išlaidos yra visa [...] **tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų** suma, sumokėta arba garantijų atveju atidėta [...] garantijų sutartims, pagal finansinę priemonę tinkamumo finansuoti laikotarpį, jei ta suma atitinka:

- a) mokėjimus galutiniams gavėjams [...] paskolų ir investicijų į nuosavą kapitalą bei kvaziniuosavą kapitalą atveju;

- b) atidėtus išteklius [...] garantijų sutartims, dar nesumokėtus arba jau sulaukusius mokėjimo termino, siekiant apmokėti galimus nuostolius pagal garantiją, apskaičiuotus remiantis **apdairiu ex ante rizikos vertinimu ir pagal** dauginamąjį koeficientą [...], **nustatyta atitinkamu** pagrindinių išmokėtų naujų paskolų ar investicijų į galutinių gavėjų nuosavą kapitalą atžvilgiu;
- c) mokėjimus galutiniams gavėjams arba jų naudai, jei finansinės priemonės derinamos su [...] kitu Sąjungos įnašu įgyvendinant vieną finansinės priemonės veiksmą pagal Reglamento (ES) [BNR] 52 straipsnio 5 dalį;
- d) valdymo mokesčių mokėjimus ir valdymo išlaidų, kurias patyrė finansinę priemonę įgyvendinantys subjektai, kompensavimą.

Kai finansinė priemonė įgyvendinama per iš eilės einančius programavimo laikotarpius, parama gali būti teikiama galutiniams gavėjams arba jų naudai, įskaitant valdymo sąnaudas ir mokesčius, remiantis ankstesniu programavimo laikotarpiu priimtais teisiniais įsipareigojimais, su sąlyga, kad tokia parama atitinka kito programavimo laikotarpio tinkamumo finansuoti taisykles. Tokiais atvejais mokėjimo paraiškose pateiktų išlaidų tinkamumas finansuoti nustatomas pagal atitinkamo programavimo laikotarpio taisykles.

Šios dalies b punkto tikslais [...], **jei subjektas, kuriam taikomos garantijos, neišmokėjo planuotos naujų paskolų ir investicijų į nuosavą ar kvazinuosavą kapitalą sumos galutiniams gavėjams pagal dauginamąjį koeficientą, tinkamos finansuoti išlaidos proporcingai sumažinamos**. Dauginamasis koeficientas gali būti peržiūrėtas [...], **kai** tai būtina dėl vėliau pasikeitusių rinkos sąlygų. Tokia peržiūra neturi atgalinio poveikio **tinkamoms finansuoti išlaidoms, atitinkančioms pagrindinės paramos sumą, kuri buvo gražinta**.

Šios dalies d punkto tikslais, [...] **jei kontroliuojantįjį fondą [...] arba specialiuosius fondus įgyvendinantys subjektai atrenkami tiesioginio sutarčių skyrimo būdu [...] pagal Reglamento (ES) [BNR] 53 straipsnio [...] 2a dalį, [...] valdymo išlaidų ir mokesčių suma [...] yra [...] fiksuotoji norma, kurią sudaro iki 10 % visos sumos [...], įtrauktos į kiekvieną mokėjimo paraišką pagal to reglamento 30 straipsnio 4 dalies a ir b punktus. Fiksuotoji norma turi būti ne didesnė kaip 20 % visos sumos, susijusios su investicijomis į nuosavą arba kvaziniuosavą kapitalą, kurios yra įtrauktos į kiekvieną mokėjimo paraišką pagal to reglamento 30 straipsnio 4 dalies b punktą.**

[...] **Šios dalies d punkto tikslais, kai kontroliuojantįjį fondą arba specialiuosius fondus [...] įgyvendinantys subjektai atrenkami konkurso būdu pagal taikytiną teisę, [...] valdymo išlaidų ir mokesčių suma nustatoma finansavimo sutartyje, atspindint konkurso rezultatus [...]. Tokias valdymo išlaidas ir mokesčius sudaro bazinis ir veiklos rezultatais grindžiamas atlygis.**

Jei administravimo mokesčiai arba bet kuri jų dalis renkami iš galutinių gavėjų, jie nedeklaruojami kaip tinkamos finansuoti išlaidos.

1. [...]Valstybės narės **106 straipsnyje nurodytame pasiūlyme** dėl BŽŪP strateginio plano[...] **arba 107 straipsnyje nurodytame prašyme dėl BŽŪP strateginio plano dalinio pakeitimo** gali nurodyti sumą, **ineština i „InvestEU“ biudžeto garantiją ir „InvestEU“ konsultacijų centrą** ir skiriamą per „InvestEU“ biudžeto garantiją ir „InvestEU“ konsultacijų centrą. [...] Į „InvestEU“ **ineština** suma turi neviršyti 5 % viso EŽŪFKP asignavimo [...] **BŽŪP strateginiam planui ir turi būti įgyvendinta pagal „InvestEU“ taisykles, nustatytas [„InvestEU“ reglamente].** BŽŪP strateginiame plane nurodomas [...] „InvestE[...]U“ lėšų naudojimo pagrindimas **ir jo indėlis įgyvendinant vieną ar daugiau konkrečių tikslų, nustatytų 6 straipsnyje ir atrinktų pagal BŽŪP strateginį planą.**

[...]
2. Prašymuose iš dalies pakeisti BŽŪP strateginį planą gali būti nurodomi tik būsimų metų ištekliai.

[...]
3. 1 dalyje [...] nurodyta suma naudojama ES garantijos dalies atidėjiniams valstybės narės skyriuje suformuoti **ir „InvestEU“ konsultacijų centrui, [sudarius Reglamento ... [„InvestEU“ reglamento] 9 straipsnio 2 dalyje nurodytą susitarimą dėl inašol].**

4. Jei [„InvestEU“ reglamento] [9] straipsnyje nustatytas susitarimas dėl įnašo, susijęs su 1 dalyje nurodyta [...] suma, **skirta 106 straipsnyje nurodytame BŽŪP strateginiame plane, nesudaromas [...] per keturis mėnesius nuo Komisijos sprendimo, kuriuo patvirtinamas BŽŪP strateginis planas, BŽŪP strateginiame plane naudojama atitinkama suma, valstybei narei pateikus prašymą dėl dalinio pakeitimo** [...] pagal 107 straipsnį.
- 4a.** Susitarimas dėl įnašo, susijęs su 1 dalyje nurodyta ir prašyme iš dalies pakeisti BŽŪP strateginį planą skirta suma, sudaromas tuo pačiu metu, kai priimamas sprendimas, kuriuo [...] **patvirtinamas BŽŪP [...] strateginio plano dalinis pakeitimas.**
5. Jei susitarimas dėl garantijos, kaip nustatyta [„InvestEU“ reglamento] [9] straipsnyje, nebuvo sudarytas per [...] **devynis** mėnesius nuo susitarimo dėl įnašo patvirtinimo, **susitarimas dėl įnašo nutraukiamas arba pratęsiamas bendru sutarimu.**
- Jei valstybės narės dalyvavimas „InvestEU“ nutraukiamas,** atitinkamos sumos, sumokėtos į bendrą atidėjinių fondą kaip atidėjiniai, [...] **susigražinamos kaip vidaus asignuotosios pajamos pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 21 straipsnio 5 dalį,** o valstybė narė pateikia [...] prašymą dėl BŽŪP strateginio plano dalinio pakeitimo, **kad būtų galima naudoti susigražintas sumas ir sumas, paskirtas būsimiems kalendoriniams metams pagal 2 dalį.**
- Susitarimas dėl įnašo nutraukiamas arba iš dalies pakeičiamas tuo pačiu metu, kai priimamas sprendimas, kuriuo patvirtinamas BŽŪP strateginio plano dalinis pakeitimas, ne vėliau kaip 2026 m. gruodžio 31 d.**

6. Jei susitarimas dėl garantijos, kaip nustatyta [„InvestEU“ reglamento] [9] straipsnyje, nebuvo [...] **tinkamai** įgyvendintas [...] per ketverius metus [...] nuo susitarimo dėl garantijos pasirašymo, valstybė narė gali prašyti, kad susitarime dėl garantijos įsipareigotoms sumoms, neapimančioms pagrindinių paskolų, **investicijų į nuosavą kapitalą** ar kitų rizikingų priemonių, būtų taikoma 5 dalis.
7. Ištekiai, gauti iš sumų, skirtų įnašui į „InvestEU“ [...], arba tokioms sumoms priskiriami ištekiai pateikiami valstybei narei ir naudojami **paramai siekiant to paties tikslo arba 1 dalyje nurodytų tikslų finansinių priemonių ir biudžeto garantijų forma**.
8. **Reglamento (ES) [HzR] 32 straipsnyje numatytas automatinis įsipareigojimų panaikinimo laikotarpis, taikomas BŽŪP strateginiame plane pagal 4, 5 ir 6 dalis pakartotinai panaudojamos sumoms, pradedamas skaičiuoti nuo tų metų, kuriais buvo priimti atitinkami biudžetiniai įsipareigojimai***.

76 straipsnis

Išmokų skaičiavimo tinkamumas ir tikslumas

Jei [...] **išmokos** skiriamos remiantis papildomomis išlaidomis ir prarastomis pajamomis pagal 65, 66 ir 67 straipsnius, valstybės narės užtikrina, kad atitinkami skaičiavimai būtų tinkami bei tikslūs ir iš anksto nustatyti remiantis sąžiningu, teisingu ir patikrinamu skaičiavimo metodu. Tuo tikslu [...] įstaig[...]**os**, [...] kurios **yra** funkciškai nepriklausomos nuo institucijų, atsakingų už BŽŪP strateginio plano įgyvendinimą, ir turinčios tinkamos ekspertinės patirties, atlieka skaičiavimus arba patvirtina skaičiavimų tinkamumą ir tikslumą.

* Turėtų būti apsvarstyta galimybė įvertinti, ar yra būtina užtikrinti suderinimą su atitinkamomis BNR nuostatomis, kai to reglamento tekstas bus pakankamai stabilus, kad būtų išvengta dubliavimo.

1. Nedarant poveikio 65, 66, 67, [...] 69, **74 ir 75** straipsniams, pagal šį skyrių teikiamos paramos formos gali būti šios:
 - a) paramos gavėjo faktiškai patirtų tinkamų finansuoti išlaidų kompensavimas;
 - b) vieneto įkainiai;
 - c) fiksuotosios sumos;
 - d) finansavimas taikant fiksuotąją normą.
2. 1 dalies b, c ir d punktuose nurodytų formų dotacijų sumos nustatomos vienu iš šių būdų:
 - a) taikant sąžiningą, teisingą ir patikrinamą skaičiavimo metodą, pagrįstą:
 - i) statistiniais duomenimis, kita objektyvia informacija arba ekspertų vertinimu; arba
 - ii) patikrintais ankstesniais atskirų paramos gavėjų duomenimis, arba
 - iii) įprasta atskirų paramos gavėjų taikoma išlaidų apskaitos praktika;
 - b) biudžeto projektais, **kurie buvo parengti kiekvienu konkrečiu atveju atskirai ir kuriems ex ante pritarė veiksma atrenkanti įstaiga;**
 - c) vadovaujantis taisyklėmis dėl atitinkamų vieneto įkainių, fiksuotųjų sumų ir fiksuotųjų normų, taikytinų pagal Sąjungos politiką panašaus pobūdžio veiksmo atžvilgiu, taikymo;
 - d) vadovaujantis taisyklėmis dėl atitinkamų vieneto įkainių, fiksuotųjų sumų ir fiksuotųjų normų, taikytų pagal vien tik valstybės narės lėšomis finansuojamas dotacijų schemas panašaus pobūdžio veiksmo atžvilgiu, taikymo.

- 3. Valstybės narės paramos gavėjams, taikydamos sąlygas, gali teikti dotacijas, kurios yra visiškai arba iš dalies gražintinos, kaip nurodyta dokumente, kuriame nustatomos paramos sąlygos, ir vadovaujantis šiomis sąlygomis:**
- a) paramos gavėjas dotacijas gražina pagal vadovaujančiosios institucijos ir paramos gavėjo sutartas sąlygas;**
 - b) valstybės narės pakartotinai panaudoja paramos gavėjo gražintus išteklius tuo pačiu konkrečiu BŽŪP strateginio plano tikslu anksčiau nei 2029 m. gruodžio 31 d. kaip dotacijas, taikydamos sąlygas, kaip finansinę priemonę arba kaip kitos formos paramą. Gražintos sumos ir informacija apie jų pakartotinį panaudojimą įtraukiamos į paskutinę metinę veiklos rezultatų ataskaitą;**
 - c) valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad ištekliai būtų laikomi atskirose sąskaitose arba pagal atitinkamus apskaitos kodus;**
 - d) bet kuriuo metu paramos gavėjų gražinti Sąjungos ištekliai, kurie nebuvo pakartotinai panaudoti iki b punkte nurodyto laikotarpio pabaigos, pagal HzR 32 straipsnį gražinami į Sąjungos biudžetą.**

78 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai priimti papildomus reikalavimus, susijusius su kaimo plėtrai skirtų intervencinių priemonių rūšimis

Komisijai pagal 138 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas reikalavimais, papildančiais šiame skyriuje nustatytus reikalavimus dėl paramos skyrimo sąlygų, kai parama skiriama [...] 65 straipsnyje nurodytiems įsipareigojimams valdymo srityje **genetinių išteklių ir gyvūnų gerovės atžvilgiu** [...]

[...].

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

FINANSINĖS NUOSTATOS

79 straipsnis

EŽŪGF ir EŽŪFKP išlaidos

1. EŽŪGF finansuoja intervencinių priemonių rūšis, kurios susijusios su:
 - a) 14 straipsnyje nustatytais tiesioginėmis išmokomis;
 - b) III antraštinės dalies III skyriuje nustatytais [...] intervencinėmis priemonėmis **tam tikruose sektoriuose**.
2. EŽŪFKP finansuoja III antraštinės dalies IV skyriuje nurodytas intervencinių priemonių rūšis.

80 straipsnis

Išlaidų tinkamumas finansuoti

1. Išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti EŽŪGF [...] įnašo lėšomis nuo metų, einančių po metų, kuriais Komisija patvirtino BŽŪP strateginį planą, sausio 1 d. **EŽŪFKP išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti nuo BŽŪP strateginio plano pateikimo datos, bet ne anksčiau kaip nuo 2023 m. sausio 1 d.**
2. Išlaidos, kurios tampa tinkamomis finansuoti iš dalies pakeitus BŽŪP strateginį planą, laikomos tinkamomis finansuoti EŽŪFKP įnašo lėšomis nuo prašymo dėl dalinio pakeitimo pateikimo Komisijai dienos **arba nuo pranešimo apie 107 straipsnio 7a dalyje nurodyta pakeitimą dienos**.

Nukrypstant nuo **pirmos pastraipos ir** 73 straipsnio 5 dalies [...], tais atvejais, kai dėl gaivalinių nelaimių, katastrofinių įvykių, pavojingų meteorologinių reiškinių ar didelio ir staigaus valstybės narės arba regiono socialinių ir ekonominių sąlygų pokyčio yra taikomos neatidėliotinos priemonės, BŽŪP strateginiame plane gali būti numatyta, kad dėl plano dalinių pakeitimų EŽŪFKP lėšomis finansuotinos išlaidos tampa tinkamomis finansuoti nuo įvykio pradžios dienos.

3. Išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti EŽŪFKP įnašo lėšomis, jei paramos gavėjas jas patyrė ir už jas sumokėta ne vėliau kaip 2029 m. gruodžio 31 d. Be to, išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti EŽŪFKP įnašo lėšomis tik tuo atveju, jei mokėjimo agentūra faktiškai išmokėjo atitinkamos pagalbos lėšas ne vėliau kaip 2029 m. gruodžio 31 d.

Valstybės narės nustato paramos gavėjo patirtų išlaidų tinkamumo finansuoti pradžios datą. Veiksmai nelaikomi atitinkančiais paramos skyrimo reikalavimus, jeigu iki paraiškos skirti finansavimą pagal BŽŪP strateginį planą pateikimo vadovaujančiajai institucijai jie buvo fiziškai baigti arba visiškai įgyvendinti, neatsižvelgiant į tai, ar atlikti visi su jais susiję mokėjimai.

- 4. Nepiniginiai įnašai ir nusidėvėjimo išlaidos gali būti laikomi atitinkančiais paramos EŽŪFKP lėšomis skyrimo reikalavimus, laikantis valstybių narių nustatytų sąlygų.**

81 straipsnis

Finansiniai asignavimai intervencinių priemonių rūšims tiesioginių išmokų forma

1. Nedarant poveikio Reglamento (ES) [HzR] 15 straipsniui, intervencinių priemonių rūšims tiesioginių išmokų forma mokėtina bendra suma, kuri pagal šio reglamento III antraštinės dalies II skyrių gali būti skirta valstybėje narėje kalendorinių metų atžvilgiu, turi neviršyti IV priede nurodyto tos valstybės narės finansinio asignavimo.

Nedarant poveikio Reglamento (ES) [HzR] 15 straipsniui, didžiausia suma, kuri valstybėje narėje gali būti skirta kalendoriniais metais pagal šio reglamento III antraštinės dalies II skyriaus [...] **3** skirsnio 2 poskirsnį, prieš taikant šio reglamento 15 straipsnį, turi neviršyti VI priede nurodyto tos valstybės narės finansinio asignavimo.

86 straipsnio 5, **6a ir 6b** dalių tikslais pirmoje pastraipoje nurodytas valstybės narės finansinis asignavimas, iš kurio atskaitytos VI priede nurodytos sumos, ir prieš atliekant bet kokius perkėlimus pagal 15 straipsnį, nurodomas VII priede.

2. Komisijai pagal 138 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami IV ir VII prieduose nustatyti valstybių narių asignavimai, siekiant atsižvelgti į pokyčius, susijusius su bendra didžiausia tiesioginių išmokų suma, kuri gali būti skirta, įskaitant 15 ir 90 straipsniuose nurodytus perkėlimus, 82 straipsnio 5 dalyje nurodytus finansinių asignavimų perkėlimus ir 82 straipsnio 6 dalyje nurodytus atskaitymus, reikalingus įvairių rūšių intervencinėms priemonėms finansuoti kituose sektoriuose.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, pritaikant VII priedą neatsižvelgiama į lėšų perkėlimus pagal 15 straipsnį.

3. 88 straipsnyje nurodytų preliminarinių finansinių asignavimų kiekvienai intervencinei priemonei suma 14 straipsnyje nustatytoms intervencinių priemonių rūšims tiesioginių išmokų forma, skirtina valstybėje narės tam tikrų kalendorinių metų atžvilgiu, IV priede nurodytą tos valstybės narės asignavimą gali viršyti numatoma išmokų sumažinimo pagal BŽŪP strateginį planą suma, kaip nurodyta 100 straipsnio 2 dalies d punkte.

82 straipsnis

*Finansiniai asignavimai tam tikroms [...] intervencinių priemonių rūšims **tam tikruose sektoriuose***

1. Sąjungos finansinė parama vyno sektoriuje taikomoms intervencinių priemonių rūšims valstybėms narėms skiriama V priede nustatyta tvarka.
2. Sąjungos finansinė parama bitininkystės sektoriuje taikomoms intervencinių priemonių rūšims valstybėms narėms skiriama VIII priede nustatyta tvarka.
3. Vokietijai skiriama Sąjungos finansinė parama apynių sektoriuje taikomoms intervencinių priemonių rūšims yra 2 188 000 EUR per **finansinius** metus, **kaip nurodyta Reglamento (ES) [HzR] 33 straipsnyje.**

4. Sąjungos finansinė parama alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sektoriuje taikomoms intervencinių priemonių rūšims paskirstoma taip:
- a) 10 666 000 EUR per finansinius metus, kaip nurodyta Reglamento (ES) [HzR] 33 straipsnyje, Graikijai;
 - b) 554 000 EUR per finansinius metus, kaip nurodyta Reglamento (ES) [HzR] 33 straipsnyje, Prancūzijai ir
 - c) 34 590 000 EUR per finansinius metus, kaip nurodyta Reglamento (ES) [HzR] 33 straipsnyje, Italijai.
5. Atitinkamos valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose gali nuspręsti perkelti visus 3 ir 4 dalyse nurodytus finansinius asignavimus į savo asignavimus tiesioginėms išmokoms. Šis sprendimas negali būti peržiūrimas.
- Valstybių narių finansiniai asignavimai, perkelti į asignavimus tiesioginėms išmokoms, negali būti naudojami 3 ir 4 dalyse nurodytoms intervencinių priemonių rūšims.
6. Valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose gali nuspręsti iki 3 % IV priede numatytų [...] savo asignavimų tiesioginėms išmokoms, atskaičius VI priede nurodytas medvilnei skirtas sumas, panaudoti III antraštinės dalies III skyriaus 7 skirsnyje nurodytoms intervencinių priemonių rūšims kituose sektoriuose.

Valstybės narės gali nuspręsti padidinti pirmoje pastraipoje nurodytą procentinę dalį iki 5 %. Tokiu atveju ši padidinimą atitinkanti suma atskaitoma iš 86 straipsnio 5 dalies pirmoje pastraipoje nustatytos didžiausios sumos ir negali būti naudojama asignavimams, skiriamams toje pastraipoje nurodytoms intervencinių priemonių rūšims susietosios pajamų paramos forma.

7. 202[...]5 m. valstybės narės gali peržiūrėti 6 dalyje nurodytus savo sprendimus, teikdamos prašymą dėl savo BŽŪP strateginių planų dalinio pakeitimo, kaip nurodyta 107 straipsnyje.
8. Patvirtintame BŽŪP strateginiame plane nurodytos sumos, gautos taikant 6 ir 7 dalis, atitinkamoje valstybėje narėje yra privalomos.

83 straipsnis

Finansiniai asignavimai kaimo plėtrai skirtų intervencinių priemonių rūšims

1. Bendra Sąjungos paramos šiame reglamente numatytoms kaimo plėtrai skirtų intervencinių priemonių rūšims suma laikotarpiu nuo 202[...]3 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. yra [...]60 544 439 600 EUR einamosiomis kainomis pagal 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą¹⁸.
2. 0,25 % 1 dalyje nurodytų išteklių skiriama Komisijos iniciatyva teikiamos techninės paramos veiklai, nurodytai [...] Reglamento (ES) [HzR] 7 straipsnyje, įskaitant šio reglamento 113 straipsnio 2 dalyje nurodytą Europos bendros žemės ūkio politikos tinklą [...], finansuoti. Ta veikla gali būti susijusi su ankstesniais **programavimo laikotarpiais** ir vėlesniais BŽŪP strateginio plano laikotarpiais.
3. 1 dalyje nurodytos sumos[...] metinis paskirstymas pagal valstybes nares, atskaičius 2 dalyje nurodytą sumą, nustatytas IX priede.

¹⁸ Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa; Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, COM(2018)322 final.

4. Komisijai pagal 138 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas IX priedas, siekiant peržiūrėti metinį paskirstymą pagal valstybes nares, kad būtų atsižvelgta į [...] atitinkamus pokyčius, įskaitant 15 ir 90 straipsniuose nurodytus perkėlimus, atlikti techniniai koregavimai nekeičiant bendrų asignavimų arba atsižvelgta į visus kitus pokyčius, numatytus teisėkūros procedūra priimtame akte po šio reglamento priėmimo.

84 straipsnis
EŽŪFKP įnašas

Komisijos įgyvendinimo [...] **sprendimu**, kuriuo pagal 106 straipsnio 6 dalį patvirtinamas BŽŪP strateginis planas, nustatomas didžiausias tam planui finansuoti skirtas EŽŪFKP įnašas. EŽŪFKP įnašas apskaičiuojamas remiantis reikalavimus atitinkančių viešųjų išlaidų suma.

85 straipsnis
EŽŪFKP įnašo normos

1. BŽŪP strateginiuose planuose **regioniniu arba nacionaliniu lygmeniu** nustatoma visoms intervencinėms priemonėms taikytina bendra EŽŪFKP įnašo norma **ir valstybių narių iniciatyva teikiama techninė parama, nurodyta 112 straipsnyje**.
2. **Nukrypstant nuo 1 dalies, d[...]**idžiausia EŽŪFKP įnašo norma yra:
 - aa) 85 % tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų mažiau išsivysčiusiuose regionuose, kaip tai suprantama Reglamento (ES) [BNR] 102 straipsnio 2 dalies a punkte;**
 - a) [...] **80 %** tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų atokiausiuose regionuose, **nurodytuose SESV 349 straipsnyje**, ir mažosiose Egėjo jūros salose, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 229/2013;

[...]

ba) 60 % tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų pertvarką vykdančiuose regionuose, kaip tai suprantama Reglamento (ES) [BNR] 102 straipsnio 2 dalies b punkte;*

[...]

d) 43 % tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų kituose regionuose.

[...]

3. Nukrypstant nuo **1 ir 2 dalių**, didžiausia EŽŪFKP įnašo norma, **jei 2 dalyje nustatyta norma yra mažesnė**, yra:

aa) 65 % tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų, skirtų išmokoms už gamtines ar kitokias specifines su vietoje susijusias kliūtis pagal 66 straipsnį;

- a) 80 % **tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų, skirtų išmokoms pagal** šio reglamento 65 straipsnį [...], išmokoms pagal šio reglamento 67 straipsnį, **paramai** šio reglamento 68 straipsnyje nurodytoms negamybinėms investicijoms, paramai Europos inovacijų partnerystei pagal šio reglamento 71 straipsnio **1 dalies a punktą** ir iniciatyvai [...] LEADER **pagal šio reglamento 71 straipsnio 1 dalies b punktą**, kuri Reglamento (ES) [BNR] 25 straipsnyje nurodyta kaip bendruomenės inicijuota vietos plėtra;
- b) 100 % veiksams, finansuojamiems iš lėšų, perkeltų į EŽŪFKP pagal šio reglamento 15 ir 90 straipsnius.

4. Mažiausia EŽŪFKP įnašo norma yra 20 %.

* Būtina patikrinti vėliau, kadangi dėl BNR tebevyksta konsultacijos.

1. Bent 5 % BŽŪP strateginiam planui skirto bendro EŽŪFKP įnašo, nurodyto IX priede, rezervuojama iniciatyvai LEADER – Reglamento (ES) [BNR] 25 straipsnyje nurodytai kaip bendruomenės inicijuota vietos plėtra.
2. Bent 30 % BŽŪP strateginiam planui skirto bendro EŽŪFKP įnašo, nurodyto IX priede, rezervuojama intervencinėms priemonėms, kuriomis siekiama šio reglamento [...] 6 straipsnio [...] d, e ir f punktuose nurodytų konkrečių su aplinka[...] ir klimatu susijusių tikslų.[...]

Pirma pastraipa netaikoma atokiausiems regionams, **nurodytiems SESV 349 straipsnyje**.

3. Ne daugiau kaip 4 % BŽŪP strateginiam planui skirto bendro EŽŪFKP įnašo, nurodyto IX priede, gali būti naudojama valstybių narių iniciatyva teikiamos techninės paramos veiksams, nurodytiems 112 straipsnyje, finansuoti.

EŽŪFKP įnašas gali būti padidintas iki 6 % BŽŪP strateginiams planams, jei kaimo plėtrai skirta bendra Sąjungos paramos suma siekia iki **1,1** [...]mlrd. EUR.

Techninė parama gali būti atlyginama kaip finansavimas taikant fiksuotąją normą pagal Reglamento (ES [...], Euratomas) **2018/1046** 125 straipsnio 1 dalies e punktą, laikantis tarpinių išmokų skyrimo tvarkos pagal Reglamento (ES) [HzR] 30 straipsnį. Ši fiksuotoji norma atitinka visos deklaruotų išlaidų sumos dalį procentais, nustatytą BŽŪP strateginiame plane techninei paramai.

4. Kiekvienai valstybei narei X priede nurodyta mažiausia suma rezervuojama 6 straipsnio [...] g punkte nurodytam konkrečiam tikslui [...] įgyvendinti. Remiantis [...] SSGG analize (stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analize) ir nustatytais poreikiais, į kuriuos būtina atsižvelgti, ta suma naudojama **vienos ar daugiau iš** toliau išvardytų rūšių intervencinėms priemonėms:

a) [...] **p**apildomai [...] **p**ajamų [...] **p**aramai [...] **i**auniesiems [...] **ū**kininkams, kaip nustatyta 27 straipsnyje;

aa) 68 straipsnyje nurodytoms jaunųjų ūkininkų daromoms investicijoms tame straipsnyje nustatytomis sąlygomis;

b) jaunųjų ūkininkų įsisteigimui, kaip nurodyta 69 straipsnio **2 dalies a punkte**.

5. Preliminarūs finansiniai asignavimai, skirti susietosios pajamų paramos intervencinėms priemonėms, nurodytoms III antraštinės dalies II skyriaus [...] **3** skirsnio 1 poskirsnyje, turi neviršyti 1[...] **3** % VII priede nurodytų sumų.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, valstybės narės, kurios pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 53 straipsnio 4 dalį savanoriškai susietajai paramai panaudojo daugiau kaip 13 % savo metinės nacionalinės viršutinės ribos, nustatytos to reglamento II priede, gali nuspręsti susietajai pajamų paramai panaudoti daugiau kaip 1[...] **3** % VII priede nurodytos sumos. Gautas procentinis dydis turi neviršyti procentinio dydžio, kurį Komisija patvirtino savanoriškai susietajai paramai už 2018 prašymų teikimo metus.

Pirmoje pastraipoje nurodytas procentinis dydis gali būti padidintas ne daugiau kaip 2[...] **procentiniais punktais**, jei suma, atitinkanti procentinį dydį, viršijantį 1[...] **3** %, skiriama paramai baltyminiams augalams pagal III antraštinės dalies II skyriaus [...] **3** skirsnio 1 poskirsnį.

Patvirtintame BŽŪP strateginiame plane nurodyta suma, gauta taikant pirmą, [...] antrą **ir trečią** pastraipą, [...] **negali būti viršyta**.

Nukrypstant nuo pirmos ir antros pastraipų, valstybės narės gali nuspresti susietosios pajamų paramos finansavimui panaudoti ne daugiau kaip 3 mln. EUR per metus.

6. Nedarant poveikio Reglamento (ES) [HzR] 15 straipsniui, didžiausia suma, kuri valstybėje narėje gali būti skirta kalendoriniais metais pagal III antraštinės dalies II skyriaus [...] **3** skirsnio 1 poskirsnį, prieš taikant šio reglamento 15 straipsnį, turi neviršyti pagal **šio straipsnio** [...] **5** dalį BŽŪP strateginiame plane nustatytų sumų.

- 6a. Savo BŽŪP strateginiuose planuose 2023 ir 2024 kalendoriniams metams valstybės narės nustato preliminarų finansinį asignavimą, skiriamą klimatui ir aplinkai naudingoms sistemoms, nurodytoms III antraštinės dalies II skyriaus 2 skirsnio 4 poskirsnyje, kuris sudarytu bent 20 % VII priede nustatytų sumų, prieš bet koki 90 straipsnio 1 dalies antros pastraipos b punkte numatytą perkėlimą.**

Dėl šio preliminaraus finansinio asignavimo neužkertamas kelias valstybėms narėms:

- **lėšas iš šio asignavimo pagal pirmą pastraipą naudoti kaip lėšas kitoms intervencinėms priemonėms pagal 88 straipsnio 3 dalį, kai tai būtina siekiant išvengti, kad lėšos būtų nepanaudotos, su sąlyga, kad visos galimybės naudoti atitinkamas lėšas klimatui ir aplinkai naudingoms sistemoms, nurodytoms III antraštinės dalies II skyriaus 2 skirsnio 4 poskirsnyje, yra išnaudotos, arba**

– perkelti lėšas, kai tai būtina siekiant išvengti, kad lėšos būtų nepanaudotos, vadovaujantis 90 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a punktu, kad jos būtų naudojamos intervencinėms priemonėms pagal 65, 67 ir 68 straipsnius, tiek, kiek šiomis intervencinėmis priemonėmis siekiama 6 straipsnio d, e ir f punktuose nustatytų konkrečių su aplinka ir klimatu susijusių tikslų.

6b. Bent 20 % VII priede 2025, 2026 ir 2027 kalendoriniams metams nustatytų sumų, prieš bet koki 90 straipsnio 1 dalies antros pastraipos b punkte numatytą perkėlimą, rezervuojama klimatui ir aplinkai naudingoms sistemoms, nurodytoms III antraštinės dalies II skyriaus 2 skirsnio 4 poskirsnyje.

6c. Kai suma, kurią valstybė narė yra rezervavusi intervencinėms priemonėms pagal 65, 67 ir 68 straipsnius, tiek, kiek šiomis intervencinėmis priemonėmis siekiama 6 straipsnio d, e ir f punktuose nustatytų konkrečių su aplinka ir klimatu susijusių tikslų ir gyvūnų gerovės, kaip nurodyta to straipsnio i punkte, viršija 30 % bendro EŽŪFKP įnašo, nustatyto IX priede, atlikus bet koki 90 straipsnio 1 dalies antros pastraipos b punkte numatytą perkėlimą, valstybės narės gali nuspręsti atsižvelgti į toms intervencinėms priemonėms skirtą finansinio asignavimo paviršinę sumą sumažindamos 6a dalyje nurodytą preliminarų finansinį asignavimą ta pertekline suma arba apskaičiuodamos 6b dalyje nurodytą sumą.

Valstybės narės gali taikyti pirmą pastraipą, jeigu 6a dalyje nurodytas mažiausias preliminarus finansinis asignavimas arba 6b dalyje nurodyta mažiausia suma nėra sumažinami daugiau kaip 50 %.

Antroje pastraipoje nustatytas apribojimas netaikomas valstybėms narėms, kurių atveju bendras EŽŪFKP įnašas bet kuriais kalendoriniais metais, skirtas intervencinėms priemonėms pagal 65 straipsnį, sudaro daugiau kaip 150 % mažiausio preliminarus finansinio asignavimo, skiriamo 28 straipsnyje nurodytoms ekologinėms sistemoms. Tų valstybių narių atveju 6a dalyje nurodytas mažiausias preliminarus finansinis asignavimas arba 6b dalyje nurodyta mažiausia suma negali būti sumažinami daugiau kaip 75 %.

7. Savo BŽŪP strateginiuose planuose valstybės narės gali nuspręsti panaudoti tam tikrą dalį EŽŪFKP asignavimo paramai pritraukti ir integruotiesiems strateginiams gamtos projektams, kaip [...] **numatyta** [LIFE reglamente], plačiau taikyti, taip pat veiksams, susijusiems su tarpvalstybiniu žemės ūkio ir kaimo plėtros srityje dirbančių asmenų judumu mokymosi tikslais pagal „Erasmus“ reglamentą], finansuoti, daugiausia dėmesio skiriant jaunesiems ūkininkams.

87 straipsnis

Klimato srities išlaidų stebėjimas

1. Remdamasi valstybių narių pateikta informacija Komisija, naudodama paprastą bendrą metodiką, įvertina, kaip politika prisidedama prie kovos su klimato kaita tikslų įgyvendinimo.
2. Prisidėjimas prie tikslinio išlaidų rodiklio vykdymo vertinamas taikant specialiuosius korekcinius koeficientus, kurie diferencijuojami pagal tai, ar parama reikšmingai ar vidutiniškai prisidedama prie kovos su klimato kaita tikslų įgyvendinimo. Šie korekciniai koeficientai yra:
 - a) 40 % – išlaidoms, susijusioms su bazine pajamų parama tvarumui didinti ir papildoma pajamų parama, kaip nurodyta III antraštinės dalies II skyriaus II skirsnio 2 ir 3 poskirsiuose;
 - b) 100 % – išlaidoms, susijusioms su klimatui ir aplinkai naudingomis sistemomis, kaip nurodyta III antraštinės dalies II skyriaus II skirsnio 4 poskirsnyje;
 - c) 100 % – išlaidoms, susijusioms su 86 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodytomis intervencinėmis priemonėmis, **išskyrus d punkte nurodytas priemones**;
 - d) 40 % – išlaidoms, susijusioms su 66 straipsnyje nurodytomis gamtinėmis ar kitokiomis specifinėmis su vietove susijusiomis kliūtims.

1. Savo BŽŪP strateginiuose planuose valstybės narės nustato kiekvienai intervencinei priemonei skirtą preliminarų finansinį asignavimą **kiekvieniems metams**. [...] **Šis preliminarus finansinis asignavimas turi atitikti [...] išmokų intervencinei priemonei numatomą lygį atitinkamais finansiniais metais.**

[...]

3. **Dėl valstybių narių pagal 1 dalį nustatytų preliminarų finansinių asignavimų neužkertamas kelias valstybėms narėms lėšas iš šių preliminarų finansinių asignavimų naudoti kaip lėšas kitoms intervencinėms priemonėms, iš dalies nepakeitus BŽŪP strateginio plano, kaip nurodyta 107 straipsnyje, su sąlyga, kad laikomasi šio reglamento nuostatų, visų pirma 81, 82, 83, 84, 86 ir 89 straipsnių, ir Reglamento (ES) Nr. .../... [HzR reglamento] nuostatų, visų pirma 30 straipsnio 6 dalies b punkto, ir laikomasi šių sąlygų:**

- **finansiniai asignavimai tiesioginių išmokų intervencinėms priemonėms naudojami kitoms intervencinėms priemonėms tiesioginių išmokų forma,**
- **finansiniai asignavimai kaimo plėtrai skirtoms intervencinėms priemonėms naudojami kitoms intervencinėms priemonėms kaimo plėtrai,**
- **finansiniai asignavimai intervencinėms priemonėms vaisių ir daržovių sektoriuje, bitininkystės sektoriuje, vyno sektoriuje, apynių sektoriuje, alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sektoriuose, yra naudojami tik kitoms intervencinėms priemonėms tuose pačiuose sektoriuose ir tas naudojimas nedaro poveikio patvirtintoms veiksmų programoms, kai aktualu, ir**

– finansiniai asignavimai intervencinėms priemonėms 39 straipsnio f punkte nurodytuose kituose sektoriuose naudojami intervencinėms priemonėms 39 straipsnio f punkte nurodytuose kituose sektoriuose, nustatytoms BŽŪP strateginiame plane, ir tas naudojimas nedaro poveikio patvirtintoms veiksmų programoms.

Pirmos įtraukos tikslu valstybės narės, kurios nusprendė skirti bazinę pajamų paramą tvarumui didinti remdamosi teisėmis į išmokas, kaip nustatyta 19 straipsnyje, gali linijiniu būdu padidinti mokėtinas sumas proporcingai teisių į išmokas, kuriomis pasinaudota kalendoriniais metais, kuriais pagal kitas intervencines priemones gauti produktai yra mažesni, nei planuota, vertei. Šis padidinimas negali viršyti sumos, kuri yra būtina siekiant išvengti, kad lėšos būtų nepanaudotos kitų intervencinių priemonių atžvilgiu.

89 straipsnis

[...] Planuojamos vieneto sumos ir planuojami gauti produktai

1. [...] Valstybės narės kiekvienai į jų BŽŪP strateginį planą įtrauktai intervencinei priemonei nustato vieną ar daugiau planuojamų vieneto sumų. Planuojama vieneto suma gali būti pastovioji arba vidutinė, kaip nustatyta valstybių narių. Planuojama pastovioji vieneto suma yra vertė, kurią yra numatoma sumokėti už kiekvieną susijusį produktą. Planuojama vidutinė vieneto suma yra vidutinė skirtingų vieneto sumų, kurias yra numatoma sumokėti už susijusius produktus, vertė.

Intervencinių priemonių, kurioms taikoma Reglamento (ES) [HzR] 63 straipsnio 2 dalyje nurodyta integruota sistema, atveju nustatomos pastoviosios vieneto sumos, išskyrus atvejus, kai pastoviosios vieneto sumos nėra imanomos arba tinkamos, kaip nustatyta valstybių narių, atsižvelgiant į tai, kaip parengta konkreti intervencinė priemonė, ir į jos taikymo sritį. Tokiu atveju nustatomos vidutinės vieneto sumos.

1a. Intervencinių priemonių rūšių tiesioginių išmokų forma atveju valstybės narės [...] **gali** nustatyti [...] didžiausias **arba mažiausias planuojamas vieneto sumas**, [...] **arba abi šias sumas** [...] kiekvienai **vieneto sumai, planuojamai kiekvienai** intervencinei priemonei [...].

[...] **Mažiausia planuojama vieneto suma ir didžiausia planuojama vieneto suma yra** [...] **mažiausia ir didžiausia vieneto sumos, kurias yra numatoma sumokėti už susijusius produktus.**

Nustatydamos didžiausias arba mažiausias planuojamas vieneto sumas, arba abi šias sumas valstybės narės gali pagrįsti šias vertes tuo, kad būtinas lankstumas perskirstymo tikslais, kad būtų išvengta nepanaudotų lėšų.

121 straipsnio 4a dalies c punkte nurodyta faktinė vieneto suma gali būti tik mažesnė nei planuojama vieneto suma arba mažiausia planuojama vieneto suma, kai tokia suma yra nustatyta, kad būtų išvengta 81 straipsnio 1 dalyje nurodytų finansinių asignavimų, skiriamų intervencinių priemonių rūšims tiesioginių išmokų forma, perviršio.

[...]

[...]

2. [...] **Kaimo plėtrai skirtų intervencinių priemonių rūšių atveju, kai naudojamos planuojamos vidutinės vieneto sumos, valstybės narės gali nustatyti didžiausią planuojamą vidutinę vieneto sumą.**

Didžiausia planuojama vidutinė vieneto suma yra didžiausia suma, kurią yra numatoma vidutiniškai sumokėti už susijusius produktus.

3. **Kai intervencinės priemonės atveju yra nustatomos skirtingos vieneto sumos, kiekvienai atitinkamai tos intervencinės priemonės vieneto sumai taikomos 1a ir 2 dalys.**

4. **Valstybės narės nustato planuojamus gauti metinius kiekvienos intervencinės priemonės produktus, kiekybiškai išreikštus pagal kiekvieną planuojamą pastoviąją arba vidutinę vieneto sumą. Konkrečios intervencinės priemonės atveju planuojami gauti metiniai produktai gali būti nustatyti agreguotu lygiu visoms vieneto sumoms arba vieneto sumų grupei.**

90 straipsnis

Tiesioginėms išmokoms[...] skirtų asignavimų ir EŽŪFKP asignavimų lankstumas

1. Savo pasiūlyme dėl BŽŪP strateginio plano, nurodytame 106 straipsnio 1 dalyje, valstybės narės gali nuspręsti:
 - a) iki [...] **25** % IV priede nustatytų tiesioginėms išmokoms skirtų valstybės narės asignavimų, atskaičius VI priede nustatytus 202[...]3–2026 kalendorinių metų asignavimus medvilnei, perkelti į valstybės narės 202[...]4–2027 finansinių metų asignavimus, skirtus EŽŪFKP, arba

- b) iki [...] **25** % valstybės narės 202[...]4–2027 finansinių metų asignavimų, skirtų EŽŪFKP, perkelti į IV priede nurodytus 202[...]3–2026 kalendorinių metų valstybės narės asignavimus tiesioginėms išmokoms.

1 dalies **a punkte** nurodytas valstybės narės asignavimų tiesioginėms išmokoms, perkeltinų į jos asignavimus, skirtus EŽŪFKP, procentinis dydis gali būti padidintas:

- a) ne daugiau kaip 15 procentinių punktų, jei atitinkamai padidintas lėšas valstybės narės naudoja EŽŪFKP lėšomis finansuojamoms intervencinėms priemonėms, kuriomis siekiama konkrečių su aplinka ir klimatu susijusių tikslų, nurodytų 6 straipsnio [...] d, e ir f punktuose;
- b) ne daugiau kaip 2 procentiniais punktais, jei atitinkamai padidintas lėšas valstybės narės naudoja laikydamosi 86 straipsnio [...] **4 dalies** b punkto.

1 dalies b punkte nurodytas valstybės narės asignavimų, skirtų EŽŪFKP, perkeltinų į jos asignavimus tiesioginėms išmokoms, procentinis dydis gali būti padidintas iki 30 % valstybių narių, kurių tiesioginių išmokų už hektarą dydis yra mažesnis nei 90 % Sąjungos vidurkio, atveju. Ši sąlyga yra tenkinama Bulgarijos, Estijos, Ispanijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Portugalijos, Rumunijos, Slovakijos, Suomijos ir Švedijos atveju.

2. 1 dalyje nurodytuose sprendimuose nustatomas 1 dalyje nurodytas procentinis dydis – jis kiekvienais kalendoriniais metais gali skirtis.
3. Valstybės narės [...] **kartą per metus pradedant** 202[...]5 m. gali peržiūrėti 1 dalyje nurodytus savo sprendimus, teikdamos prašymą iš dalies pakeisti jų BŽŪP strateginius planus, kaip nurodyta 107 straipsnyje.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

BŽŪP STRATEGINIS PLANAS

I SKYRIUS

BENDRIEJI REIKALAVIMAI

91 straipsnis

BŽŪP strateginiai planai

Valstybės narės pagal šį reglamentą parengia BŽŪP strateginius planus, kad įgyvendintų EŽŪGF ir EŽŪFKP lėšomis finansuojamą Sąjungos paramą 6 straipsnyje [...] nurodytiems konkretiems tikslams pasiekti.

Kiekviena valstybė narė, atsižvelgdama į savo konstitucines ir institucines nuostatas, parengia bendrą BŽŪP strateginį planą visai savo teritorijai.

Jei BŽŪP strateginio plano elementai nustatomi regioniniu lygmeniu, valstybė narė užtikrina jų nuoseklumą ir suderinamumą su BŽŪP strateginio plano elementais, kurie nustatyti nacionaliniu lygmeniu.

Remdamosi 103 straipsnio 2 dalyje nurodyta SSGG analize ir 96 straipsnyje nurodytu poreikių vertinimu valstybės narės BŽŪP strateginiuose planuose išdėsto 97 straipsnyje nurodytą intervencijos strategiją, kurioje nurodomos **atitinkamos** kiekybinės siektinos reikšmės ir tarpinės reikšmės, būtinos [...] 6 straipsnyje nurodytiems **atitinkamiems** konkretiems tikslams pasiekti. Siektinos reikšmės [...] **nustatomos** naudojant **bent** [...] XII priede nustatytus [...] bendruosius rezultato rodiklius, **kai tai aktualu intervencinės priemonės atžvilgiu BŽŪP strateginiame plane. Be to, valstybės narės gali nuspręsti tuo pačiu tikslu įtraukti bet kuriuos kitus atitinkamus I priede nustatytus rezultato rodiklius arba bet kuriuos kitus BŽŪP strateginiame plane nustatyto konkretaus rezultato rodiklius.**

97 straipsnyje nurodytoje intervencijos strategijoje taip pat pateikiamos prognozuojamos reikšmės, susijusios su atitinkamais valstybių narių pasirinktais rezultato rodikliais, naudotinais tik įgyvendinimo stebėsenos tikslu.

Toms siektinoms reikšmėms pasiekti valstybės narės pateikia intervencines priemones, grindžiamas III antraštinėje dalyje nurodytomis intervencinių priemonių rūšimis.

Kiekvienas BŽŪP strateginis planas apima [...]202[...]**3**– [...]2027 m. laikotarpį.

92 straipsnis

Platesnio užmojo veikla siekiant su aplinka[...] ir klimatu[...] susijusių tikslų

1. Valstybės narės, remdamosi savo BŽŪP strateginiais planais ir, visų pirma, 97 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytais intervencijos strategijos elementais, siekia didesnio bendro prisidėjimo prie 6 straipsnio [...] d, e ir f punktuose nustatytų konkrečių su aplinka [...] ir klimatu [...] susijusių tikslų įgyvendinimo, palyginti su bendru prisidėjimu siekiant Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 110 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punkte nustatyto tikslo naudojant EŽŪGF ir EŽŪFKP paramą 2014–2020 m. laikotarpiu.
2. Remdamosi turima informacija valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose paaiškina, kaip ketina pasiekti, kad [...] 1 dalyje nurodytas bendras prisidėjimas būtų didesnis. Tas paaiškinimas grindžiamas atitinkama informacija, pavyzdžiui, elementais, nurodytais 95 straipsnio 1 dalies a–f punktuose ir 95 straipsnio 2 dalies b punkte.

93 straipsnis

[...]

94 straipsnis
Procedūriniai reikalavimai

1. Valstybės narės parengia BŽŪP strateginius planus taikydamos skaidrias procedūras ir vadovaudamosi savo institucine ir teisine sistema.

[...]

3. Kiekviena valstybė narė* užmezga partnerystės ryšius [...], be kita ko, bent su šiais partneriais:
 - a) atitinkamomis valdžios institucijomis, **įskaitant regioniniu ir vietos lygmenimis veikiančias institucijas ir aplinkos bei klimato klausimais kompetentingas institucijas;**
 - b) ekonominiais ir socialiniais partneriais;
 - c) atitinkamomis įstaigomis, atstovaujančiomis pilietinei visuomenei, ir, kai aktualu, įstaigomis, atsakingomis už socialinės įtraukties, pagrindinių teisių, lyčių lygybės ir nediskriminavimo skatinimą.

Valstybės narės įtraukia tuos partnerius į BŽŪP strateginių planų rengimą.

4. Valstybės narės ir Komisija bendradarbiauja siekdamos užtikrinti veiksmingą BŽŪP strateginių planų įgyvendinimo koordinavimą, atsižvelgdamos į proporcingumo ir pasidalijamojo valdymo principus.

* Įrašyti konstatuojamąją dalį, kurioje būtų paaiškinta, kad partnerystės ryšiai gali būti užmegzti taip, kaip pageidauja valstybės narės.

II SKYRIUS

BŽŪP STRATEGINIO PLANO TURINYS

95 straipsnis

BŽŪP strateginių planų [...] turinys

1. Kiekvieną BŽŪP strateginį planą sudaro **skirsniai** šiais klausimais [...]:
 - a) poreikių vertinimas;
 - b) intervencijos strategija;
 - c) kelioms intervencinėms priemonėms bendri elementai [...];
 - d) strategijoje nurodytos intervencinės priemonės tiesioginių išmokų forma, sektorinės ir kaimo plėtrai skirtos intervencinės priemonės [...];
 - e) siektinų reikšmių ir finansiniai planai;
 - f) valdymo ir koordinavimo sistema [...];
 - g) [...] BŽŪP modernizuoti būtini elementai[...].

[...]
2. Kiekvienas BŽŪP strateginis planas turi turėti šiuos priedus:
 - a) I priedą „*Ex ante* vertinimas ir strateginis poveikio aplinkai vertinimas (SPAV)“, **kaip nurodyta Direktyvoje 2001/42/EB**;
 - b) II priedą „SSGG analizė“;

- c) III priedą „Konsultacijos su partneriais“;
 - d) **kai aktualu**, IV priedą „Specialioji išmoka už medvilnę“;
 - e) V priedą „Papildomas nacionalinis finansavimas pagal BŽŪP strateginį planą“.
3. Išsamios taisyklės dėl BŽŪP strateginių planų skirsnių ir priedų, nurodytų 1 ir 2 dalyse, turinio nustatytos 96–103 straipsniuose.

96 straipsnis

Poreikių vertinimas

95 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytame poreikių vertinime:

- a) pateikiama 103 straipsnio 2 dalyje nurodytos SSGG analizės santrauka;
- b) nurodomi su kiekvienu 6 straipsnyje minimu konkrečiu tikslu susiję poreikiai, remiantis faktine informacija, surinkta atlikus SSGG analizę, [...] **ir apibūdinami tie poreikiai, kurie** bus tenkinami įgyvendinant BŽŪP strateginį planą [...];
- c) įvertinami su 6 straipsnio [...] a punkte nurodytu konkrečiu tikslu „remti perspektyvias ūkių pajamas ir atsparumą“ susiję rizikos valdymo poreikiai;
- d) [...] kai **aktualu**, pateikiama [...] **konkrečių** geografinių [...] **regionų**, pavyzdžiui, atokiausių regionų, [...] poreikių analizė;
- e) poreikiai nustatomi [...] prioriteto tvarka, be kita ko, deramai pagrindžiami padaryti pasirinkimai [...], **nurodant**, jei aktualu, [...] **priežastis**, kodėl kai kurie nustatyti poreikiai į BŽŪP strateginį planą neįtraukti arba įtraukti iš dalies.

Kalbant apie konkrečius su aplinka ir klimatu susijusius tikslus, nurodytus 6 straipsnio [...] d, e ir f punktuose, vertinant atsižvelgiama į nacionalinius aplinkos ir klimato srities planus, parengtus pagal XI priede nurodytus teisės aktus.

Šiam vertinimui atlikti valstybės narės naudoja naujus [...] ir patikimus [...] duomenis.

97 straipsnis

Intervencijos strategija

1. 95 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytoje intervencijos strategijoje pateikiama ši su kiekvienu 6 straipsnyje [...] nurodytu ir į BŽŪP strateginį planą įtrauktu konkrečiu tikslu susijusi informacija:
 - a) kiekvieno [...] atitinkamo [...] **veiklos rezultatu peržiūros tikslu naudojamo** rezultato rodiklio siektina reikšmė[...] **ir susijusios tarpinės reikšmės**. Šios siektinos reikšmės turi būti pagrindžiamos atsižvelgiant į 96 straipsnyje nurodytą poreikių vertinimą. Su 6 straipsnio [...] d, e ir f punktuose nurodytais konkrečiais tikslais susijusios siektinos reikšmės nustatomos remiantis šio straipsnio 2 dalies a [...] [...]punkte pateikto paaiškinimo elementais;
 - aa) prognozuojamos kiekvieno atitinkamo rezultato rodiklio, naudojamo tik įgyvendinimo stebėsenos tikslu, reikšmės. Šios prognozuojamos reikšmės turi būti pagrindžiamos atsižvelgiant į 96 straipsnyje nurodytą poreikių vertinimą;**
 - b) intervencinės priemonės, grindžiamos III antraštinėje dalyje nurodytomis intervencinių priemonių rūšimis, [...] skirtos atitinkamoje vietovėje susidariusiai konkrečiai padėčiai ištaisyti ir pagrįstos svariais intervencinių priemonių taikymo argumentais, 125 straipsnyje nurodytu *ex ante* vertinimu, 103 straipsnio 2 dalyje nurodyta SSGG analize ir 96 straipsnyje nurodytu poreikių vertinimu;

- c) elementai, rodantys, kaip **b punkte nurodytos** [...] intervencinės priemonės padeda pasiekti **siektinas** reikšmes, ir [...] **kad finansinių išteklių skyrimas intervencinėms priemonėms yra tinkamas, kad būtų pasiektos nustatytos siektinos reikšmės.**

[...]

2. Intervencijos strategijoje turi būti[...] **parodyta**, kad strategija yra nuosekli, o intervencinės priemonės papildo viena kitą siekiant 6 straipsnyje [...] nurodytų konkrečių tikslų; tuo tikslu joje **pateikiama**:

- a) su aplinka ir klimatu susijusių BŽŪP strateginio plano struktūrinių elementų apžvalga, kurioje apibūdinama [...], **kaip** nustatytomis paramos sąlygomis ir **atitinkamomis** [...] intervencinėmis priemonėmis siekiama [...] 6 straipsnio [...] d, e ir f punktuose nurodytų konkrečių su aplinka ir klimatu susijusių tikslų, taip pat apibūdinama, kaip siekiama [...] 92 straipsnyje nurodyto didesnio bendro prisidėjimo, **ir paaiškinama, kaip juo ketinama prisidėti siekiant jau patvirtintų ilgalaikių nacionalinių siektinų reikšmių, nurodytų XI priede išvardytuose teisės aktuose arba nustatytų pagal tuos teisės aktus;**

[...]

- c) su 6 straipsnio [...] g punkte nurodytu konkrečiu tikslu [...] susijusi **BŽŪP strateginiame plane jauniems ūkininkams** nustatytų intervencinių priemonių ir specialiųjų sąlygų, pavyzdžiui, nustatytų 22 straipsnio 4 dalyje, 27 straipsnyje, 69 straipsnyje ir 71 straipsnio 7 dalyje, apžvalga. Pateikdamos su 27 ir 69 straipsniuose nurodytomis intervencinių priemonių rūšimis susijusį finansinį planą valstybės narės visų pirma remiasi 86 straipsnio [...] **4** dalimi. Apžvalgoje taip pat **bendrais bruožais** paaiškinama sąsaja su nacionalinėmis priemonėmis, siekiant didesnio šios srities Sąjungos ir nacionalinių veiksmų suderinamumo;
- d) su atskirais sektoriais susijusių intervencinių priemonių, įskaitant III antraštinės dalies II skyriaus 3 skirsnio 1 poskirsnyje nurodytą susietąją pajamų paramą ir III antraštinės dalies III skyriuje nurodytas [...] intervencines priemones **tam tikruose sektoriuose**, apžvalga, kurioje išdėstomas sprendimo taikyti intervencines priemones konkrečioms sektoriams pagrindimas, pateikiamas kiekvienam sektoriui taikytinų intervencinių priemonių sąrašas, nurodomas jų papildomumas ir galimos papildomos konkrečios siektinos reikšmės, susijusios su intervencinėmis priemonėmis, kurios grindžiamos III antraštinės dalies III skyriuje nurodytomis [...] intervencinių priemonių rūšimis **tam tikruose sektoriuose**;
- e) **kai aktualu**, paaiškinimas, kuriomis intervencinėmis priemonėmis [...] **ketinama** prisidėti užtikrinant nuoseklų ir integruotą rizikos valdymo metodą;
- f) **kai aktualu**, nacionalinių ir regioninių intervencinių priemonių sąsajos, įskaitant finansinių asignavimų paskirstymą pagal intervencines priemones ir fondus, apibūdinimas.

95 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą kelioms intervencinėms priemonėms bendrų elementų [...] **skirsnį** sudaro:

- a) pagal 4 straipsnio 1 dalį valstybių narių pateiktos apibrėžtys **ir salygos**, taip pat **15a** straipsnyje numatyti minimalieji reikalavimai, taikomi intervencinėms priemonėms [...] tiesioginių išmokų forma;
- [...] **aa)** kiekvieno III priede [...] **išvardyto** GAAB standarto atveju – Sąjungos standarto įgyvendinimo metodo aprašymas, kurį sudaro šie elementai: informacijos apie ūkiuose taikomą praktiką santrauka, teritorinė taikymo sritis, [...] ūkininkų tipas **atsižvelgiant į standartą ir prireikus aprašymas, kaip taikoma praktika prisidedama** [...] **siekiant GAAB standarto** pagrindinio tikslo [...];
- [...]
- c) [...] 86 straipsnio 3 dalyje ir 112 straipsnyje nurodytos techninės paramos aprašymas ir 113 straipsnyje nurodytų BŽŪP tinklų naudojimo **aprašymas**;
- d) kita informacija apie įgyvendinimą, visų pirma:
- i) trumpas teisių į išmokas vertės nustatymo ir rezervo veikimo aprašymas, kai taikytina;

- ii) **kai aktualu**, sumažinus tiesiogines išmokas numatomų gauti lėšų, kaip nurodyta 15 straipsnyje, naudojimas;
- iii) EŽŪFKP ir kitų Sąjungos fondų, veikiančių kaimo vietovėse, veiklos koordinavimo, veiklos sričių atskyrimo ir papildomumo apžvalga [...].

99 straipsnis

Intervencinės priemonės

Skirsnys apie kiekvieną intervencinę priemonę, nurodytą 95 straipsnio 1 dalies d punkte minimoje strategijoje, [...] pateikiami:

- a) intervencinių priemonių rūšis, kuriai ta priemonė priskirta;
- b) teritorinė taikymo sritis;
- c) [...] tos intervencinės priemonės modelis [...]; [...] intervencinių priemonių aplinkos apsaugos ir klimato srityse atveju iš sąsajos su reikalavimais dėl paramos sąlygų turi būti aišku, kad skirtinga praktika **papildo viena kita ir** nesidubliuoja;
- d) tinkamumo finansuoti sąlygos;

da) bent vienas rezultato rodiklis, prie kurio prisidedama intervencine priemone, iš XII priede nustatytų rodiklių, arba, jei nė vienas iš tų rodiklių nėra taikytinas, bent vienas rodiklis iš nustatytų I priede arba iš bet kurių kitų BŽŪP strateginiame plane nustatyto konkretaus rezultato rodiklių. Veiklos rezultatų peržiūros tikslu valstybės narės įtraukia XII priede nustatytus taikytinus rezultato rodiklius. Be to, valstybės narės gali nuspręsti tuo pačiu tikslu įtraukti bet kuriuos kitus atitinkamus I priede nustatytus rezultato rodiklius arba bet kuriuos kitus BŽŪP strateginiame plane nustatyto konkretaus rezultato rodiklius. Įgyvendinimo stebėsenos tikslu valstybės narės įtraukia bet kuriuos atitinkamus I priede nustatytus rezultato rodiklius, kurie nebuvo įtraukti veiklos rezultatų peržiūros tikslu;

- e) kiekvienos intervencinės priemonės, kuri grindžiama šio reglamento II priede išvardytais intervencinių priemonių rūšimis, atveju – jos atitiktis atitinkamoms PPO sutarties dėl žemės ūkio 2 priedo nuostatoms, nurodytoms šios reglamento 10 straipsnyje ir šio reglamento II priede, aprašas, o kiekvienos intervencinės priemonės, kuri nėra grindžiama šio reglamento II priede išvardytais intervencinių priemonių rūšimis, atveju – nuoroda į tai, ar ji atitinka atitinkamas PPO sutarties dėl žemės ūkio 6.5 straipsnio ar 2 priedo nuostatas, ir jei atitinka – atitiktis aprašas;
- f) **vienas produkto rodiklis ir** planuojami gauti metiniai intervencinės priemonės produktai, [...] **kaip nurodyta 89 straipsnio 4 dalyje**;
- g) planuojamos metinės **pastoviosios arba vidutinės** vieneto sumos [...], **kaip nurodyta 89 straipsnio 1 dalyje, ir, kai aktualu, didžiausios arba mažiausios planuojamos vieneto sumos, kaip nurodyta 89 straipsnio 1a ir 2 dalyse** [...]
- ga) paaiškinimas, kaip buvo nustatytos planuojamos vieneto sumos** [...] ir, **kai aktualu**, [...] didžiausios **arba mažiausios planuojamos vieneto sumos, arba abi šios sumos**, [...] **kaip nurodyta 89 straipsnio 1, 1a ir 2 dalyse** [...];
- gb)** [...] **kai taikytina** [...]:
- i) paramos forma ir norma;
- ii) paramos vieneto sumų apskaičiavimo **metodas** ir [...] **jo** patvirtinimas [...] **pagal** 76 straipsnį;

[...]

[...]

- h) intervencinei priemonei [...] skirtas metinis finansinis asignavimas, kaip nurodyta 88 straipsnyje. Kai taikytina, atskirai nurodomos dotacijoms numatytos sumos ir finansinėms priemonėms planuojamos sumos;
- i) nuoroda į tai, ar intervencinė priemonė nėra priskirta SESV 42 straipsnio taikymo sričiai ir dėl jos turi būti atliekamas valstybės pagalbos vertinimas.

100 straipsnis

Siektinų reikšmių planai ir finansiniai planai

- 1. 95 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytą siektinų reikšmių planą sudaro apibendrinamoji lentelė, kurioje pateikiamos siektinos reikšmės **ir tarpinės reikšmės**, kaip nurodyta 97 straipsnio 1 dalies a punkte [...].
- 2. 95 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytą finansinį planą sudaro **apžvalgos** lentelė, [...] kurioje **numatyta**:
 - a) valstybės narės asignavimai intervencinių priemonių rūšims tiesioginių išmokų [...] forma, kaip nurodyta 81 straipsnio 1 dalyje, [...] intervencinių priemonių rūšims vyno sektoriuje, kaip nurodyta 82 straipsnio 1 dalyje, bitininkystės sektoriuje, kaip nurodyta 82 straipsnio 2 dalyje, ir kaimo plėtrai skirtų intervencinių priemonių rūšims, kaip nurodyta 83 straipsnio 3 dalyje;
 - b) **a punkte nurodytos** sumos, pagal 90 straipsnį perkeltos iš intervencinių priemonių rūšių tiesioginių išmokų forma į kaimo plėtrai skirtų intervencinių priemonių rūšis (ir atvirkščiai), ir iš valstybės narės asignavimų intervencinių priemonių rūšims tiesioginių išmokų forma atskaitytos sumos, siekiant pagal 82 straipsnio [...] **6 dalį** finansuoti III antraštinės dalies III skyriaus VII skirsnyje nurodytų intervencinių priemonių rūšis kituose sektoriuose;

- c) valstybės narės asignavimai [...] intervencinių priemonių rūšims alyvuogių aliejaus sektoriuje, kaip nurodyta 82 straipsnio 4 dalyje, ir apynių sektoriuje, kaip nurodyta 82 straipsnio 3 dalyje, o jei šių rūšių intervencinės priemonės netaikomos – sprendimas pagal 82 straipsnio 5 dalį įtraukti atitinkamus asignavimus į valstybės narės asignavimą tiesioginėms išmokoms;

ca) kai aktualu, perkelti valstybės narės asignavimai iš EŽŪFKP paramai pagal „InvestEU“ laikantis šio reglamento 75 straipsnio, pagal Reglamentą (ES) [LIFE reglamentą] arba Reglamentą (ES) [„Erasmus“ reglamentą] laikantis šio reglamento 86 straipsnio 7 dalies.

Be to, kas nurodyta pirmoje pastraipoje, išsamiaame finansiniame plane kiekvieniems finansiniams metams, kaip valstybių narių mokėjimo vykdymo prognozės, pateikiamos 99 straipsnio f ir h punktus atitinkančios lentelės, kuriose nurodoma ši informacija:

[...] **a)** remiantis preliminariais finansiniais asignavimais pagal intervencinių priemonių rūšis [...] ir pagal intervencines priemones suskirstyti valstybės narės asignavimai intervencinių priemonių rūšims tiesioginių išmokų forma po lėšų perkėlimo pagal **pirmos pastraipos** b ir c punktus, nurodant planuojamus gauti produktus, **planuojamas** vidutinės arba pastoviosios vieneto sumas **ir, kai aktualu, didžiausias arba mažiausias planuojamas vieneto sumas arba abi šias sumas, kiekvienai intervencinei priemonei,** kaip nurodyta 89 straipsnio **1 ir 1a dalyse.** Kai taikytina, atliekant suskirstymą taip pat nurodoma teisių į išmokas rezervo suma.

Nurodoma sumažinus išmokas numatomų gauti lėšų bendra suma, **kai nurodyta 15 straipsnyje.**

Atsižvelgiant į sumažinus išmokas **numatomu** gauti lėšų, kaip nurodyta 15 straipsnyje ir 81 straipsnio 3 dalyje, naudojimą, šie preliminarūs finansiniai asignavimai, su jais susiję planuojami gauti produktai ir atitinkamos **planuojamos** [...] vidutinės arba pastoviosios vieneto sumos nustatomi iki išmokų sumažinimo;

[...] **b)** pagal intervencines priemones suskirstyti asignavimai III antraštinės dalies III skyriuje [...] nurodytoms [...] intervencinių priemonių rūšims, nurodant planuojamus gauti produktus [...];

[...] **c)** pagal intervencinių priemonių rūšis ir pagal intervencines priemones suskirstyti valstybės narės asignavimai kaimo plėtrai, pagal b punktą perkėlus lėšas į tiesiogines išmokas ir iš jų, įskaitant bendras laikotarpio sumas, taip pat nurodant taikytiną EŽŪFKP įnašo normą pagal intervencines priemones ir, kai taikytina, regiono tipus. Jei perkeliama lėšos iš tiesioginių išmokų, nurodoma (-os) intervencinė (-s) priemonė (-s) arba intervencinės priemonės dalis, kuriai (-ioms) finansuoti naudojamos perkeliama lėšos. Be to, šioje lentelėje nurodomi planuojami gauti produktai pagal intervencines priemones ir **planuojamos** vidutinės arba pastoviosios vieneto sumos, taip pat, kai **aktualu, didžiausios planuojamos vidutinės vieneto sumos, kaip nurodyta 89 straipsnio 1 ir 2 dalyse.** [...] **Kai** taikytina, **i lentelę taip pat įtraukiamos** dotacijos [...] ir finansinėms priemonėms numatytos sumos. Taip pat nurodomos techninės paramos sumos;

[...]

ca) intervencinės priemonės, kuriomis prisidedama prie 86 straipsnyje nustatytų minimaliųjų reikalavimų, susijusių su išlaidomis, vykdymo.

[...]

101 straipsnis

Valdymo ir koordinavimo sistemos

95 straipsnio 1 dalies f punkte nurodytame **skirsnys** dėl valdymo ir koordinavimo sistemų [...] nurodoma:

- a) visos Reglamento (ES) [HzR] II antraštinės dalies II skyriuje nurodytos valdymo įstaigos, **taip pat 110 straipsnyje nurodyta vadovaujančioji institucija ir institucijos regioniniu lygmeniu;**
- b) [...] **110 straipsnio 4 dalyje** [...] nurodytos [...] tarpinės institucijos ir jų vaidmuo;
- c) informacija apie Reglamento (ES) [HzR] IV antraštinėje dalyje nurodytas kontrolės sistemas ir nuobaudas, įskaitant:
 - i) Reglamento (ES) [HzR] IV antraštinės dalies II skyriuje nurodytą integruotą administravimo ir kontrolės sistemą;
 - ii) Reglamento (ES) [HzR] IV antraštinės dalies IV skyriuje nurodytą kontrolės ir nuobaudų sistemą, susijusią su paramos sąlygų taikymu;
 - iii) už patikras atsakingas kompetentingas kontrolės įstaigas;
- d) stebėsenos ir ataskaitų teikimo struktūros [...] **apžvalga**.

102 straipsnis

Modernizavimas

95 straipsnio 1 dalies g punkte nurodytame **skirsnys dėl** BŽŪP modernizuoti būtinų elementų [...] nurodomi BŽŪP strateginio plano elementai, kuriais prisidedama prie žemės ūkio sektoriaus ir BŽŪP modernizavimo; jame visų pirma:

- a) apžvelgiama, kaip BŽŪP strateginis planas padės siekti 5 straipsnio antroje pastraipoje nustatyto kompleksinio bendrojo tikslo, susijusio su žinių puoselėjimu ir inovacijų bei skaitmeninimo skatinimu, taip pat dalijimusi šiomis žiniomis bei inovacijų ir skaitmeninimo sričių patirtimi žemės ūkyje ir kaimo vietovėse, taip pat skatinimu praktiškai juos taikyti, visų pirma, [...] apibūdinama organizacinė ŽŪŽIS struktūra ir tai, kaip 13 straipsnyje nurodytu konsultavimo paslaugų tarnybos, mokslinių tyrimų ir BŽŪP tinklai, nurodyti 113 straipsnyje, bendradarbiaus siekdami teikti konsultavimo, žinių srautų ir inovacijų paslaugas, ir tai, kaip veiksmai, kuriems teikiama parama pagal 72 straipsnį, yra integruojami į ŽŪŽIS;

[...]

[...]

- b) apibūdinama, [...] kaip skaitmeninės technologijos bus naudojamos žemės ūkyje ir kaimo vietovėse siekiant pagerinti BŽŪP strateginiame plane nustatytą intervencinių priemonių veiksmingumą ir efektyvumą.

103 straipsnis

Priedai

1. 95 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytame BŽŪP strateginio plano I priede apibendrinami pagrindiniai 125 straipsnyje nurodyto *ex ante* vertinimo ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/42/EB¹⁹ nurodyto [...]SPAV[...] rezultatai, tai, kaip į juos buvo atsižvelgta (arba pagrindžiama, kodėl į juos nebuvo atsižvelgta), ir pateikiama nuoroda į išsamią *ex ante* vertinimo ataskaitą ir SPAV ataskaitą.

¹⁹ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).

2. 95 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytame BŽŪP strateginio plano II priede pateikiama esamos padėties vietovėje, kuriai taikomas BŽŪP strateginis planas, SSGG analizė.

SSGG analizė yra grindžiama esama padėtimi vietovėje, kuriai taikomas BŽŪP strateginis planas, ir, atsižvelgiant į kiekvieną 6 straipsnyje [...] nurodytą konkretų tikslą, joje pateikiamas [...] bendras esamos padėties vietovėje, kuriai taikomas BŽŪP strateginis planas, aprašymas, grindžiamas bendrais konteksto rodikliais ir kita kiekybine ir kokybine naujausia informacija, pavyzdžiui, tyrimais, ankstesnių vertinimų ataskaitomis, sektorių analize ir jau įgytos patirties pavyzdžiais.

Kai aktualu, į SSGG analizę įtraukiama teritorinių aspektų analizė, akcentuojant tas teritorijas, kuriose konkrečiai taikomos intervencinės priemonės, ir su sektoriais susijusių aspektų analizė, visu pirma, tų sektorių, kuriems taikomos specialiosios intervencinės priemonės arba sektorių programos.

[...]

[...]

SSGG analizėje aptariant 6 straipsnio [...] d, e ir f punktuose nurodytus konkrečius tikslus, remiamasi pagal XI priede nurodytus teisės aktus parengtais nacionaliniais planais.

SSGG **analizėje** aptariant 6 straipsnio [...] g punkte nurodytą konkretų tikslą pritraukti jaunuosius ūkininkus, pateikiama trumpa analizė apie galimybes naudotis žeme, žemės nuosavybės judumą ir žemės restruktūrizavimą, galimybes gauti finansavimą ir kreditus, taip pat galimybes įgyti žinių ir gauti konsultacijų.

SSGG analizėje aptariant 5 straipsnio antroje pastraipoje nustatytą bendrąją kompleksinę tikslą, susijusį su žinių puoselėjimu ir inovacijų bei skaitmeninimo skatinimu ir dalijimusi šiomis žiniomis bei inovacijų ir skaitmeninimo sričių patirtimi ir skatinimu praktiškai juos taikyti, taip pat pateikiama atitinkama informacija apie ŽŪŽIS ir susijusių struktūrų veikimą.

3. 95 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytame BŽŪP strateginio plano III priede pateikiami konsultacijų su partneriais rezultatai ir trumpai apibūdinama, kaip atliktos konsultacijos.
4. **Kai aktualu**, 95 straipsnio 2 dalies d punkte nurodytame BŽŪP strateginio plano IV priede trumpai apibūdinama specialioji išmoka už medvilnę ir jos papildomumas su kitomis BŽŪP strateginiame plane nustatytomis intervencinėmis priemonėmis.
5. 95 straipsnio 2 dalies e punkte nurodyto BŽŪP strateginio plano V priedo elementai yra šie:
 - a) trumpas papildomo nacionalinio finansavimo, kuris teikiamas pagal BŽŪP strateginį planą, aprašymas, įskaitant kiekvienai **intervencinei** priemonei skiriamas sumas ir nuorodą į atitiktį šio reglamento reikalavimams; **ir**

[...]

- c) nuoroda į tai, ar papildomas nacionalinis finansavimas nėra priskirtas SESV
42 straipsnio taikymo sričiai ir dėl jo turi būti atliekamas valstybės pagalbos vertinimas.

103a straipsnis

Kaimo vietovės

Šio reglamento tikslais valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose gali nustatyti, kas yra kaimo vietovė, įskaitant, jei tinkamai pagrįsta, tam tikros intervencinių priemonių rūšies ar intervencinės priemonės atvejų.

104 straipsnis

Su BŽŪP strateginio plano turiniu susiję deleguotieji įgaliojimai

Komisijai pagal 138 straipsnį suteikiami įgaliojimai **iki 2022 m. gruodžio 31 d.** priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamos šio skyriaus nuostatos dėl BŽŪP strateginio plano turinio ir jo priedų. **Šis įgaliojimų suteikimas griežtai apribotas – jis apima vien problemų, su kuriomis susiduria valstybės narės, sprendimą.**

105 straipsnis

Su BŽŪP strateginio plano turiniu susiję įgyvendinimo įgaliojimai

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos 96–103 straipsniuose nurodytų elementų pateikimo BŽŪP strateginiuose planuose taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 139 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

III SKYRIUS

BŽŪP STRATEGINIO PLANO PATVIRTINIMAS IR DALINIS PAKEITIMAS

106 straipsnis

BŽŪP strateginio plano patvirtinimas

1. Kiekviena valstybė narė ne vėliau kaip 202[...]**2** m. sausio 1 d. pateikia Komisijai pasiūlymą dėl BŽŪP strateginio plano, **kuriam** pateikiamas 95 straipsnyje nurodytas [...] turinys.
2. Komisija įvertina siūlomo BŽŪP strateginio plano išsamumą, nuoseklumą ir derėjimą su bendraisiais Sąjungos teisės principais, su šiuo reglamentu ir pagal jį priimtomis nuostatomis, taip pat su [...] Reglamentu **(ES) [HzR]**, [...] **jo** faktinį prisidėjimą siekiant 6 straipsnyje [...] nurodytų konkrečių tikslų **ir jo** poveikį tinkamam vidaus rinkos veikimui ir konkurencijos iškreipymui [...]. Visų pirma, vertinamas BŽŪP strateginio plano strategijos tinkamumas, atitinkami konkretūs tikslai, siektinos reikšmės, intervencinės priemonės ir SSGG analize bei *ex ante* vertinimu grindžiamas biudžeto išteklių skyrimas konkrečioms BŽŪP strateginio plano tikslams pasiekti naudojant siūlomą intervencinių priemonių rinkinį. **Vertinant remiamasi tik tais aktais, kurie valstybėms narėms yra teisiškai privalomi.**
3. Atsižvelgusi į 2 dalyje nurodyto vertinimo rezultatus, Komisija per tris mėnesius nuo BŽŪP strateginio plano pateikimo dienos gali valstybės narėms pateikti pastabų.

Valstybė narė pateikia Komisijai visą reikiamą papildomą informaciją ir, kai tikslinga, patikslina pasiūlytą planą.

4. Komisija patvirtina siūlomą BŽŪP strateginį planą, jei pateikta reikiama informacija ir jei [...] planas dera su **9 straipsniu ir** [...] **kitais** šiame reglamente **ir Reglamente (ES) [HzR]** nustatytais reikalavimais, **taip pat** [...] pagal [...] **juos** priimtomis nuostatomis.
5. Kiekvienas BŽŪP strateginis planas patvirtinamas ne vėliau kaip per [...] **šešis** mėnesius nuo tos dienos, kurią atitinkama valstybė narė jį pateikė.

Patvirtinimas netaikomas 101 straipsnio c punkte ir BŽŪP strateginio plano I–IV prieduose, kurie nurodyti 95 straipsnio 2 dalies a–d punktuose, pateiktai informacijai.

Tinkamai pagrįstais atvejais valstybė narė gali paprašyti Komisijos patvirtinti ir tą BŽŪP strateginį planą, kuriame pateikti ne visi elementai. Tokiu atveju atitinkama valstybė narė nurodo trūkstamas BŽŪP strateginio plano dalis ir pateikia su visu BŽŪP strateginiu planu susijusias preliminaras siektinas reikšmes ir finansinius planus, kaip nurodyta 100 straipsnyje, kad įrodytų bendrą plano nuoseklumą ir darną. Trūkstami BŽŪP strateginio plano elementai pateikiami Komisijai kaip plano dalinis pakeitimas pagal 107 straipsnį.

6. Kiekvieną BŽŪP strateginį planą Komisija patvirtina priimdama įgyvendinimo sprendimą, netaikydama 139 straipsnyje nurodytos komiteto procedūros.
7. BŽŪP strateginiai planai teisiškai įsigalioja tik juos patvirtinus Komisijai.

107 straipsnis
BŽŪP strateginio plano dalinis pakeitimas

1. Valstybės narės gali teikti Komisijai prašymus iš dalies pakeisti jų BŽŪP strateginius planus.
2. Prašymai iš dalies pakeisti BŽŪP strateginius planus turi būti tinkamai pagrįsti ir visų pirma juose turi būti nurodytas tikėtinas plano pakeitimų poveikis 6 straipsnyje [...] nurodytų konkrečių tikslų pasiekimui. Prie jų pridedamas iš dalies pakeistas planas ir, atitinkamai, atnaujinti priedai.
3. Komisija įvertina dalinio pakeitimo suderinamumą su šiuo reglamentu ir pagal jį priimtomis nuostatomis, taip pat su Reglamentu (ES) [HzR], ir jo faktinį prisidėjimą siekiant konkrečių tikslų.
4. Komisija patvirtina prašomą BŽŪP strateginio plano dalinį pakeitimą, jei pateikta reikiama informacija ir jei [...] iš dalies pakeistas planas dera su **9 straipsniu ir [...] kitais** šiame reglamente **ir Reglamente (ES) [HzR]** nustatytais reikalavimais, **taip pat** pagal [...] **juos** priimtomis nuostatomis.
5. Komisija gali pateikti pastabų per 30 darbo dienų nuo prašymo iš dalies pakeisti BŽŪP strateginį planą pateikimo dienos. Valstybė narė pateikia Komisijai visą reikiamą papildomą informaciją.
6. Prašymas iš dalies pakeisti BŽŪP strateginį planą patvirtinamas ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tos dienos, kurią valstybė narė jį pateikė [...].

7. Prašymas iš dalies pakeisti BŽŪP strateginį planą gali būti teikiamas [...] vieną kartą per kalendorinius metus, atsižvelgiant į galimas išimtis, kurias Komisija nustato pagal 109 straipsnį. **Be to, BŽŪP strateginio plano galiojimo laikotarpiu gali būti pateikti trys papildomi prašymai iš dalies pakeisti planą. Ši dalis netaikoma prašymams dėl dalinių pakeitimų siekiant pateikti trūkstamus elementus pagal 106 straipsnio 5 dalį.**
- 7a. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2–7 ir 8–9 dalių, valstybės narės gali bet kada keisti savo BŽŪP strateginio plano elementus, susijusius su intervencinėmis priemonėmis pagal III antraštinės dalies IV skyrių, įskaitant tokių intervencinių priemonių tinkamumo finansuoti sąlygas, ir tuos pakeitimus taikyti, jei dėl to nesikeičia 97 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytos siektinos reikšmės. Apie tokius pakeitimus jos praneša Komisijai iki jų taikymo pradžios ir įtraukia juos į kitą prašymą iš dalies pakeisti BŽŪP strateginį planą pagal 1 dalį.**
8. Kiekvieną BŽŪP strateginio plano dalinį pakeitimą Komisija patvirtina priimdama įgyvendinimo sprendimą, netaikydama 139 straipsnyje nurodytos komiteto procedūros.
9. Nedarant poveikio 80 straipsniui, BŽŪP strateginių planų daliniai pakeitimai teisiškai įsigalioja tik juos patvirtinus Komisijai.
10. Vien administracinio ar redakcinio pobūdžio arba akivaizdžių klaidų taisymai, kurie nedaro poveikio politikos įgyvendinimui ir intervencinių priemonių taikymui, nelaikomi dalinio pakeitimo prašymu. Valstybės narės informuoja Komisiją apie tokius taisymus.

108 straipsnis

Laikotarpių, per kuriuos Komisija turi imtis veiksmų, apskaičiavimas

Šio skyriaus tikslais, jei yra nustatytas laikotarpis, per kurį Komisija turi imtis veiksmų, tas laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai pateikiama visa informacija, atitinkanti šiame reglamente ir pagal jį priimtose nuostatose nustatytus reikalavimus.

Į šį laikotarpį neįtraukiamas laikotarpis, prasidedantis kitą dieną po dienos, kurią Komisija išsiunčia valstybei narei savo pastabas arba prašymą pateikti patikslintus dokumentus, ir baigiasi tą dieną, kurią valstybė narė pateikia atsakymą Komisijai.

109 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai

Komisijai pagal 138 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis skyrius [...] **papildomas** nuostatomis dėl:

- a) BŽŪP strateginių planų patvirtinimo procedūrų ir laikotarpių;
- b) prašymų iš dalies pakeisti BŽŪP strateginius planus pateikimo ir patvirtinimo procedūrų ir laikotarpių;
- c) [...] išimtinių atvejų, kurie į didžiausią galimą 107 straipsnio 7 dalyje nurodytų dalinių pakeitimų skaičių neįskaičiuojami, nustatymo.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

KOORDINAVIMAS IR VALDYMAS

110 straipsnis

Vadovaujančioji institucija

1. **Kiekviena** valstybė narė[...] paskiria už [...] **jos** BŽŪP strateginį planą[...] atsakingą **vadovaujančiąją instituciją (šiame reglamente – vadovaujančioji institucija), kuri yra vienintelė įgaliota bendrauti su Komisija.**

Valstybės narės, atsižvelgdamos į savo konstitucines nuostatas, gali paskirti regioniniu lygmeniu veikiančias institucijas, atsakingas už kai kurių arba visų 2 dalyje nurodytų užduočių vykdymą.

Valstybės narės užtikrina, kad atitinkama valdymo ir kontrolės sistema būtų sukurta tokiu būdu, kad ja būtų užtikrintas aiškus vadovaujančiosios institucijos ir kitų **institucijų bei** įstaigų funkcijų pasiskirstymas ir atskyrimas. Valstybės narės atsako už užtikrinimą, kad sistema veiktų veiksmingai visą BŽŪP strateginio plano galiojimo laikotarpį.

2. Vadovaujančioji institucija atsako už efektyvų, veiksmingą ir tinkamą BŽŪP strateginio plano administravimą ir įgyvendinimą. Ji visų pirma užtikrina, kad:
 - a) būtų sukurta [...] elektroninė **informacinė** sistema, [...] **kaip nurodyta 117 straipsnyje;**

- b) paramos gavėjai ir kitos įstaigos, dalyvaujančios įgyvendinant intervencines priemones:
 - i) būtų informuojami apie jų pareigas, atsirandančias dėl suteiktos pagalbos, ir taikytų arba atskirą apskaitos sistemą, arba atitinkamą apskaitos kodą visiems su veiksmu susijusiems sandoriams, **kai aktualu**;
 - ii) žinotų apie duomenų teikimo vadovaujančiajai institucijai ir produktų bei rezultatų registravimo reikalavimus;
- c) atitinkamiems paramos gavėjams, kai tikslinga – elektroninėmis priemonėmis, būtų pateikiama [...] **aiški ir tiksli informacija apie** ūkių lygmeniu taikytinus teisės aktais nustatytus valdymo reikalavimus ir minimaliuosius [...] **GAAB** standartus, nustatytus pagal III antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnį [...];
- d) 125 straipsnyje nurodytas *ex ante* vertinimas atitiktų vertinimo ir stebėsenos sistemą ir kad jis būtų [...] pateiktas Komisijai;
- e) būtų parengtas 126 straipsnyje nurodytas vertinimo planas, tame pačiame straipsnyje nurodytas *ex post* vertinimas būtų atliekamas per šiame reglamente nustatytus laikotarpius, būtų užtikrinama tokių vertinimų atitiktis stebėsenos ir vertinimo sistemai, taip pat kad jie būtų pateikti 111 straipsnyje nurodytam Stebėsenos komitetui ir Komisijai;
- f) Stebėsenos komitetui būtų pateikta BŽŪP strateginio plano įgyvendinimo pagal konkrečius jo tikslus ir prioritetus stebėsenai būtina informacija ir dokumentai;

- g) būtų parengta metinė veiklos rezultatų ataskaita, įskaitant suvestines stebėsenos duomenų lenteles, ir, [...] **ataskaita pateikus** Stebėsenos komitetui jo **nuomonei gauti**, ji būtų pateikta Komisijai **pagal Reglamento (ES) Nr. [HzR] 8 straipsnio 3 dalies b punktą**;
- h) būtų imtasi atitinkamų tolesnių veiksmų, kuriais būtų atsižvelgta į Komisijos pastabas dėl metinių veiklos rezultatų ataskaitų;
- i) mokėjimo agentūra, prieš suteikdama leidimą skirti išmokas, gautų visą reikiamą informaciją, pirmiausia apie taikytas procedūras ir atliktus finansuoti atrinktų intervencinių priemonių patikrinimus;
- j) paramos pagal EŽŪFKP lėšomis finansuojamas intervencines priemones, išskyrus su plotu ir gyvūnais susijusias intervencines priemones, gavėjai patvirtintų gavę finansinę paramą, taip pat patvirtintų, kad tinkamai naudoja Sąjungos ženklą, laikydamiesi Komisijos pagal 5 dalį nustatytų taisyklių;
- k) BŽŪP strateginis planas būtų viešinamas, be kita ko, pasitelkiant nacionalinį BŽŪP tinklą, informuojant:
- i)** galimus paramos gavėjus, profesines organizacijas, ekonominius ir socialinius partnerius, vyrų ir moterų lygybę propaguojančias įstaigas ir atitinkamas nevyriausybinės organizacijas, įskaitant aplinkos apsaugos organizacijas, apie BŽŪP strateginio plano siūlomas galimybes ir apie taisykles BŽŪP strateginio plano finansavimui gauti, [...] **ir**
- ii)** [...] paramos gavėjus ir plačiąją visuomenę apie Sąjungos paramą, kuri skiriama žemės ūkiui ir kaimo plėtrai pagal BŽŪP strateginį planą.

EŽŪGF lėšomis finansuojamos paramos atveju valstybės narės atitinkamai naudojasi EŽŪFKP naudojamomis matomumo didinimo ir komunikacijos priemonėmis ir struktūromis.

3. [...] **Kai už 2 dalyje nurodytu užduočių vykdymą atsako regioniniu lygmeniu veikiančios institucijos, nurodytos 1 dalies antroje pastraipoje, vadovaujančioji institucija [...] užtikrina, kad šių institucijų veiksmai būtų tinkamai koordinuojami siekiant garantuoti BŽŪP strateginio plano [...] rengimo ir įgyvendinimo darną ir nuoseklumą.**
4. [...] Vadovaujančioji institucija **arba 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos regioniniu lygmeniu veikiančios institucijos gali perduoti užduotis tarpinėms institucijoms. Tuo atveju užduotis perduodanti** institucija išlieka visiškai atsakinga už tų užduočių efektyvų ir tinkamą administravimą bei įgyvendinimą **ir** [...] užtikrina, kad būtų nustatytos tinkamos nuostatos, kuriomis būtų sudarytos sąlygos kitai įstaigai gauti visus toms užduotims vykdyti reikiamus duomenis ir informaciją.
5. Komisija [...] **gali** priimti [...] **įgyvendinimo** aktus, **kuriais nustatomos vienodos** 2 dalies j ir k punktuose nurodytų informavimo, viešinimo ir matomumo didinimo reikalavimų taikymo **sąlygos**.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 139 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

III straipsnis
Stebėsenos komitetas

1. [...] **Kiekviena** valstybė narė įsteigia BŽŪP strateginio plano įgyvendinimo stebėsenos komitetą (toliau – Stebėsenos komitetas) [...] **per tris mėnesius nuo pranešimo valstybei narei apie Komisijos įgyvendinimo sprendimą, kuriuo patvirtinamas** [...] BŽŪP strateginis planas, dienos.

Kiekvienas Stebėsenos komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles, **kuriose gali būti numatyta galimybė steigti pakomitečius, taip pat ir regioniniu lygmeniu.**

Stebėsenos komitetas posėdžiauja bent kartą per metus ir peržiūri visus klausimus, kurie daro poveikį pažangai siekiant BŽŪP strateginiame plane nustatytų siektinų reikšmių.

[...]

2. [...] **Kiekviena** valstybė narė sprendžia dėl Stebėsenos komiteto sudėties ir užtikrina subalansuotą atstovavimą atitinkamoms valdžios institucijoms ir tarpinėms institucijoms, taip pat 94 straipsnio 3 dalyje nurodytų partnerių atstovams.

[...]Komisijos atstovai dalyvauja Stebėsenos komiteto veikloje patarėjų teisėmis.

2a. Kiekviena valstybė narė internete skelbia Stebėsenos komiteto darbo tvarkos taisykles ir narių sąrašą, taip pat pagal 4 dalį priimtas nuomones.

3. Stebėsenos komitetas visų pirma nagrinėja:

- a) pažangą įgyvendinant BŽŪP strateginį planą ir siekiant tarpinių bei siektinų reikšmių;
- b) visus klausimus, kurie daro poveikį BŽŪP strateginio plano veiksmingumui, ir veiksmus, kurių imtasi tiems klausimams išspręsti;

[...]

- d) pažangą, padarytą atliekant vertinimus, vertinimų santraukas ir tolesnius veiksmus, kurių imtasi atsižvelgiant į išvadas;

- e) komunikacijos ir matomumo didinimo veiksmų įgyvendinimą[...]

[...].

4. Stebėsenos komiteto **prašoma pateikti** nuomonę dėl:

[...]

- b) veiksmų atrankos metodikos ir kriterijų;
- c) **pažangos siekiant konkrečių BŽŪP strateginio plano tikslų, kaip nurodyta** metinėse veiklos rezultatų ataskaitose;
- d) vertinimo plano ir **reikšmingu** jo dalinių pakeitimų;
- e) vadovaujančiosios institucijos pasiūlymų iš dalies pakeisti BŽŪP strateginį planą.

112 straipsnis

Techninė parama valstybių narių iniciatyva

1. Valstybės narės iniciatyva EŽŪFKP gali remti veiksmus, būtinus veiksmingam paramos, susijusios su BŽŪP strateginiu planu, administravimui ir įgyvendinimui, įskaitant 113 straipsnio 1 dalyje nurodytų nacionalinių BŽŪP tinklų sukūrimą ir veikimą. Šioje dalyje nurodyti veiksmai gali būti susiję su ankstesniais **programavimo** ir vėlesniais BŽŪP strateginio plano laikotarpiais.
2. Pagrindinio fondo institucijos veiksmams, įgyvendinamiems pagal Reglamento (ES) [BNR] 25 straipsnio 4, 5 ir 6 dalis, taip pat gali būti skiriama parama, **jei bendruomenės inicijuota vietos plėtra, nurodyta Reglamento (ES) [BNR] 25 straipsnyje, apima paramą iš EŽŪFKP.**
3. Valstybių narių iniciatyva teikiama techninė parama nenaudojama tvirtinančiosioms įstaigoms, kaip tai suprantama Reglamento (ES) [HzR] 11 straipsnyje, finansuoti.

113 straipsnis

Europos ir nacionaliniai bendros žemės ūkio politikos tinklai

1. Komisijai patvirtinus BŽŪP strateginį planą, ne vėliau kaip po 12 mėnesių, kiekviena valstybė narė sukuria nacionalinį bendros žemės ūkio politikos tinklą (nacionalinį BŽŪP tinklą), skirtą organizacijų ir administracinių institucijų, konsultantų, tyrėjų ir kitų inovacijų sektoriaus subjektų, susijusių su žemės ūkio ir kaimo plėtros sritimi, tinklaveikai nacionaliniu lygmeniu.
2. **Komisija** sukuria Europos bendros žemės ūkio politikos tinklą (Europos BŽŪP tinklą), skirtą nacionalinių tinklų, organizacijų ir administracinių institucijų, susijusių su žemės ūkio ir kaimo plėtros sritimi, tinklaveikai Sąjungos lygmeniu.

3. Vykdam tinklaveiką per BŽŪP tinklus siekiama šių tikslų:

- a) didinti visų **atitinkamų** suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą [...] įgyvendinant BŽŪP strateginius planus **ir, kai aktualu, juos rengiant, taip pat sudaryti palankesnes sąlygas tarpusavio mokymuisi;**
- b) [...] **gerinti BŽŪP strateginių planų įgyvendinimo kokybę;**
- c) [...] **prisidėti prie visuomenės ir galimų paramos gavėjų informavimo apie BŽŪP ir finansavimo galimybes;**
- d) skatinti inovacijas **žemės ūkio ir kaimo plėtros srityse** ir remti visų suinteresuotųjų subjektų įtraukimą į keitimosi žiniomis ir žinių kaupimo procesą **bei jų tarpusavio sąveiką;**

[...]

- f) prisidėti prie BŽŪP strateginių planų įgyvendinimo rezultatų sklaidos;

fa) padėti valstybių narių administracinėms institucijoms įgyvendinti BŽŪP strateginius planus ir pereiti prie veiklos rezultatais grindžiamo įgyvendinimo modelio;

fb) remti atitinkamų įstaigų stebėsenos ir vertinimo pajėgumus.

Tikslų, išdėstytų fa ir fb punktuose, siekiama visų pirma per Europos BŽŪP tinklą.

4. BŽŪP tinklų užduotys siekiant 3 dalyje išdėstytų tikslų yra šios:

- a) rinkti, analizuoti ir skleisti informaciją apie veiksmus **ir gerąją praktiką, igyvendinamus arba** remiamus pagal BŽŪP strateginius planus, **taip pat analizuoti pokyčius žemės ūkyje ir kaimo vietovėse, svarbius siekiant konkrečių 6 straipsnyje išdėstytų tikslų**;

[...]

[...]

[...]

- e) kurti platformas, organizuoti forumus ir renginius, kurie sudarytų palankesnes sąlygas suinteresuotiesiems subjektams keistis patirtimi ir mokytis tarpusavyje, be kita ko, kai aktualu, keistis informacija su trečiųjų valstybių tinklais;
- f) rinkti informaciją ir sudaryti palankesnes sąlygas **ja skleisti, taip pat** vykdyti finansuojamų struktūrų ir projektų, pavyzdžiui, Reglamento (ES) [BNR] 27 straipsnyje nurodytų vietos veiklos grupių, 114 straipsnio 4 dalyje nurodytos Europos inovacijų partnerystės žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje veiklos grupių, taip pat lygiaverčių struktūrų ir projektų tinklaveiką;
- g) remti **EIP veiklos grupių, Reglamento (ES) [BNR] 27 straipsnyje nurodytų vietos veiklos grupių** arba panašių vietos plėtros struktūrų bendradarbiavimo projektus, įskaitant tarpvalstybinį bendradarbiavimą;

- h) kurti sąsajas su kitomis Sąjungos finansuojamomis strategijomis ar tinklais;
- i) padėti toliau plėtoti BŽŪP ir rengtis tolesniems BŽŪP strateginio plano laikotarpiams;
- j) nacionalinių BŽŪP tinklų atveju dalyvauti Europos BŽŪP tinklo veikloje ir prie jos prisidėti;

ja) Europos BŽŪP tinklo atveju padėti stiprinti valstybių narių administracinių institucijų ir kitų subjektų, dalyvaujančių įgyvendinant BŽŪP strateginius planus, pajėgumus, įskaitant su stebėsenos ir vertinimo procesais susijusius pajėgumus, taip pat dalyvauti nacionalinių BŽŪP tinklų veikloje ir prie jos prisidėti.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma Europos BŽŪP tinklo organizacinė struktūra ir veikimas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 139 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

114 straipsnis

Europos inovacijų partnerystė žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje

1. [...]
2. **Europos inovacijų partnerystės žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje (EIP) [...]** tikslas yra skatinti inovacijas ir gerinti keitimąsi žiniomis. **EIP padeda taikyti 13 straipsnio 2 punkte nurodytą ŽŪŽIS, susiedama įvairių sričių politiką ir priemones inovacijoms spartinti.**
3. EIP padeda siekti 6 straipsnyje [...] nurodytų konkrečių tikslų.

4. [...] Visų pirma ji:

- a) kuria pridėtinę vertę geriau susiedama mokslinius tyrimus ir ūkininkavimo praktiką ir skatindama platesnį turimų inovacinių priemonių naudojimą;
- b) susieja inovacijų subjektus ir projektus;
- c) skatina greitesnį ir platesnį inovacinių sprendimų perkėlimą į praktiką ir
- d) teikia informaciją mokslininkų bendruomenei apie ūkininkavimo praktikai reikalingus mokslinius tyrimus.

EIP veiklos grupės, **remiamos pagal 71 straipsnyje nurodytą bendradarbiavimui skirtą intervencinę priemonę**, yra EIP dalis. [...] **Kiekviena veiklos grupė** parengia planą, kaip kurti [...] arba įgyvendinti tam tikrą inovacinį projektą. **Toks inovacinis projektas** turi būti grindžiamas sąveikiuoju inovacijų modeliu, kuris pasižymi šiais pagrindiniais principais:

- a) inovacinių sprendimų rengimas, daugiausia dėmesio skiriant ūkininkų arba miškininkų reikmėms, taip pat atsižvelgiant į sąveiką tiekimo grandinėje, kai tai naudinga,
- b) papildomų žinių turinčių partnerių, pavyzdžiui, ūkininkų, konsultantų, tyrėjų, įmonių ar nevyriausybinų organizacijų sutelkimas į tikslinį junginį, kuris geriausiai tinka projekto tikslams pasiekti, ir
- c) bendras sprendimų priėmimas ir bendras kūrimas viso projekto metu.

Veiklos grupės gali veikti tarpvalstybiniu, be kita ko, peržengiant valstybių sienas, lygmeniu. Numatomos inovacijos gali būti grindžiamos ne tik nauja, bet ir tradicine praktika, taikoma naujame geografiniame arba aplinkos kontekste.

Veiklos grupės skleidžia **apibendrintą** informaciją apie savo planus ir savo projektų rezultatus, visų pirma per BŽŪP tinklus.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

STEBĖSENA, ATASKAITŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

I SKYRIUS

VEIKLOS PERŽIŪROS PLANAS

115 straipsnis

Veiklos peržiūros plano rengimas

1. [...] Veiklos peržiūros planas **parengiamas taikant pasidalijamąją valstybių narių ir Komisijos atsakomybę**, ir juo sudaromos galimybės teikti ataskaitas dėl BŽŪP strateginio plano įgyvendinimo rezultatų, juos stebėti ir vertinti to plano įgyvendinimo metu.
 2. Veiklos peržiūros plane pateikiami šie elementai:
 - a) bendrieji konteksto, produkto, rezultato ir poveikio rodikliai, **kaip** [...] nurodyta 7 straipsnyje, kuriais remiantis bus atliekama stebėseną, vertinimas ir rengiamos metinės veiklos rezultatų ataskaitos;
 - b) siektinos reikšmės ir [...] tarpinės reikšmės, **kas dvejus metus** nustatomos, naudojant atitinkamus rezultato rodiklius, **atitinkamo** konkretaus tikslo atžvilgiu;
 - c) duomenų rinkimas, saugojimas ir perdavimas;
 - d) reguliariai teikiamos veiklos rezultatų, stebėsenos ir vertinimo veiklos ataskaitos;
- [...]

- f) [...] vertinimo veikla, susijusi su BŽŪP strateginiu planu.

[...]

116 straipsnis

Veiklos peržiūros plano tikslai

Veiklos peržiūros plano **tikslai yra** [...]:

- a) įvertinti BŽŪP poveikį, veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą, darną ir Sąjungos pridėtinę vertę;

[...]

- c) stebėti pažangą siekiant BŽŪP strateginiuose planuose nustatytų siektinų reikšmių;
- d) įvertinti BŽŪP strateginiuose planuose nustatytų intervencinių priemonių poveikį, veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą ir darną;
- e) remti bendrą mokymosi procesą, susijusį su stebėseną ir vertinimu.

117 straipsnis

Elektroninė informacinė sistema

Valstybės narės sukuria [...] **saugia** elektroninę informacinę sistemą, kurioje registruoja ir [...] **laiko** svarbią informaciją apie BŽŪP strateginio plano įgyvendinimą, įskaitant informaciją apie kiekvieną paramos gavėją ir veiksmą, kurios reikia stebėsenai ir vertinimui, visų pirma [...] **pažangos siekiant nustatytų tikslų ir siektinų reikšmių stebėsenai**.

118 straipsnis

Informacijos teikimas

Paramos pagal BŽŪP strateginiame plane nustatytas intervencines priemones gavėjai ir vietos veiklos grupės, **nurodytos Reglamento (ES) [BNR] 25 straipsnyje**, įsipareigoja vadovaujančiajai institucijai arba kitoms įstaigoms, kurioms suteikti įgaliojimai vadovaujančiosios institucijos vardu vykdyti funkcijas, teikti visą informaciją, reikiamą BŽŪP strateginio plano stebėsenai ir vertinimui.

Valstybės narės užtikrina, kad būtų nustatyti [...] patikimų duomenų šaltiniai, kad, naudojant produkto, rezultato ir poveikio rodiklius, būtų galima veiksmingai patikrinti politikos tikslų įgyvendinimo pažangą.

119 straipsnis

Stebėsenos procedūros

Vadovaujančioji institucija ir Stebėsenos komitetas, remdamiesi produkto ir rezultato rodikliais, stebi BŽŪP strateginio plano įgyvendinimą ir pažangą siekiant BŽŪP strateginiame plane nustatytų siektinų reikšmių.

120 straipsnis

Su veiklos peržiūros planu susiję įgyvendinimo įgaliojimai

Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl veiklos peržiūros plano turinio. Tokiuose aktuose pateikiamas [...] stebėsenos rodiklių sąrašas, rodiklių apskaičiavimo metodai ir nuostatos, būtinos valstybių narių renkamų duomenų tikslumui ir patikimumui garantuoti. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 139 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

II SKYRIUS

METINĖS VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITOS

121 straipsnis

Metinės veiklos rezultatų ataskaitos

1. [...] [...] Valstybės narės, **vadovaudamosi Reglamento (ES) [HzR] 8 straipsnio 3 ir 4 dalimis**, [...] **pateikia** [...] BŽŪP strateginio plano įgyvendinimo metinės veiklos rezultatų ataskaitas už praėjusius finansinius metus. [...]

[...] Paskutinėje metinėje veiklos rezultatų ataskaitoje, kuri [...] **pagal Reglamento (ES) [HzR] 8 straipsnio 3 ir 4 dalis turi būti pateikta** ne vėliau kaip 2030 m. vasario 15 d., pateikiama įgyvendinimo laikotarpiu atliktų vertinimų suvestinė.

3. Kad metinė veiklos rezultatų ataskaita būtų priimtina, joje turi būti pateikta visa 4, **4a**, 5 ir 6 dalyse, **ir, kai aktualu, 4b** dalyje nurodyta informacija. Komisija per 15 darbo dienų [...] **nuo** metinės veiklos rezultatų ataskaitos **pateikimo dienos** praneša **atitinkamai** valstybei narei, jei ataskaita yra nepriimtina **veiklos rezultatų peržiūros ir stebėsenos tikslais**, o jei to nepadaro, ataskaita laikoma priimtina.
4. Metinėse veiklos rezultatų ataskaitose pateikiama pagrindinė kokybinė ir kiekybinė informacija **apie** BŽŪP strateginio plano įgyvendinimą nurodant finansinius duomenis, produkto ir rezultato rodiklius [...].

4a. [...] 4 dalyje nurodyta kiekybinė informacija [...] apima [...];

a) gautus produktus [...];

b) išlaidas, deklaruotas metinėse ataskaitose ir aktualias a punkte nurodytu produktu atžvilgiu, prieš pritaikant nuobaudas ar kitus sumažinimus, o EŽŪFKP atveju – atsižvelgiant į anuluotų ar susigražintų lėšų perskirstymą pagal Reglamento (ES) [HzR] 55 straipsnį;

c) išlaidų, [...] nurodytų b punkte, ir atitinkamų produktų, nurodytų a punkte, santykį (faktinę vieneto sumą) [...];

d) [...] rezultatus ir atotrūkį nuo [...] atitinkamų [...] tarpinių reikšmių, nustatytų pagal 97 straipsnio 1 dalies a punktą.

c punkte nurodyta informacija išskaidoma pagal vieneto sumą, kaip išdėstyta BŽŪP strateginiame plane vadovaujantis 99 straipsnio g punktu.

4b. Intervencinės priemonės, kuriai netaikoma Reglamento (ES) [HzR] 63 straipsnio 2 dalyje nurodyta integruota sistema, atveju valstybės narės, be 4a dalyje nustatytos informacijos, gali nuspręsti kiekvienoje metinėje veiklos rezultatų ataskaitoje pateikti:

a) bendros viešųjų lėšų, kurias isipareigota skirti veiksmams, už kuriuos praėjusiais finansiniais metais buvo išmokėtos išmokos, sumos ir gautų produktų santykį,

b) atitinkamą produktų ir išlaidų skaičių.

Komisija šią informaciją naudoja Reglamento (ES) [HzR] 38 ir 52 straipsniu tikslais kiekvienais metais, kai yra apmokami susiję veiksmi.

[...]

5. [...] **4 dalyje nurodyta kokybinė informacija** [...] **apima:**

- a)** BŽŪP strateginio plano [...] įgyvendinimo padėties sintezę praėjusių finansinių metų **atžvilgiu;**
- b)** visus aspektus, kurie turi įtakos BŽŪP strateginio plano veiklos rezultatams, visų pirma nuokrypių nuo tarpinių reikšmių atžvilgiu, **kai tikslinga,** nurodant priežastis ir, kai aktualu, apibūdinant priemones, kurių imtasi.

5a. Reglamento (ES) [HzR] 52 straipsnio 2 dalies tikslais valstybės narės gali nuspręsti į 4 dalyje nurodyta kokybinę informaciją taip pat įtraukti:

- a) bet kokio faktinės vieneto sumos paviršiaus, palyginti su atitinkama planuojama vieneto suma arba, kai taikytina, didžiausia planuojama vieneto suma, nurodyta šio reglamento 89 straipsnyje, pagrindimą arba**
- b) tuo atveju, kai valstybė narė nusprendžia pasinaudoti 4b dalyje numatyta galimybe, bet kokio faktinės vieneto sumos paviršiaus, palyginti su bendros viešųjų lėšų, kurias įsipareigota skirti veiksams, už kuriuos praėjusiais finansiniais metais buvo išmokėtos išmokos, sumos ir susijusio gauto produkto, santykiu, kaip nurodyta 4b dalies a punkte, pagrindimą.**

5b. Pagrindimas Reglamento (ES) [HzR] 38 straipsnio 2 dalies tikslais pateikiamas tuo atveju, jei 5a dalies a punkte nurodytas viršijimas yra didesnis nei 50 %. Kitu atveju, kai valstybė narė nusprendžia pasinaudoti 4b dalyje numatyta galimybe, pagrindimas pateikiamas tik tuo atveju, jei 5a dalies b punkte nurodytas perviršis yra didesnis nei 50 %.

6. Pagal 4 dalį teikiant duomenis apie finansines priemones taip pat teikiama informacija apie:

- a) tinkamas finansuoti išlaidas pagal finansinio produkto rūšį;
- b) valdymo sąnaudų ir mokesčių, deklaruotų kaip tinkamos finansuoti išlaidos, sumą;
- c) be EŽŪFKP, papildomai sutelktų privačiųjų ir viešųjų išteklių sumą pagal finansinio produkto rūšį;
- d) palūkanas ir kitą pelną, gautą iš EŽŪFKP paramos finansinėms priemonėms, kaip nurodyta Reglamento (ES) [BNR] 54 straipsnyje, ir EŽŪFKP paramai priskirtinus grąžintus išteklius, kaip nurodyta to reglamento 56 straipsnyje; [...]

e) galutiniams gavėjams suteiktų paskolų, investicijų į nuosavą kapitalą arba kvazinuosavą kapitalą, kurios buvo garantuotos BŽŪP strateginio plano ištekliais ir kurios jiems buvo faktiškai išmokėtos, bendrą vertę.

Jeigu valstybės narės nusprendžia finansinėms priemonėms taikyti 4b dalį, bendros viešųjų lėšų, kurias isipareigota skirti, sumos ir gautų produktų santykis siejamas su parama, kurią pagal tas finansines priemones isipareigota suteikti galutiniams gavėjams atitinkamais finansiniais metais.

[...]

10. Metinės veiklos rezultatų ataskaitos ir piliečiams skirta jų turinio santrauka skelbiamos viešai.

10a. Nedarant poveikio Reglamente (ES) [HZR] numatytoms metinio patvirtinimo procedūroms, Komisija per vieną mėnesį nuo priimtinių metinių veiklos rezultatų ataskaitų pateikimo gali pateikti pastabų dėl jų. Jei Komisija per tą laikotarpį pastabų nepateikia, ataskaitos laikomos priimtomis. 108 straipsnis dėl laikotarpių, per kuriuos Komisija turi imtis veiksmų, apskaičiavimas taikomas *mutatis mutandis*.

11. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato metinės veiklos rezultatų ataskaitos turinio pateikimo taisykles. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 139 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

121a straipsnis

Kas dvejus metus atliekama veiklos rezultatų peržiūra

1. Remdamasi informacija, pateikta metinėse veiklos rezultatų ataskaitose, Komisija kas dvejus metus atlieka veiklos rezultatų peržiūrą.
2. Jeigu nustatoma, kad vieno ar daugiau rezultato rodiklių, kurie yra įtraukti į veiklos rezultatų peržiūrą, kaip nustatyta 99 straipsnio da punkte, reikšmė, apie kurią yra pranešta, yra daugiau kaip 45 % mažesnė nei 2025 finansinių metų ir daugiau kaip 35 % mažesnė nei 2027 finansinių metų atitinkama tarpinė reikšmė, valstybės narės pateikia šio nuokrypio pagrindimą. Įvertinusi pateiktą pagrindimą, Komisija prireikus gali paprašyti atitinkamos valstybės narės pagal Reglamento (ES) [HzR] 39 straipsnio 1 dalį pateikti veiksmų planą, kuriame būtų apibūdinti numatyti taisomieji veiksmai ir numatomas tvarkaraštis.

122 straipsnis

Metiniai peržiūros posėdžiai

- [...] **Kiekvienais metais rengiamas** Komisijos **ir kiekvienos valstybės narės** metinis peržiūros posėdis, kuriam Komisija pirmininkauja viena arba kartu su valstybėmis narėmis [...] **ir kuris turi** įvykti ne anksčiau kaip praėjus dviem mėnesiams nuo metinės veiklos rezultatų ataskaitos pateikimo.
- Metiniame peržiūros posėdyje siekiama išnagrinėti [...] **BŽŪP strateginio** plano [...] veiklos rezultatus, įskaitant pažangą, padarytą siekiant nustatytų siektinų reikšmių, visas rezultatams poveikį darančias problemas ir veiksmus, kurių jau yra arba bus imamasi toms problemoms spręsti.

IIa SKYRIUS
SPECIALIOSIOS IŠMOKOS UŽ MEDVILNĘ ATASKAITU
TEIKIMAS

122 straipsnis

Metinių ataskaitų teikimas

Ne vėliau kaip 2025 m. vasario 15 d., o vėliau kasmet iki vasario 15 d. iki 2030 m. imtinai valstybės narės pateikia Komisijai šią informaciją apie III antraštinės dalies II skyriaus 3 skirsnio 2 poskirsnyje numatytos specialiosios išmokos už medvilnę įgyvendinimą praėjusiais finansiniais metais: gavėjų skaičių, išmokos už hektarą sumą ir hektarų, už kuriuos sumokėta, skaičių.

III SKYRIUS

GERŲ APLINKOSAUGOS IR KLIMATO SRITIES VEIKLOS REZULTATŲ SKATINIMO SISTEMA

[...]

[...]

IV SKYRIUS

BŽŪP STRATEGINIO PLANO VERTINIMAS

125 straipsnis

Ex ante vertinimai

1. Valstybės narės atlieka *ex ante* vertinimus, kad pagerintų savo BŽŪP strateginių planų rengimo kokybę.
2. *Ex ante* vertinimai atliekami už BŽŪP strateginio plano parengimą atsakingos institucijos atsakomybe.
3. Atliekant *ex ante* vertinimus vertinama:
 - a) BŽŪP strateginio plano indėlis siekiant [...] konkrečių tikslų, **nurodytu 6 straipsnyje**, atsižvelgiant į nacionalinius ir regioninius poreikius, taip pat vystymosi potencialą ir naudingą patirtį, įgytą įgyvendinant BŽŪP ankstesniais programavimo laikotarpiais;
 - b) siūlomo BŽŪP strateginio plano vidaus nuoseklumas ir jo ryšys su kitomis atitinkamomis priemonėmis;
 - c) biudžeto išteklių skyrimo ir **tu 6 straipsnyje nurodytu** konkrečių tikslų, **kuriu siekiama** [...] BŽŪP strateginiu planu, derėjimas;
 - d) kaip numatomi produktai padės siekti rezultatų;
 - e) ar kiekybiškai išreikštos siektinos rezultatų reikšmės **ir tarpinės reikšmės** yra **tinkamos ir** realistiškos atsižvelgiant į numatomą EŽŪGF ir EŽŪFKP fondų paramą;

[...]

j) **kai aktualu**, iš EŽŪFKP lėšų finansuojamų finansinių priemonių naudojimo pagrindimas.

4. Į *ex ante* vertinimą [...] **gali** būti įtraukiami reikalavimai dėl [...] **SPAV**, kaip nustatyta Direktyvoje 2001/42/EB, atsižvelgiant į klimato kaitos švelninimo poreikius.

126 straipsnis

BŽŪP strateginių planų vertinimas įgyvendinimo laikotarpiu ir ex post

1. Valstybės narės atlieka BŽŪP strateginių planų vertinimus, kad [...] pagerintų planų [...] rengimo ir įgyvendinimo kokybę. [...] **Valstybės narės** įvertina savo **BŽŪP strateginiu planu** veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą, darną, Sąjungos pridėtinę vertę ir poveikį, susijusį su jų indėliu siekiant BŽŪP bendrųjų tikslų ir **tu** 5 ir 6 straipsniuose [...] nurodytų konkrečių tikslų, **kuriu siekiama BŽŪP strateginiu planu. BŽŪP strateginio plano bendras poveikis vertinamas tik atliekant ex post vertinimą.**
2. Valstybės narės paveda atlikti vertinimus funkcinio požiūriu nepriklausomiems ekspertams.

3. Valstybės narės užtikrina, kad būtų parengtos vertinimams reikalingų duomenų rengimo ir rinkimo procedūros.

[...]

5. Valstybės narės parengia vertinimo planą, kuriame pateikia informacijos apie planuojamą vertinimo veiklą įgyvendinimo laikotarpiu.
6. Valstybės narės pateikia vertinimo planą Stebėsenos komitetui ne vėliau kaip praėjus vieniems metams nuo BŽŪP strateginio plano priėmimo.
7. Vadovaujančioji institucija atsako už tai, kad ne vėliau kaip 2031 m. [...] **gruodžio** 31 d. būtų atliktas išsamus BŽŪP strateginio plano **ex post** vertinimas.
8. Valstybės narės sudaro sąlygas visuomenei susipažinti su visais vertinimais.

V SKYRIUS

KOMISIJOS ATLIEKAMA VEIKLOS REZULTATŲ ANALIZĖ

127 straipsnis

Veiklos rezultatų analizė ir vertinimas

1. Komisija parengia daugiametį BŽŪP vertinimo planą, kuris turi būti vykdomas jos atsakomybe. **Tas vertinimas taip pat apima priemones pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013.**
2. Komisija, atsižvelgdama į I priede nustatytus rodiklius, ne vėliau kaip [...] **2026 m.** atlieka tarpinį vertinimą, kad išnagrinėtų EŽŪGF ir EŽŪFKP veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą, darną ir Sąjungos pridėtinę vertę. Komisija gali naudotis visa atitinkama informacija, kuri jau turima pagal **Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046** 128 [...] straipsnį [...] [...].
3. Komisija atlieka *ex post* vertinimą, kad įvertintų EŽŪGF ir EŽŪFKP veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą, darną ir Sąjungos pridėtinę vertę.
4. Remdamasi įrodymais, pateiktais BŽŪP vertinimuose, įskaitant BŽŪP strateginių planų vertinimus, taip pat kitais atitinkamais informacijos šaltiniais, Komisija **ne vėliau kaip 2028 m. birželio 30 d.** Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia [...] **ataskaitą dėl tarpinio vertinimo** [...], įskaitant pirmuosius BŽŪP veiklos rezultatus. Antroji ataskaita, įskaitant BŽŪP veiklos rezultatų analizę, pateikiama ne vėliau kaip [...] **2032** m. gruodžio 31 d.

128 straipsnis

Bendru rodiklių sąrašu grindžiamas ataskaitų teikimas

Laikydamosi reikalavimo teikti ataskaitas pagal [...] **Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046** [...] **41 straipsnio 3 dalies h punkto iii papunktį**, Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai tame straipsnyje nurodytą informaciją, susijusią su veiklos rezultatais, kurie matuojami naudojant **šio reglamento** XII priede išdėstytus pagrindinius rodiklius.

129 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Valstybės narės Komisijai pateikia [...] [...] **turimą** informaciją, kuri yra [...] **būtina, kad ji galėtų vykdyti** BŽŪP stebėseną ir vertinimą, **nurodytą 127 straipsnyje**.
2. Konteksto ir poveikio rodikliams būtini duomenys pirmiausia renkami iš patikimų duomenų šaltinių, pavyzdžiui, ūkių apskaitos duomenų tinklo ir Eurostato **arba pagal susitarimus su duomenų teikėjais, pavyzdžiui, Jungtiniu tyrimų centru ir Europos aplinkos agentūra**.
[...] ²⁰

²⁰ [...]

3. Statistiniais tikslais, kiek įmanoma, naudojami [...] administracinių registru, **pavyzdžiui, Reglamento (ES) [HzR] 63 straipsnio 2 dalyje nurodytos integruotos sistemos, to reglamento 66 straipsnyje nurodytos Žemės sklypų identifikavimo sistemos, taip pat gyvūnų ir vynuogynų registru,** duomenys, bendradarbiaujant su valstybių narių statistikos institucijomis ir Eurostatu.
4. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos taisyklės dėl valstybių narių teiktinos informacijos, atsižvelgiant į poreikį išvengti nepagrįstos administracinės naštos, taip pat taisyklės dėl duomenų reikmių ir potencialių duomenų šaltinių sinergijos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 139 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

VIII ANTRAŠTINĖ DALIS

KONKURENCIJOS NUOSTATOS

130 straipsnis

Įmonėms taikomos taisyklės

Kai parama pagal šio reglamento III skirsnį skiriama įmonių bendradarbiavimo formoms, ji gali būti skiriama tik tuo atveju, jei tokios bendradarbiavimo formos atitinka konkurencijos taisykles, taikomas pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 206–[...]210 straipsnius.

131 straipsnis

Valstybės pagalba

1. Išskyrus atvejus, kai šioje antraštinėje dalyje numatyta kitaip, paramai pagal šį reglamentą taikomi SESV 107, 108 ir 109 straipsniai.
2. SESV 107, 108 ir 109 straipsniai netaikomi [...] valstybių narių teikiamai paramai pagal šį reglamentą ir jo laikantis, arba šio reglamento 132 straipsnyje nurodytam papildomam nacionaliniam finansavimui, patenkančiam į SESV 42 straipsnio taikymo sritį.

[...].

132 straipsnis

Papildomas nacionalinis finansavimas

Valstybių narių [...] **teikiama parama**, susijusi su SESV 42 straipsnio taikymo sričiai priklausančiais veiksmais, kuri [...] skirta papildomai finansuoti **kaimo plėtrai** skirtas intervencines priemones, kurioms bet kuriuo BŽŪP strateginio plano laikotarpio momentu teikiama Sąjungos parama, gali būti skiriama tik jei [...] **ji atitinka** šį reglamentą [...] **ir yra** įtraukta į BŽŪP strateginių planų V priedą, [...] patvirtintą Komisijos.

132a straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nacionalinė pagalba

Valstybės narės, skiriančios pereinamojo laikotarpio nacionalinę pagalbą 2015–2022 m. laikotarpiu, gali toliau skirti pereinamojo laikotarpio nacionalinę pagalbą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 37 straipsnyje. Šios pagalbos bendra suma negali viršyti išmokų dydžio pagal kiekvieną konkrečiam sektoriui skirtą finansinį paketą, kuriuos pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 132 straipsnio 7 dalį arba 133a straipsnio 5 dalį Komisija patvirtino 2013 m., šių procentinių dalių:

- 2023 m. – 50 %,**
- 2024 m. – 45 %,**
- 2025 m. – 40 %,**
- 2026 m. – 35 %,**
- 2027 m. – 30 %.**

133 straipsnis

Nacionalinės fiskalinės priemonės

SESV 107, 108 ir 109 straipsniai netaikomi nacionalinėms fiskalinėms priemonėms, pagal kurias valstybės narės nusprendžia nesilaikyti bendrųjų apmokestinimo taisyklių, leisdamos ūkininkams taikomą pajamų mokesčio bazę apskaičiuoti atsižvelgiant į daugiametį laikotarpį, **kad per tam tikrą metų skaičių būtų galima išlyginti mokesčio bazę.**

IX ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

134 straipsnis

Priemonės konkrečioms problemoms spręsti

1. Siekdama spręsti konkrečias problemas, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kurie yra būtini ir pateisinami nepaprastosios padėties atvejais. Tokiais įgyvendinimo aktais gali būti nukrypstama nuo šio reglamento nuostatų, tačiau tik tiek ir tokiu laikotarpiu, kiek iš tiesų yra tikrai būtina. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 139 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
2. Jei yra tinkamai pagrįstų priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, ir siekiant išspręsti tokias konkrečias problemas, kokios nurodytos 1 dalyje, kartu užtikrinant [...] **BŽŪP strateginio plano** tęstinumą išskirtinėmis aplinkybėmis, Komisija priima nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus, laikydamasi 139 straipsnio 3 dalyje nurodytos procedūros.
3. Pagal 1 arba 2 dalį patvirtintos priemonės galioja ne ilgiau kaip dvylika mėnesių. Jei pasibaigus šiam laikotarpiui tose dalyse nurodytos konkrečios problemos neišsprendžiamos, Komisija gali pateikti atitinkamą pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kad būtų priimtas ilgalaikis sprendimas.
4. Apie visas pagal 1 arba 2 dalį patvirtintas priemones Komisija per dvi darbo dienas nuo jų patvirtinimo informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.

1. **III antraštinės dalies II skyrius netaikomas atokiausiems regionams.**
2. Tiesioginėms išmokoms, skiriamoms atokiausiuose Sąjungos regionuose pagal Reglamento (ES) Nr. 228/2013 IV skyrių **ir mažosiose Egėjo jūros salose pagal Reglamento (ES) Nr. 229/2013 IV skyrių**, [...] taikomi šio reglamento 3 straipsnio a ir b punktai [...], 4 straipsnio 1 dalies a, b, d punktai **ir c punkto antras sakiny**s, III antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnis [...] ir IX antraštinė dalis. 4 straipsnio 1 dalies a, b, d punktai [...] **ir** III antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnis [...] taikomi be jokių pareigų, susijusių su BŽŪP strateginiu planu.

[...]

II SKYRIUS

INFORMACINĖ SISTEMA IR ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

136 straipsnis

Keitimasis informacija ir dokumentais

1. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, sukuria informacinę sistemą, kuria naudodamasi Komisija galėtų saugiai keisti bendro intereso duomenimis su kiekviena valstybe nare.
2. Komisija užtikrina, kad veiktų tinkama saugi elektroninė sistema, kurioje galėtų būti registruojama, saugoma ir tvarkoma pagrindinė informacija ir stebėsenos ir vertinimo ataskaitos.
3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos 1 dalyje nurodytos sistemos veikimo taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 139 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

137 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymas ir apsauga

1. Nedarant poveikio Reglamento (ES) [HzR] [96, 97 ir 98] straipsniams, valstybės narės ir Komisija renka asmens duomenis atitinkamų šiuo reglamentu joms nustatytų valdymo kontrolės, stebėsenos bei vertinimo pareigų, visų pirma nustatytų VI ir VII antraštinėse dalyse, tikslais, ir tvarko šiuos duomenis tik tokiu būdu, kuris suderinamas su šiuo tikslu.

2. Tuo atveju, kai asmens duomenys tvarkomi stebėsenos ir vertinimo tikslais pagal VII antraštinę dalį naudojant 136 straipsnyje nurodytą saugią elektroninę sistemą, jie yra nuasmeninami[...].
3. Asmens duomenys tvarkomi laikantis reglamentuose (EB) Nr. [...] **2018/1725** ir (ES) Nr. 2016/679 nustatytų taisyklių. Visų pirma, tokie duomenys nesaugomi tokia forma, kurią naudojant duomenų subjektų tapatybę galima nustatyti ilgiau, nei to reikia tikslams, dėl kurių tie duomenys buvo surinkti arba dėl kurių jie toliau tvarkomi, pasiekti, atsižvelgiant į taikytinoje nacionalinėje ir Sąjungos teisės aktuose nustatytus minimalius saugojimo laikotarpius.
4. Valstybės narės informuoja duomenų subjektus apie tai, kad nacionalinės ir Sąjungos įstaigos gali tvarkyti jų duomenis pagal 1 dalį ir kad šiuo atžvilgiu jie turi duomenų apsaugos teises, įtvirtintas reglamentuose (EB) Nr. [...] **2018/1725** ir (ES) 2016/679.

III SKYRIUS

ĮGALIOJIMŲ DELEGAVIMAS IR ĮGYVENDINIMO NUOSTATOS

138 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. Įgaliojimai priimti 4, 7, 12, [...]32, 35, 36, 37, 41, 50, 78, 81, **83**, 104, **109** ir 141 straipsniuose nurodytus deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami septynerių metų laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki septynerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 4, 7, 12, [...]32, 35, 36, 37, 41, 50, 78, 81, **83**, 104, **109** ir 141 straipsniuose nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 4, 7, 12, [...]32, 35, 36, 37, 41, 50, 78, 81, **83**, 104, **109** ir 141 straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsimas dviem mėnesiais.

139 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Bendros žemės ūkio politikos komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

15 straipsnio 4 dalyje, 23, 105, 120 straipsniuose, 121 straipsnio 11 dalyje, 129 straipsnio 4 dalyje ir 134 straipsnio 1 dalyje nurodytu aktu atveju, jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 5 straipsniu.

IV SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS

NUOSTATOS

140 straipsnis

Panaikinimas

1. Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 panaikinamas nuo 202[...]3 m. sausio 1 d.

Tačiau, **laikantis [Pereinamojo laikotarpio reglamento ...XXX], jis toliau taikomas [...]**
kaimo plėtros programoms [...] pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013* įgyvendinti iki
2025 m. gruodžio 31 d. Tomis pačiomis sąlygomis jis taikomas paramos gavėju
patirtoms išlaidoms, kurias įgyvendinant šias kaimo plėtros programas mokėjimo
agentūra apmokėjo iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 32 straipsnis ir III priedas toliau taikomi vietovių, kurioms būdingos gamtinės ir kitos specifinės kliūtys, nustatymui. Nuorodos į kaimo plėtros programas laikomos nuorodomis į BŽŪP strateginius planus.

Kol bus sudaryti šio reglamento 113 straipsnyje nurodyti tinklai, Europos kaimo plėtros tinklas, Europos inovacijų partnerystės tinklas ir nacionaliniai kaimo plėtros tinklai, nurodyti Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 52, 53 ir 54 straipsniuose, gali vykdyti ne tik tuose straipsniuose nurodytą veiklą, bet ir veiklą, nurodytą šio reglamento 113 ir 114 straipsniuose.

* Šiame akte daromos nuorodos į Reglamentą 1305/2013 dar turi būti išnagrinėtos teisiniu / techniniu aspektu.

Sudarius šio reglamento 113 straipsnyje nurodytus tinklus, jie gali iki 2025 m. gruodžio 31 d. vykdyti ne tik šio reglamento 113 ir 114 straipsniuose nurodytą veiklą, bet ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 52 straipsnio 3 dalyje, 53 straipsnio 3 dalyje ir 54 straipsnio 3 dalyje nurodytas užduotis, susijusias su kaimo plėtros programų įgyvendinimu pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013.

2. Reglamentas (ES) Nr. 1307/2013 panaikinamas nuo 202[...]**3**[...] m. sausio 1 d.

Tačiau jis ir toliau taikomas paramos paraiškoms, susijusioms su prašymų teikimo metais, kurie prasideda anksčiau nei 202[...]**3** m. sausio 1 d.

[...].

140a straipsnis

Tam tikrų išlaidų rūšių, susijusių su BŽŪP strateginio plano laikotarpiu, atitiktis finansavimo reikalavimams

1. Su teisiniais įsipareigojimais paramos gavėjams susijusios išlaidos, patirtos įgyvendinant Reglamento (EB) Nr. 1257/1999 31 straipsnyje arba Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 ar 43 straipsniuose nurodytas priemonės, kurioms skiriama parama pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013, toliau gali būti tinkamos finansuoti skiriant EŽŪFKP įnašą 2023–2027 m. laikotarpiu, jeigu laikomasi toliau išvardytų sąlygų:
- a) tokios išlaidos numatytos atitinkamame BŽŪP strateginiame plane pagal šį reglamentą ir atitinka Reglamentą (ES) [HzR];
- b) šioms priemonėms padengti taikoma BŽŪP strateginiame plane pagal šį reglamentą nustatyta intervencinės priemonės EŽŪFKP įnašo norma;

c) Reglamento (ES) [HzR] 63 straipsnio 2 dalyje nurodyta integruota sistema taikoma teisiniams įsipareigojimams, priimtiems pagal priemones, kurios atitinka su plotu ir gyvūnais susijusias intervencines priemones, išvardytas šio reglamento III antraštinės dalies II ir IV skyriuose, ir kurių atitinkami veiksmai yra aiškiai nurodyti; ir

d) išmokos, skiriamos c punkte nurodytiems teisiniams įsipareigojimams vykdyti, išmokamos per Reglamento (ES) [HzR] 42 straipsnyje nustatytą laikotarpį.

2. Su teisiniais įsipareigojimais paramos gavėjams susijusios išlaidos, patirtos įgyvendinant Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 23 straipsnyje nurodytas priemones, toliau gali būti tinkamos finansuoti skiriant EŽŪFKP įnašą 2023–2027 m. laikotarpiu, jeigu laikomasi šių sąlygų:

a) apie tokias išlaidas pranešta Komisijai, tai pateikiant kaip papildomą informaciją toje BŽŪP strateginio plano dalyje, kuri skirta 97 straipsnyje nurodytai intervencijos strategijai, ir nurodant išlaidas BŽŪP strateginio plano finansiniame plane, nurodytame 100 straipsnio 2 dalyje;

aa) jos atitinka Reglamentą (ES) Nr. 1306/2013, kuris toliau taikomas tokių išlaidų atžvilgiu*, ir

b) taikoma EŽŪFKP įnašo norma, nustatyta BŽŪP strateginiame plane pagal šio reglamento 85 straipsnio 2 dalies d punktą.

3. Su teisiniais įsipareigojimais paramos gavėjams susijusios išlaidos, patirtos įgyvendinant Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 22, 28, 29, 33 ir 34 straipsniuose nurodytas priemones, gali būti tinkamos finansuoti skiriant EŽŪFKP įnašą 2023–2027 m. laikotarpiu, jeigu laikomasi toliau išvardytų sąlygų:

* Klausimas, kur įrašyti tolesnį Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 taikymą, turi būti dar išnagrinėtas teisiniu / techniniu aspektu.

- a) tokios išlaidos numatytos atitinkamame BŽŪP strateginiame plane pagal šį reglamentą ir atitinka Reglamentą (ES) [HzR];
- b) šioms priemonėms padengti taikoma BŽŪP strateginiame plane pagal šį reglamentą nustatyta intervencinės priemonės EŽŪFKP įnašo norma;
- c) Reglamento (ES) [HzR] 63 straipsnio 2 dalyje nurodyta integruota sistema taikoma teisiniams įsipareigojimams, priimtiems pagal priemones, kurios atitinka su plotu ir gyvūnais susijusias intervencines priemones, išvardytas šio reglamento III antraštinės dalies II ir IV skyriuose, ir kurių atitinkami veiksmai yra aiškiai nurodyti; ir
- d) išmokos, skiriamos c punkte nurodytiems teisiniams įsipareigojimams vykdyti, išmokamos per Reglamento (ES) [HzR] 42 straipsnyje nustatytą laikotarpį.

4. Su teisiniais įsipareigojimais paramos gavėjams susijusios išlaidos, patirtos įgyvendinant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14–18 straipsniuose, 19 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, 20, 23–27, 35, 38, 39 ir 39a straipsniuose, Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnyje [ir Reglamento (ES) [XXXX/XXXX] [Pereinamojo laikotarpio reglamentas] 4 straipsnyje]** nurodytas priemones, laikotarpiu po 2026 m. sausio 1 d. gali būti tinkamos finansuoti skiriant EŽŪFKP įnašą 2023–2027 m. laikotarpiu, jeigu laikomasi toliau išvardytų sąlygų:

- a) tokios išlaidos numatytos atitinkamame BŽŪP strateginiame plane pagal šį reglamentą, išskyrus 68 straipsnio 3 dalies g punktą, ir atitinka Reglamentą (ES) [HzR];
- b) šioms priemonėms padengti taikoma BŽŪP strateginiame plane pagal šį reglamentą nustatyta intervencinės priemonės EŽŪFKP įnašo norma.

** Priklausomai nuo to, ar 4 straipsnis bus įtrauktas į Pereinamojo laikotarpio reglamentą ar ne (priklauso nuo naujojo BNR reglamento priėmimo).

140b straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 29–60 straipsniuose ir Reglamento (ES)

Nr. 1306/2013 nustatytų pagalbos sistemų taikymo pratesimas

1. Pripažintos vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijos arba jų asociacijos, kurių Reglamento (ES) 1308/2013 33 straipsnyje nurodytas veiksmų programos valstybė narė patvirtino laikotarpiui po 2022 m. gruodžio 31 d., iki 2022 m. rugsėjo 15 d. pateikia prašymą tai valstybei narei, kad:

- a) ši veiksmų programa būtų pakoreguota taip, kad atitiktų šio reglamento reikalavimus, arba
- b) šią veiksmų programą pakeistų nauja veiksmų programa, patvirtinta pagal šį reglamentą, arba
- c) ši veiksmų programa tęstų veiklą iki jos pabaigos pagal Reglamente (ES) Nr. 1308/2013 nustatytas sąlygas.

Jeigu tokios pripažintos gamintojų organizacijos arba jų asociacijos tokio prašymo iki 2022 m. rugsėjo 15 d. nepateikia, jų veiksmų programa, patvirtinta pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, baigiasi 2022 m. gruodžio 31 d.

2. Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 40 straipsnyje nurodytos paramos programos vyno sektoriuje toliau taikomos iki 2023 m. spalio 15 d. Po 2022 m. gruodžio 31 d. Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 39–54 straipsniai toliau taikomi patirtoms išlaidoms ir išmokėtomis išmokomis už veiksmus, įgyvendintus pagal tą reglamentą anksčiau nei 2023 m. spalio 16 d. pagal to reglamento 39–52 straipsniuose nurodytą pagalbos sistemą.

- 3. Nuo BŽŪP strateginio plano teisinio įsigaliojimo pagal šio reglamento 106 straipsnio 7 dalį dienos išmoku, išmokėtu finansiniais metais pagal kiekvieną iš pagalbos sistemų, nurodytu Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 29–31 ir 39–60 straipsniuose, ir pagal kiekvieną intervencinių priemonių rūšį tam tikruose sektoriuose, kaip nurodyta šio reglamento 39 straipsnio b–e punktuose, suma neviršija finansinių asignavimų, nustatytų kiekvienais finansiniais metais kiekvienai intervencinių priemonių rūšiai tam tikruose sektoriuose, kaip nurodyta šio reglamento 39 straipsnio b–e punktuose.**
- 5. Kiek tai susiję su šio straipsnio 1 dalies c punkte ir 2 dalyje nurodytomis pagalbos sistemomis, Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 7 straipsnio 3 dalis, 9, 21, 43, 51, 52, 54, 59, 67, 68, 70–75, 77, 91–97, 99, 100 straipsniai, 102 straipsnio 2 dalis, 110 ir 111 straipsniai toliau taikomi po 2022 m. gruodžio 31 d. tiek, kiek tai susiję su patirtomis išlaidomis ir išmokėtomis išmokomis už veiksmus, įgyvendintus pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 po tos dienos ir iki pagalbos sistemų, nurodytų šio straipsnio 1 dalies c punkte ir 2 dalyje, pabaigos.**

141 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės

Komisijai pagal 138 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas priemonėmis, kuriomis siekiama apsaugoti paramos gavėjų įgytas teises ir teisėtus lūkesčius tiek, kiek būtina, kad būtų pereita nuo reglamentuose (ES) Nr. 1305/2013, [...] (ES) Nr. 1307/2013 **ir (ES) Nr. 1308/2013** nustatytos tvarkos prie šiame reglamente nustatytos tvarkos. Tomis pereinamojo laikotarpio taisyklėmis visų pirma nustatomos sąlygos, kuriomis Komisijos pagal reglamentus (ES) Nr. 1305/2013 **ir (ES) Nr. 1308/2013** patvirtinta parama gali būti integruota į paramą, teikiamą pagal šį reglamentą, be kita ko, techninei paramai ir *ex post* vertinimams.

142 straipsnis
Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja **dvidešimta** dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas

Pirmininkas
